Kitabu cha kabili cha Musa kikemigwa
Kulawa
Ulongozi

Kitabu cha Kulawa chogendeleza simulizi ya ulelo wa Abulahamu, isongile mkitabu cha Mwanduso. Iditwaga da Kulawa dofambula, “kusegela,” kinhu acho cholagusa iwanhu wa Izilaeli viwasegele mwiisi ya Misili na kubwela mwiisi ayo Imulungu iyalongile komgwaa Abulahamu. Iwanhu oifunza mbuli za Bibilia otogola kamba mbuli nyingi zili mkitabu cha Kulawa zandikigwa na mtula ndagu Musa, mbuli ayo yokoneka mkitabu chenyego. Kulawa 24:4 yolagusa Musa viyandike ikitabu kino. Ikifungu kili mna Yoshua 8:31 chotambula lagizo dili mna ikitabu cha Kulawa 20:25 na cholonga, “Kamba viyandikigwe mna ikitabu cha Malagizo ga Musa.” Mna idilagano da sambi dotambula miyanza mingi ivitabu vandikigwe na Musa, twahalola Maluko 12:26 yolonga kulawa “Ikitabu cha Musa” viilonga mbuli ya kija kilawililе mna ikisolo kikwaka. Ukusegela kwa iwanhu wa Izilaeli kulawa mwiisi ya Misili kulawila kamba miyaka 1300 hebu 1400 Kilisito yang'hali kuvumbuka. Mna ikitabu cha 1 Wandewa 6:1 yolonga kamba ukusegela kwa iwanhu wa Izilaeli kulawa mwiisi ya Misili kuvikiza miyaka 480 mna umwaka wa ikane wa kutawala Sulemani kamba mndewa wa iwanhu wa Izilaeli.

Kitabu cha Kulawa chogangamiza kwa

kulagusa vija Imulungu viyagavikize gaja gayamulongele Abulahamu na Isaka na Yakobo. Kitabu kino cholonga mbuli ng'hulu za Imulungu viyawakombole iwanhu wa ulelo wa Abulahamu, awo iwanhu wa Izilaeli, kulawa mwiisi ya Misili mwiisula ya 1 mbaka 12. Kulawa aho Imulungu kawalongoza wanhu zake kuna ulugongo lwa Sinai na ako kamgwaa Musa malagizo mengi ili Waizilaeli wagakweleleze mwiisula ya 12 mbaka 19. Malagizo gago gowalagusila viwolondigwa kukala na viwolondigwa kulava nhosa na wagweleligwa malagizo ga ukuzenga dihema da mting'hano, aho ihanhu honda yakale Imulungu hagati yao, na wagweleligwa malagizo ga ukutenda disanduku da lagano na ivinhu viyagwe vili mdihema ajo da kutambikila na iviwalo va ulava nhosa mwiisula ya 20 mbaka 31. Abaho vikulawile ukumulema Imulungu aho Waizilaeli viwatendile ikinyago cha zahabu cha ng'ombe, Musa kaiting'hana kabili na Imulungu mwiisula ya 32 mbaka 33. Kuuhelelo wa ikitabu, tosoma ivinhu vitambuligwe ako kukisogo vivitendigwe mwiisula ya 33 mbaka 40.

Mbuli zili mkitabu

Sula ya 1 yosimulila Waizilaeli viwakalile muutumwa ako mwiisi ya Misili.

Sula ya 2-4 zomtambula Musa na kulonga mbuli za ugima wake mbaka viyakemigwe yawakombole iwanhu wa Imulungu.

Abaho imwandikaji kolonga vija Imulungu viyatendile unzonza na mikubulo mwiisi ya Misili ili yawakombole wanhu zake kulawa mwiisi ayo na kulawa kwa iwakalizi wa Falao

(Sula ya 5-15).

Kulawa aho iwanhu wa Izilaeli wagendelela na umwanza na wavika kulugongo lwa Sinai (Sula ya 15-19).

Sula ya 20-31 tosoma vija Imulungu viyamgwelele Musa gamalagizo gakalile gamemile ivinhu viyalondile Imulungu ili wanhu zake, awo iwanhu wa Izilaeli, viwalondigwe kukala na kutambika.

Sula ya 32 yandika vija iwanhu wa Izilaeli viwamulemile Imulungu kwa kumsusumiza Haluni, ndugu yake Musa, yatende kinyago kiigalile na ng'ombe.

Sula ya 33-40 zolonga vija Musa viyonile ukulu wa Imulungu, na abaho kawafunza iwanhu wa Izilaeli malagizo ga Imulungu na va ukutenda dihema da mting'hano na disanduku da lagano na ivinhu viyagwe va ukutambikila mumo mdihema da mting'hano na iviwalo va ulava nhosa.

Waizilaeli odununzigwa mwiisi ya Misili

1 Gano gago matwaga ga wana wa kimbigalo wa
Yakobo vivija kokemigwa Izilaeli wacholile Misili
hamoja na heyo, kila imoja na wanage,
2 Lubeni na Simeoni na Lawi na Yuda,
3 na Isakali na Zabuloni na Benjamini,
4 na Dani na Nafutali na Gadi na Asheli.
5 Ulelo wose wa Yakobo wakala wanhu malongo saba. Kipindi acho Yusufu kakala yalongole
mwaka kuko Misili.
6 Kumwande Yusufu kafa na ndugu zake na
wanhu wose wa ulelo uja wafa,

7 lakini Waizilaeli wengezeka ng'hani, wakala
na nguvu na wenela kila hanhu mwiisi ya Misili.
8 Abaho mndewa iyagwe katawala ako Misili,
mndewa ayo kakala hamjuwile bule Yusufu.
9 Kawalongela wanhu zake, “Loleni Waizilaeli
viweli wengi ng'hani na wana nguvu ng'hani
kubanza siye.
10 Avo kamba yahalawila ng'hondo, odaha
kuilumba na wanhu otwihila na kututowa, na
hewo olawanya mwiisi ino. Avo tuzahile nzila ya
kuwahunguza sikuwengezeke.”
11 Avo Wamisili weka wemilizi wawemilile
Waizilaeli na wawadununze kwa sang'hano
ndala. Waizilaeli wamzengela Falao mabuga ga
kwikila vinhu vake, mabuga gago gakala Pitomu
na Lamesesi.
12 Lakini viwagendelele kuwadununza,
vivo Waizilaeli viwagendelele kwengezeka na
kwenela mwiisi yose. Avo Wamisili wawadumba
ng'hani Waizilaeli.
13 Avo Wamisili wawatenda Waizilaeli kamba
watumwa kwa kuwagwaa sang'hano ndala.
14 Wautenda ugima wao uwe mdala kwa
kuwananahiza sang'hano ndala ya kuzenga
ng'anda na sang'hano zose za migunda. Waizilaeli
hawoneligwe bazi.
15 Avo mndewa wa Misili, kawalongela Shifila
na Pua iwang'hunga, waja owataza watwanzi wa
Kiebulania,
16 kawalongela, “Vonda muwataze watwanzi
wa kiebulania kipindi cha kulela, yahaleleka
mwana wa kitwanzi mulekeni lakini yahaleleka
mwana wa kimbigalo mkomeni.”

17 Lakini kwavija wang'hunga wao wakala om-
dumba Imulungu hawategeleze ziwalongeligwe
na mndewa wa Misili, wawaleka wana wa kimbi-
galo wawe wagima.
18 Avo mndewa wa Misili kawakema
wang'hunga awo kawauza, “Habali
hamuwakomile iwana wa kimbigalo?”
19 Hewo wamwidika, “Watwanzi wa Kiebula-
nia hawaigalile na watwanzi wa Kimisili, wat-
wanzi wa Kiebulania wana nguvu ng'hani, na
olela yang'hali mng'hunga hanavika.”
20 Avo Imulungu kawatendela ganogile awo
iwang'hunga, na Waizilaeli wengezeka na wakala
na nguvu ng'hani.
21 Kwavija awo iwang'hunga wakala omdumba
Imulungu, Imulungu kawatenda walele wana.
22 Abaho Falao kawalagiza wanhu zake wose,
kawalongela, “Kila mwana wa kimbigalo yonda
yavumbuke kwa Waebulania mwaseni muul-
wanda lwa Naili, lakini kamba mwana wa kit-
wanzi mulekeni mgima.”

2

Kuvumbuka kwa Musa
1 Kukala na munhu imoja wa kabila da Lawi,
yamsolile mtwanzi imoja, mtwanzi ayo vivija ko-
lawa mdikabila da Lawi.
2 Avo mtwanzi ayo kagoga inda, kalela mwana
wa kimbigalo. Viyamone mwana ayo kanoga
ng'hani, kamfisa kwa miyezi midatu.
3 Viyonile hadaha kumfisa kabili, kasola kisege
kilukigwe na milanzi kakibaka tongo tongo,
kamwika mwana ayo mkisege acho, abaho

kakizudika ikisege mmidete mgamazi kumgwazo
wa ulwanda lwa Naili.
4 Lumbu jake ija imwana, kaifisa behi ili yalole
choni chonda kimulawililile.
5 Avo mndele wa Falao kahumuluka
muulwanda yakoge, wasang'hanaji zake wa
kitwanzi wakala otembela tembela kumgwazo
wa ulwanda. Mndele wa Falao kachona kija
ikisege mmisanze, kamtuma msang'hanaji wake
yamgalile.
6 Mndele wa Falao viyakifungule ikisege acho
kamona mwana, kakala kolila. Heyo kamonela
bazi, kalonga, “Imwana ino vivija wa Waebula-
nia.”
7 Bahaja lumbu jake mwana ija kalawilila
kamuuza mndele wa Falao, “Kolonda nichole
kumkema mtwanzi wa Kiebulania yakong'hezele
mwana ino?”
8 Mndele wa Falao kamwidika, “Ona, genda
kamkeme.” Avo mndele ayo kachola kumkema
mamake imwana ayo.
9 Mndele wa Falao kamulongela mtwanzi
ayo, “Msole imwana ino unyong'hezele, na niye
nokuliha fungu jako.” Avo mtwanzi ayo kamsola
imwana na kumong'heza.
10 Mwana viyakalile mbala goya, kamgala kwa
mndele wa Falao, heyo kamsola na kamtenda
mwanage. Kalonga, “Kwavija nimvabula mga-
mazi,” avo kamkema Musa, fambulo jake kuvab-
ula.

Musa kokimbilila mwiisi ya Midiani

11 Musa viyakulile, kachola kuwatembelela
ndugu zake Waebulania, kawona viwananahizwe

kusang'hana sang'hano ndala. Kamona
Mmisili imoja komtowa Muebulania, imoja wa
Waebulania wayage.
12 Musa kawegesela na viyone kuduhu munhu
yomulola, kamkoma Immisili na kamfisa
mmisanga.
13 Imitondo yake, Musa kachola kabili kawona
Waebulania wabili oitowa. Avo kamuuza ija
yomonela miyage, “Habali komtowa miyago?”
14 Munhu ayo kamwidika, “Nani yakwikile
uwe kilongozi wetu na msemi wetu? Kolonda
kunikoma kamba vuumkomile ija Immisili?”
Avo Musa kadumba na kailongela mwenyego,
“Kumbe wanhu oijuwa mbuli ino!”
15 Falao viyaihulike mbuli ayo ilawilile, kalonda
kumkoma Musa, lakini Musa kakimbila kachola
kukala mwiisi ya Midiani, kakala behi na sima.
16 Avo wandele saba wa mulava nhosa wa kuko
Midiani weza kudeha mazi ili wazing'weze fugo
za tatao.
17 Wasusilaji wayagwe weza wawawinga wan-
dele awo. Lakini Musa keza kawataza wandele
awo kwa kuzing'weza mazi fugo zao.
18 Viwabwelile kwa tatao Leueli, kawauza, “Ha-
bali lelo mulopola kubwela?”
19 Wao wamwidika, “Mmisili imoja katutaza
mmakono ga wasusilaji waja, heyo mwenyego
katudehela mazi na kuzing'weza fugo zetu.”
20 Tatao kawauza wandele zake, “Kakwahi? Ha-
bali mmuleka kuko? Mkemeni yeze yaje hamoja
na siye.”
21 Avo Musa katogola kukala kwa munhu ayo,
avo munhu ayo kamgwaa Musa mndele wake

yakemigwe Sipola yawe mwehe wake.
22 Sipola kamulelela Musa mwana wa kim-
bigalo. Musa kailongela mwenyego, “Niye sili
mwenekae mwiisi ino.” Avo kamgwaa twaga
mwana ayo Gelishomu, fambulo jake munhu
baki.

Waizilaeli oiyalala muutumwa

23 Miyaka mingi viibitile mndewa wa Mis-
ili kafa, lakini Waizilaeli wagangamala na wa-
mulililila Imulungu kwavija wakala watumwa.
24 Imulungu kahulika kuiyalala kwao, na heyo
kakumbuka lagano jake diyatendile na Abula-
hamu na Isaka na Yakobo.
25 Imulungu kawalola Waizilaeli na kajuwa vi-
wodununzwa.

3

Imulungu komkema Musa

1 Musa kakala kodisusila bumbila da
ng'hondolo wa tata mkwe wake Yetulo, imulava
nhosa wa ako Midiani. Musa kadigala bumbila
dijo mwambu wa kuluwala na kavika Holebu,
kulugongo lwa Imulungu.
2 Baho, msenga wa Mndewa Imulungu kamu-
lawililila Musa mna dilambi da moto ulawile hagati
ya ikisolo. Musa kachona ikisolo chokwaka moto
lakini hakilukula.
3 Musa kagelegeza, “Beta ng'hwese behi ndole
unzonza uno, habali kisolo chokwaka lakini hak-
ilukula.”
4 Mndewa Imulungu viyamonile kakwesa behi,
kamkema kulawa kuna ikisolo! “Musa! Musa!”
Musa kedika, “Niye nabaha.”

5 Imulungu kamulongela Musa, “Sikuukwese
behi! Vula vilatu vako kwavija aho hawimile
hong'ala.”
6 Abaho Imulungu kamulongela, “Niye na Imu-
lungu wa tatako, Imulungu wa Abulahamu na
Imulungu wa Isaka na Imulungu wa Yakobo.” Avo
Musa kagubika kihanga chake kwavija kadumba
kumulola Imulungu.

7 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela, “Nig-
ona madununzo gowopata wanhu zangu weli
kuko Misili. Mhulika viwoiyalala kwa kudunun-
zwa na waja owemilila. Kwavija nojuwa vi-
wogaya,
8 avo nihumuluka ili niwakombole walawe
mmakono gawa Misili na niwagale mwiisi
ng'hulu na inogile, isi imemile uki na maziwa, isi
ya Wakanaani na Wahiti na Waamoli na Wapelizi
na Wahivi na Wayebusi.
9 Na sambi kililo cha Waizilaeli kinivikila na
niwona Wamisili viwowadununza.
10 Sambi nokutuma kwa Falao, ili uwalave
wanhu zangu wa Izilaeli mwiisi ya Misili.”

11 Lakini Musa kamulongela Imulungu, “Niye
na nani mbaka nichole kwa Falao, nikawalave
Waizilaeli mwiisi ya Misili?”

12 Imulungu kamulongela, “Niye nokuwa
hamoja na gweye. Vonda uwalave wanhu wa
Izilaeli mwiisi ya Misili, monitambikila niye
kulugongo luno. Acho chokuwa kilagusa kamba
niye nikutuma.”

13 Musa kamulongela Imulungu, “Nahachola
kwa Waizilaeli kuwalongela, ‘Imulungu wa wa-

henga zenu kanhuma kumwenu,’ wao wahaniuza, ‘Twaga jake nani?’ Niwalongele choni?”

14 Imulungu kamulongela Musa, “Nene iyo Nene. Vino vivo viulondigwa kuwalongela Waizilaeli, ‘Ija yokemigwa Nene iyo Nene, kanhuma kumwenu.’ ”
15 Imulungu kamulongela Musa, “Walongele Waizilaeli kamba, ‘Niye Mndewa Imulungu, Imulungu wa wahenga zenu, Imulungu wa Abulahamu na Imulungu wa Isaka na Imulungu wa Yakobo nikutuma kumwao.’ Dino dijo twaga jangu milele, vino vivo ulelo wose vonda wanikumbuke.
16 Genda ukaiting'hane na wavele wa Izilaeli walongele kamba, ‘Niye Mndewa Imulungu, Imulungu wa wahenga zenu, Imulungu wa Abulahamu na Imulungu wa Isaka na Imulungu wa Yakobo, kandawila na kanilongela.’ Walongele, ‘Niwalola goya na nigona gaja gomutendeligwa mwiisi ya Misili.
17 Na niye nilonga kamba nowalava mwiisi ya Misili kuna gamagazo, nowagala mwiisi ya Wakanaani na Wahiti na Waamoli na Wapelizi na Wahivi na Wayebusi mwiisi imemile uki na maziwa.’

18 “Wao okutegeleza, abaho gweye na wavele wa Izilaeli mochola kwa mndewa wa Misili na kumulongela, ‘Mndewa Imulungu, Imulungu wa Waebulania katulawila siye. Avo tutogolele tuchole kwa siku ndatu kuluwala tukamulavile nhosa Mndewa Imulungu wetu.’
19 Nojuwa mndewa wa Misili honda yawatogolele muchole mbaka yananahizwe kwa nguvu.

20 Lakini nougolosa mkono wangu na
kuwakoboza Wamisili kwa vilaguso vonda
nitende kuko. Abaho Falao kowaleka musegele.
21 “Abaho nowatenda Wamisili wawatendele
ganogile Waizilaeli ili vonda musegele mwiisi ya
Misili, sikumusegele makono gaiyeka.
22 Kila mtwanzi wa Kiebulania yampule Mmisili
yokala behi na heyo hebu mgeni yokala mng'anda
yake viwalo na vinhu va kuihamba va zahabu na
shaba. Avo mowavaza wanenu wa kitwanzi na
wa kimbigalo vinhu avo vose. Vino vivo vonda
musole vinhu va Wamisili.”

4

Imulungu komgwaa Musa udahi wa kutenda unzonza

1 Abaho Musa kamulongela Mndewa Imulungu,
“Avo yokuwaze kamba Waizilaeli hawanhogola
na hawanitegeleza vonda niwalongele. Onon-
gela, ‘Mndewa hakulawile bule’?”
2 Avo Mndewa Imulungu kamuuza, “Kugoga
choni mmakono?”
Kamwidika “Fimbo.”
3 Mndewa kamulongela, “Ibwanhe hasi.” Musa
viyaibwanhe hasi, igaluka mgendela hasi, Musa
kakimbila.
4 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
“Golosa mkono wako mgoge umkila.” Avo Musa
kagolosa mkono wake kamgoga umkila, na im-
gendela hasi kagaluka fimbo kabili.
5 Mndewa Imulungu kamulongela, “Utende
vino ili Waizilaeli watogole kamba niye Mndewa,

Imulungu wa wahenga zao, Imulungu wa Abu-
lahamu na Imulungu wa Isaka na Imulungu wa
Yakobo nikulawila."
6 Mndewa Imulungu kamulongela kabili Musa,
"Ingiza mkono wako mna ikiwalo chako." Avo
Musa kengiza mkono wake mna ikiwalo chake
na viyaulavile kunze, ukala na utamu wa dikulu
ukala mzelu kamba pamba.
7 Abaho Imulungu kamulongela, "Ingiza
kabili mkono wako mna ikiwalo chako!" Musa
kawingiza mkono wake mna ikiwalo chake,
viyaulavile kunze mkono wake ubwela kamba
viwili lukuli lwake.
8 Imulungu kamulongela Musa, "Kamba oleka
kukutogola kwa unzonza wa ichanduso, odaha
kutogola kwa unzonza wa kabili.
9 Lakini kamba hawakutogole kwa vinhu avo vi-
bili, wahalema kukutegeleza kwa gaja gaulongile,
deha mazi ga lwanda lwa Naili ugete mwiisi. Mazi
gago gogaluka damu."
10 Musa kamulongela Mndewa Imulungu, "Aka
Mndewa sikuunhume niye. Niye sidahile bule
kulonga goya toka mwaka, hata sambi viusongile
kulonga na niye msang'hanaji wako. Niye sili
mulongaji."
11 Mndewa Imulungu kamuuza, "Nani
yalumbile mulomo wa munhu? Nani yomtenda
munhu sikuyalonge hebu mvugu? Yalole hebu
msuwameso? Vino sili niye Mndewa Imulungu?
12 Avo, genda! Nokutaza kulonga, nokufunza
cha kulonga."
13 Lakini Musa kamwidika, "Mndewa wangu,
chonde mtume munhu iyagwe."

14 Mndewa Imulungu kamgevuzikila Musa, ka-
mulongela, “Gweye sikunayo ndugu yako Haluni
ija Imulawi? Nojuwa heyo kodaha kulonga
vinogile. Sambi kamnzila kokwiza kuiting'hana
na gweye na yahakona kodeng'helela.
15 Gweye longa nayo na mulongele gaja gonda
yalonge. Niye nowataza, na kuwafunza ga uku-
sang'hana.
16 Haluni kolonga na Waizilaeli hanhu hako.
Heyo kokuwa mulongaji wako na gweye kokuwa
kamba Imulungu kumwake.
17 Sola ifimbo ino ili mmakono gako, avo koitu-
mia kutenda unzonza.”

Musa kobwela Misili

18 Abaho Musa kabwela kwa Yetulo, tata mkwe
yake, kamulongela, “Chonde nokupula nhogolela
nibwele Misili kwa ndugu zangu, nikawakagule
kamba wang'hali wagima.” Yetulo kamulongela,
“Genda moyo uholile.”
19 Musa viyakalile yang'hali mwiisi ya Midiani,
Mndewa Imulungu kamulongela, “Bwela Misili
kwavija waja wose walondile kukukoma wafa.”
20 Avo Musa kamsola mwehe wake na wanage,
kawakweza mumgongo wa kihongwe, kasonga
mwanza wa kubwela Misili, Musa kasola fimbo
iyalongeligwe na Imulungu yaisole.
21 Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Wa-
havika mwiisi ya Misili sang'hana mgameso ga
Falao unzonza wose unikugwelele udahi wa ku-
sang'hana. Lakini noutenda moyo wa Falao uwe
mdala avo honda yawaleke Waizilaeli wasegele.

22 Abaho gweye komulongela Falao, Mndewa
Imulungu kalonga vino, ‘Wanhu wa Izilaeli
kamba mwanangu chaudele wa kimbigalo.
23 Na niye nokulongela muleke mwanangu
yasegele, ili yakanitambikile, lakini humulekesa
bule yasegele, avo nomkoma chaudele wako wa
kimbigalo.’ ”

24 Viyakalile yang'hali mnzila kobwela Misili,
Musa kakala mng'anda ya kuwasa wageni, Mn-
dewa Imulungu kamcholela kalonda kumkoma.
25 Lakini Sipola mwehe wake Musa kasola
dibwe dikutwa, kadikanha govi da mwanage,
kamkwasa najo mmagulu gake, kalonga, “Gweye
kwa mkasano wa damu kumwangu.”
26 Avo Mndewa Imulungu kamuleka Musa yawe
mgima, kwavija Sipola viyamwingize kumbi
kakala yalongile, “Mkasano wa damu.”

27 Mndewa Imulungu kamulongela Haluni,
“Chola kuluwala ukaiting'hane na Musa.” Avo
Haluni kachola kuiting'hana na Musa kulugongo
lwa Imulungu, viyamone kamnonela.
28 Abaho Musa kamulongela Haluni gaja gose
gayalongeligwe na Mndewa Imulungu viyamu-
longele yabwele Misili, vivija kamulongela un-
zonza wose uyalongeligwe yasang'hane.
29 Avo Musa na Haluni wachola Misili,
wawakema wavele wose wa Izilaeli.
30 Haluni kawalongela gose Mndewa Imulungu
gayamulagize Musa na vivija Musa katenda un-
zonza mgameso ga wanhu wose.
31 Wanhu watogola, na viwahulike kamba Mn-
dewa kawezila na kagona madununzo gao na

kolonda kuwataza, waidulika wamtambikila Mndewa Imulungu.

5

Musa na Haluni ochola kwa Falao

1 Abaho Musa na Haluni wachola kwa Falao
wamulongela, “Mndewa Imulungu, Imulungu
wa Izilaeli kolonga vino, ‘Waleke wanhu zangu
wasegele, wakanitendele nyimwilinyimwili kuluwala.’ ”
2 Lakini Falao kawauza, “Mndewa Imulungu
ayo nani mbaka nimtegeleze na niwaleke
Waizilaeli wasegele? Niye simjuwile bule ayo
Mndewa Imulungu, na siwaleka Waizilaeli
wasegele.”
3 Musa na Haluni wamwidika, “Imulungu wa
Waebulania katulawila siye. Tuleke tuchole kuluwala kwa mwanza wa siku ndatu tukamulavile nhosa Mndewa Imulungu wetu. Wahalema
sikutusegele Mndewa Imulungu kotukoma kwa
mitamu hebu kwa ng'hondo.”
4 Mndewa wa Misili kawedika, “Gweye Musa na
miyago Haluni habali mowatenda wanhu waleke
kusang'hana? Bweleni mzisang'hano zenu.”
5 Abaho Falao kalonga kabili, “Wanhu wenu
wengi kubanza wanhu wa isi yangu, na sambi
mweye molonda waleke kusang'hana!”
6 Siku didija Falao kawalagiza Wamisili iwakulu
wa watumwa hamoja na iwemilizi owemililaga
Waizilaeli wayao, kalonga,
7 “Sikumuwagwelele Waizilaeli minyomvi ya
kutendela matofali, walekeni wenyego wachole
kuizahila.

8 Lakini wingi wa matofali gondawatende uwe
uuja kamba wa siku zose, na sikudiswele hata
tofali dimoja, kwavija wanhu wano wanyeka,
lekaavo onongela, 'Tuleke tuchole tukamulavile
nhosa Imulungu wetu.'
9 Wengezeni wanhu wano sang'hano ndala
zonda ziwatende sikuwategeleze mbuli za uvizi."

10 Avo Wamisili iwakulu wa watumwa hamoja
na iwemilizi owemililaga Waizilaeli wayao wa-
chola kwa iwanhu kuwalongela, "Falao kalonga
vino, 'Siwagwelela kabili minyomvi.
11 Gendeni mweye wenyego kokose kumudaha
kuipata, lakini wingi wa matofali uwe vivija
kamba siku zose.' "
12 Avo wanhu wapwililika kila hanhu mwiisi ya
Misili kuzahila minyomvi.
13 Nao Wamisili iwakulu wa watumwa, wawala-
giza wanhu walonga, "Tendeni matofali kamba
gaja gamukalile motenda siku zose vimukalile
mogaliligwa minyomvi."
14 Wamisili iwakulu wa watumwa wawatowa
iwemilizi owemililaga Waizilaeli wayao, wasag-
uligwe kwimililila sang'hano kuno owalongela,
"Habali hamuvikize wingi wa matofali gagaja
kamba vimutendaga siku zose?"

15 Abaho iwemilizi owemililaga Waizilaeli
wayao wachola kwa Falao, wamulongela,
"Go, mkulu habali kotutendela vino siye
wasang'hanaji zako?
16 Hatugweleligwa kabili minyomvi na kuno
tolongeligwa tutende matofali. Abaho totoigwa
lakini wabanange wanhu zako mwenyego."

17 Falao kawedika, “Mweye mnyeka, na hamu-
londa kusang'hana, lekaavo monongela, ‘Tuleke
tuchole tukamulavile nhosa Mndewa Imulungu.’
18 Bweleni kusang'hana! Honda mugweleligwe
minyomvi, lakini molondigwa mutende matofali
kamba gaja gamutendaga siku zose.”
19 Avo iwemilizi owemililaga Waizilaeli wayao
wayona wa mmagazo ng'hani kwavija walon-
geligwa, “Mutende matofali kamba gaja gamu-
tendaga siku zose.”
20 Viwasegele kwa Falao, wamting'hana Musa
na Haluni wakala owabeta.
21 Avo wawalongela, “Mndewa Imulungu
yakilole kija kimutenda na yawataguse mweye
kwavija mumtenda Falao na wasang'hanaji
zake watwihile. Mweye muwagwelela mbuli
ya kutukomela.”

Musa komuyalalila Mndewa Imulungu

22 Abaho Musa kachola kwa Mndewa Imulungu
kabili kamulongela, “Mndewa Imulungu habali
kowatendela gehile wanhu wano? Avo kumbe
kino acho kiunitumile?
23 Toka vinicholile na kulonga na Falao kwa
twaga jako, mndewa ayo kowatendela gehile
wanhu wano, na gweye hutendile kinhu chochose
kuwakombola wanhu zako.”

6

1 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
“Sambi kochona chonda nimtendele Falao. Kwa
udahi wangu kowaleka wanhu zangu wasegele.
Nayo kowawinga wasegele mwiisi yake kwa
udahi wangu.”

Imulungu kolonga kowakombola Waizilaeli

2 Imulungu kamulongela Musa, “Niye na Mn-
dewa Imulungu.
3 Nimulawililа Abulahamu na Isaka na Yakobo,
njuwika kamba Imulungu yeli na Udahi wose,
lakini siwalongele bule kamba twaga jangu Mn-
dewa Imulungu.
4 Vivija niilagana nao kuwagwaa isi ya Kanaani,
kuko kuwakalile kamba wanhu baki.
5 Sambi nihulika kuiyalala kwa Waizilaeli vi-
wodununzwa na Wamisili, avo nidikumbuka
lagano jangu.
6 Walongele Waizilaeli vino, ‘Niye Mndewa
Imulungu, nowalava mwiisi ya Misili. Nowatenda
mulekeswe kulawa muutumwa. Nougolosa
mkono wangu na nowakoboza Wamisili na
kuwakombola mweye.
7 Nowatenda muwe wanhu zangu, na niye
nokuwa Imulungu wenu. Mojuwa kamba niye
na Mndewa Imulungu, Imulungu wenu, vonda
niwalave muutumwa ako Misili.
8 Nowagala mwiisi ija inilongile kwa kuiduwila
nowagwaa Abulahamu na Isaka na Yakobo.
Nowagwaa mweye isi ayo iwe yenu. Niye na
Mndewa Imulungu.’ ”
9 Musa kawalongela Waizilaeli mbuli azo, lakini
hewo hawamtegeleze bule, kwavija wakala na
lusikisiki mmizoyo yao mbuli ya magazo ga
utumwa.
10 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa,
11 “Genda kamulongele Falao, mndewa wa Mis-
ili, yawaleke Waizilaeli wasegele mwiisi yake.”

12 Lakini Musa kamwidika Mndewa Imulungu,
"Kamba Waizilaeli hawanitegeleze, avo Falao
konitegeleza vilihi? Na niye munhu mwenyego
sili mulongaji."
13 Lakini Mndewa Imulungu kalonga na Musa
na Haluni na kawalagiza wachole kwa Falao, mndewa wa Misili, wawalave Waizilaeli mwiisi ya
Misili.

Matwaga gayagwe ga iwahenga wakulu wa Waizilaeli

14 Gano gago matwaga ga iwahenga wakulu wa
Waizilaeli.

Wanage Lubeni chaudele wa Izilaeli wakala,
Hanoki na Palu na Hesiloni na Kalimi. Wano
wakala wahenga wa kabila da Lubeni.
15 Wanage Simeoni wakala, Yemueli na
Yamini na Ohadi na Yakini na Sohali na Shauli
yakalile mwana wa mtwanzi wa Kanaani.
Wano wakala wahenga wa kabila da Simeoni.
16 Gano gago matwaga ga wana wa kimbigalo
wa Lawi, Gelishoni na Kohati na Melali. Lawi
kawa mgima kwa miyaka gana na malongo madatu na saba.
17 Wanage Gelishoni wakala, iwakulu wa
lukolo lwa Libini na Shimei.
18 Wanage Kohati wakala, Amulamu na Ishali
na Hebuloni na Uzieli. Kohati kawa mgima kwa
miyaka gana malongo madatu na ndatu.
19 Wanage Melali wakala, Mahili na Mushi.
Wano awo iwahenga wa kabila da Lawi.

20 Amulamu kamsola Yokebedi lumbu wa
tatake, nayo kamulela Musa na Haluni. Amulamu

kawa mgima kwa miyaka gana dimoja na malongo madatu na saba.

21 Wanage Ishali wakala, Kola na Nefegi na Zikili.
22 Wanage Uzieli wakala, Mishaeli na Elisafani na Sitili.
23 Haluni kamsola Elisheba, mndele wa Aminadabu na lumbu jake Nashoni, nayo kamulelela Nadabu na Abihu na Eleazali na Itamali.
24 Wanage Kola wakala, Asili na Elikana na Abiasafu, wano wakala wahenga wa lukolo lwa Kola.
25 Eleazali mwanage Haluni kamsola mndele wa Putieli, nayo kamulelela Finehasi.

Wano awo iwahenga wakulu wa kabila da Lawi.

26 Musa na Haluni awo walongeligwe na Mndewa Imulungu, “Muwalave Waizilaeli mwiisi ya Misili kwa ng'holo zao.”
27 Ona awo wamulongele Falao, mndewa wa Misili, yawaleke Waizilaeli wasegele.

Mndewa Imulungu kowalagiza Musa na Haluni

28 Kipindi acho Mndewa Imulungu viyalongile na Musa mwiisi ya Misili,
29 kamulongela, “Niye na Mndewa Imulungu. Mulongele Falao, mndewa wa Misili, gaja gose gonikulongela.”
30 Lakini Musa kamwidika Mndewa Imulungu, “Niye sili mulongaji, avo Falao konitegeleza vilihi?”

7

1 Avo Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
“Nokutenda gweye kamba Imulungu kwa Falao,
na ndugu yako Haluni kokuwa kamba mtula
ndagu wako.
2 Mulongele ndugu yako Haluni gaja gose
gonda nikulagize, nayo Haluni komulongela
Falao yawaleke Waizilaeli wasegele mwiisi yake.
3 Lakini noutenda moyo wa Falao uwe mdala.
Hata nahakongeza unzonza na vilaguso mwiisi ya
Misili,
4 Falao hakutegeleza bule. Abaho nougolosa
mkono wangu uli na udahi na kuwakoboza
Wamisili na nozilava ng'holo za Waizilaeli.”
5 Na Wamisili ojuwa kamba niye na Mndewa
Imulungu vonda niugolose mkono wangu
kumwao na kuwalava Waizilaeli mwiisi yao.
6 Musa na Haluni wasang'hana kamba viwalag-
izwe na Mndewa Imulungu.
7 Kipindi viwalongile na Falao, Musa kakala
na miyaka malongo nane na Haluni kakala na
miyaka malongo nane na ndatu.

Fimbo ya Haluni

8 Mndewa Imulungu kamulongela Musa na
Haluni,
9 “Mndewa wa Misili yahawalongela, ‘Tendeni
unzonza,’ mulongele Haluni yasole fimbo yake
yaibwanhe hasi mgameso ga Falao, nayo yo-
galuka mgendela hasi.”
10 Avo Musa na Haluni wachola kwa Falao
na watenda kamba viwalagizwe na Mndewa
Imulungu. Haluni kaibwanha hasi fimbo yake

mgameso ga Falao na watawala wake, nayo
igaluka mgendela hasi.
11 Abaho Falao kawakema wanhu wake weli na
nzewele na wahawi wake, na kwa uhawi wao
watenda vivija.
12 Kila imoja wao kaibwanha hasi fimbo yake,
na fimbo zao zigaluka mgendela hasi. Lakini
fimbo ya Haluni igaluke mgendela hasi izimeza
fimbo zao zigaluke mgendela hasi.
13 Hata avo zoyo da Falao dikala dala na hawa-
tegeleze bule Musa na Haluni, kamba Mndewa
Imulungu viyalongile.

Mazi ga lwanda lwa Naili gogaluka damu

14 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa, "Moyo wa Falao mdala na kolema
kuwaleka Waizilaeli wasegele.
15 Avo uidamuke ulukwili ukaiting'hane na
Falao viyochola kuulwanda lwa Naili. Isole fimbo
ija igaluke mgendela hasi, umbete kumgwazo wa
lwanda.
16 Abaho umulongele vino, 'Mndewa Imulungu,
Imulungu wa Waebulania, kanhuma kumwako
nikulongele uwaleke wanhu zake wasegele, wa-
chole wakamtambikile kuluwala, lakini mbaka
sambi gweye hutegeleza.
17 Avo Mndewa Imulungu kolonga vino, sambi
komjuwa heyo iyo nani. Nogatowa mazi ga
lwanda lwa Naili kwa fimbo ino, na mazi gose
gogaluka damu.
18 Somba weli muulwanda lwa Naili wofa,
lwanda lonung'ha bundo, na Wamisili honda
walonde kugang'wa mazi gake.' "

19 Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Mu-
longele Haluni yasole fimbo yake na yaigolose
uchanha ya mazi gose ga Misili, mvizanda vose
mna imifuluta mna ivikolongo vose na mna
gamalamba, vose avo vogaluka damu. Damu
yokuwa kila hanhu mwiisi yose hata mna iviya va
mibiki na mabwe.”
20 Musa na Haluni watenda kamba Mndewa
Imulungu viyawalagize. Haluni kenula fimbo
yake mgameso ga Falao na watawala zake ka-
gatowa mazi ga lwanda lwa Naili, na mazi gose
gagaluka damu.
21 Somba wakalile muulwanda lwa Naili wafa.
Mazi gake ganung'ha bundo mbaka Wamisili
hawadahile kugang'wa mazi gake. Damu ikala
kila hanhu mwiisi ya Misili.
22 Lakini wahawi wa Misili kwa uhawi wao wa-
tenda kamba vivo. Avo zoyo da Falao digendelela
kuwa dala, na heyo hawategeleze Musa na Haluni
kamba viyalongile Mndewa Imulungu.
23 Avo, Falao kabwela ukae kumwake, na ha-
gagelegeze gaja galawilile.
24 Wamisili wose wakala ohimba kumgwazo wa
lwanda lwa Naili wapate mazi ga kung'wa, kwav-
ija hawadahile kung'wa mazi ga lwanda lulo.
25 Zibita siku saba toka Mndewa Imulungu viya-
gagaluse mazi ga lwanda.

8

Mibula

1 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
“Chola kwa Falao mulongele Imulungu kolonga,

‘Waleke wanhu zangu wasegele, wakanitambikile.
2 Wahalema, noibananga isi yako kwa kugala mibula.
3 Lwanda lwa Naili lomema mibula na mibula ayo yokwingila mng'anda yako na mdigati jako na mulusazi lwako luuwasa, na mzing'anda za watawala zako na mzing'anda za wanhu zako hata mna iviya venu va kutelekela.
4 Mibula ayo yokwela mulukuli lwako, na mna izing'huli za wanhu zako na watawala zako.’ ”

5 Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Mulongele Haluni yenule fimbo yake uchanha ya vizanda na imifuluta na vikolongo, na mibula yolawilila na kuigubika isi yose ya Misili.”
6 Avo Haluni kenula fimbo yake uchanha ya mazi gose ga Misili, na mibula ilawilila na kuigubika isi yose ya Misili.
7 Lakini wahawi wa Misili watenda kamba vivo kwa uhawi wao, na vivija watenda mibula ilawilile mwiisi ya Misili.

8 Abaho Falao kawakema Musa na Haluni kawalongela, “Mpuleni Mndewa Imulungu yaisegese mibula ino kumwangu na kwa wanhu zangu, na niye nowaleka wanhu zenu wachole kumulavila nhosa Mndewa Imulungu.”

9 Musa kamwidika Falao, “Sagula gweye lini kolonda nikupulile gweye hamoja na watawala zako na wanhu zako mibula isegele mzing'anda zenu na wasigale muulwanda wiiyeka.”

10 Falao kalonga, “Nipulile mayo.”

Musa kamwidika, “Notenda kamba viulongile ili ujuwe kuduhu yoyose yaigalile na Mndewa

Imulungu, Imulungu wetu.
11 Mibula ayo yosegela kumwako na
mzing'anda zenu na watawala wako na kwa
wanhu zako, mibula ayo yosigala muulwanda
wiiyeka.”
12 Abaho Musa na Haluni wasegela kwa Falao,
Musa kampula Mndewa Imulungu, yaisegese
mibula ikalile kwa Falao.
13 Mndewa Imulungu katenda kamba Musa
viyampulile. Mibula ikalile mzing'anda na mna
gamabuga na mmigunda ifa.
14 Wanhu waika hamoja mibula yose ifile, na isi
yose inung'ha bundo.
15 Lakini Falao viyonile mibula ifa, zoyo jake
dikala dala kabili, hawategeleze Musa na Haluni
kamba Mndewa Imulungu viyalongile.

Mhani

16 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa, “Mulongele Haluni, yenule fimbo yake
yatoe timbwisi da isi, najo dogaluka mhani mwiisi
yose ya Misili.”
17 Avo Haluni viyenule fimbo yake na kuitowa
hasi, timbwisi digaluka mhani wawananahila
wanhu na wanyama. Timbwisi jose da isi ya Misili
digaluka mhani.
18 Wahawi wa Misili kwa uhawi wao wageza
kugalusa timbwisi diwe mhani lakini hawadahile
bule. Mhani wakala wenele kwa wanhu na
wanyama.
19 Wahawi wamulongela Falao, “Uno mkono
wa Imulungu!” Lakini zoyo da Falao digendelela
kuwa dala na halondile kuwategeleza Musa na
Haluni kamba Mndewa Imulungu viyalongile.

Mikonzi

20 Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
“Uidamuke ulukwili ukaiting'hane na Falao
viyochola kuulwanda. Mulongele kamba
Mndewa Imulungu kolonga, ‘Waleke wanhu
zangu wasegele, wakanitambikile.
21 Wahalema kuwaleka wasegele, nogala
mikonzi kumwako gweye na watawala zako na
kwa wanhu zako wose. Ng'anda za Wamisili
zomema mikonzi na vivija isi yose yomema
mikonzi.
22 Lakini mdisiku dijo kuna umwambu wa
Gosheni, kuko kowokala wanhu zangu kokuwa
kuduhu mikonzi, ili ujuwe kamba niye Mndewa
Imulungu nosang'hana mwiisi ino.
23 Nowabagula wanhu wako na wanhu wangu,
unzonza uno noutenda mayo.’ ”
24 Avo Mndewa Imulungu katenda kamba viya-
longile, kagala madali ga mikonzi ingile mng'anda
ya Falao na mna zing'anda za watawala zake. Isi
yose ya Misili inangigwa na mikonzi ayo.

25 Abaho Falao kamkema Musa na Haluni kawa-
longela, “Gendeni mkamulavile nhosa Imulungu
wenu mmuno mwiisi ya Misili.”

26 Musa kamwidika, “Aka havinogile bule ku-
tenda vivo, kwavija nhosa zonda tumulavile Mn-
dewa Imulungu wetu zowagevuza Wamisili. Avo
twahalava nhosa ziwagevuza okwiza kutukoma
kwa mabwe.
27 Tolondigwa tugende mwanza wa siku ndatu
kuluwala, tukamulavile nhosa Mndewa Imu-
lungu wetu, kamba viyatulagize.”

28 Falao kalonga, “Nowaleka musegele muc-
hole mkamulavile nhosa kuluwala Mndewa Imu-
lungu, Imulungu wenu, lakini sikumuchole kutali
ng'hani. Mhulileni na niye.”
29 Musa kamwidika Falao, “Nahasegela hano
nompula Imulungu, mayo mikonzi ino yosege-
sigwa kumwako gweye, na kwa watawala wako
na kwa wanhu zako. Lakini sikuutuvizile kabili
na kuwagomesa wanhu sikuwachole kumulavila
nhosa Mndewa Imulungu.”
30 Abaho Musa kasegela kwa Falao, na kampula
Mndewa Imulungu.
31 Mndewa Imulungu katenda vivija kamba
Musa viyapulile. Mikonzi isegela kwa Falao, na
kwa watawala zake na kwa wanhu zake, kuduhu
hata ng'honzi imoja yasigale.
32 Lakini hata mwanza uno zoyo da Falao dikala
dala na hawalekile Waizilaeli wasegele.

9

Kufa kwa wanyama

1 Abaho Mndewa kamulongela Musa, “Genda
kwa Falao mulongele, Mndewa Imulungu, Imu-
lungu wa Waebulania, kolonga, ‘Waleke wanhu
zangu wasegele, wakanitambikile.
2 Wahalema kuwaleka wasegele,
3 nougolosa mkono wangu na kugala mitamu
mzifugo zako zose, ng'ombe na falasi na vihongwe
na ngamiya na mbuzi na ng'hondolo.
4 Lakini Mndewa Imulungu kobagula fugo za
Waizilaeli na fugo za Wamisili, avo mzifugo za
Waizilaeli kokuwa kuduhu hata mnyama imoja
yonda yafe.’ ”

5 Mndewa Imulungu keka siku kalonga, “Mayo
Mndewa kotenda mbuli ino mwiisi ino.”
6 Imitondo yake Mndewa Imulungu katenda
kamba viyalongile, na fugo zose za Misili zifa,
kuduhu hata mnyama imoja wa Waizilaeli yafile.
7 Falao kawatuma wanhu wakauze mbuli ya
fugo za Waizilaeli, wamulongela kuduhu hata
mnyama imoja wa Waizilaeli yafile. Lakini zoyo
da Falao digendelela kuwa dala na halondile
kuwaleka wasegele.

Mipute

8 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa
na Haluni, “Kila imoja yadehe mitozi ya tanuli
ganza dimoja, abaho Musa yaipwililise uchanha
mgameso ga Falao
9 Mitozi ayo yokuwa timbwisi na dopwililika
mwiisi yose ya Misili. Timbwisi dijo dogala
mipute na yahatumbuka yokuwa milonda kwa
wanhu na wanyama mwiisi yose ya Misili.”
10 Avo wadeha mitozi kulawa mditanuli wa-
chola kwa Falao, na Musa kaipwililisa uchanha
mgameso ga Falao. Wanhu na wanyama wapata
mipute na viitumbuke iwa milonda.
11 Iwahawi hawadahile kwima kuulongozi wa
Musa mbuli ya mipute ikalile kumwao na ikalile
kwa Wamisili wose.
12 Lakini Mndewa Imulungu kamtenda Falao
yawe na moyo mdala na hawategeleze, kamba
Mndewa Imulungu viyamulongele Musa.

Mvula ya mabwe

13 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa, “Lamuka imitondo ng'hani uchole kwa

Falao. Mulongele kamba Mndewa Imulungu, Imulungu wa Waebulania kolonga, ‘Waleke wanhu zangu wasegele, wakanitambikile.

14 Kwavija mwanza uno nokukoboza gweye na watawala zako na wanhu zako, baho kojuwa kamba kuduhu iyagwe mwiisi yose yaigalile na niye.

15 Kwavija mbaka sambi nahagolose mkono wangu na kukutowa gweye na wanhu zako na mwahafile mwaka.

16 Lakini niwaleka muwe wagima kulagusa udahi wangu avo wanhu wose wa mwiisi wadijuwe twaga jangu.

17 Lakini zoyo jako ding'hali dala na hulonda kuwaleka wanhu zangu wasegele.

18 Avo, mayo saa kamba ino nogala mvula ng'hulu ya mabwe nayo hainalawilila mwiisi ya Misili toka mwanduso wake mbaka lelo.

19 Avo lagiza fugo zako zose na kila kinhu kili mmigunda kikigwe goya kwavija mvula ya mabwe yomtowela kila munhu na kila mnyama yeli kumgunda hebu kunze ya ng'anda na wose wofa.’ ”

20 Lakini watawala wa Falao wadumbile gaja gayalongile Mndewa Imulungu walopola wawasegesa watumwa zao na wanyama zao mmigunda wawagala mzing'anda.

21 Lakini waja hawagagelegeze gaja gayalongile Mndewa Imulungu wazileka fugo zao na watumwa zao mmiguda.

22 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Golosa mkono wako uchanha kuulanga, ili mvula ya mabwe itowe kila hanhu mwiisi ya

Misili, kwa kila munhu na kila mnyama na kila kinhu kili mmigunda."

23 Musa viyaugolose mkono wake uchanha kuulanga, Mndewa Imulungu kagala mvula ya mabwe na ng'huwa na mimwesa mwiisi. Avo Mndewa Imulungu kagala mvula ya mabwe kila hanhu mwiisi ya Misili.

24 Mvula ng'hulu ya mabwe na mimwesa igendelela kutowa, kuduhu mwenekae yoyose wa Misili yawahile kuchona kinhu kamba acho.

25 Mvula ya mabwe itowa kila hanhu mwiisi ya Misili na ibananga migunda yose. Mvula ayo iwakoma wanyama wose na wanhu wose wakalile kunze, ibena vinhu vose vihandigwe mmigunda na mibiki.

26 Lakini mvula ya mabwe haitowile mwambu wa Gosheni, kuko kuwakalile okala Waizilaeli.

27 Falao kalagiza Musa na Haluni wakemigwe, kawalongela, "Mwanza uno nitenda nzambi, Mndewa Imulungu katenda goya, niye na wanhu zangu tubananga.

28 Mpuleni Mndewa Imulungu! Kwavija ng'huwa zino na mvula ino vibanza, niye nowaleka musegele na honda mukawe kusegela."

29 Musa kamwidika Falao, "Sambi baha nahasegela kudibuga dino, noigolosa mikono yangu nompula Mndewa Imulungu, mvula na ng'huwa voleka, na kokuwa kuduhu mvula ya mabwe, baho gweye kojuwa isi yose ya Mndewa Imulungu.

30 Lakini nojuwa gweye na watawala zako hamumdumba bule Mndewa Imulungu."

31 Minoga ya kutendela viwalo va kitani na
shayili vose vikala vinangigwe, kwavija shayili
ikala yosonga kunamiza na minoga ya kutendela
viwalo va kitani ikala yokwalika.
32 Lakini ngano na minoga iyagwe iigalile na
ngano havinangigwe kwavija vikawaga kukan-
gala.

33 Avo Musa kasegela kwa Falao, kachola kunze
kudibuga, kagolosa makono gake kampula Mn-
dewa Imulungu. Ng'huwa na mvula ya mabwe
vileka kutowa.
34 Falao viyonile mvula ya mabwe na ng'huwa
vileka kutowa, katenda nzambi kabili, heyo na
watawala zake watenda mizoyo yao iwe midala.
35 Avo, kalema kuwaleka Waizilaeli wasegele,
kamba Mndewa Imulungu viyalongile kwa mu-
lomo wa Musa.

10

Mbalangulu

1 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
“Genda kwa Falao, kwavija niye niwatenda heyo
na watawala zake wawe na mizoyo midala ili
nitende unzonza hagati yao.
2 Avo, mweye muwasimulile wanenu na
wazukulu zenu, viniwagelile bumbuwazi
Wamisili kwa kutenda vilaguso hagati yao, na
baho mweye mojuwa kamba niye na Mndewa
Imulungu.”

3 Avo Musa na Haluni wachola kwa Falao wa-
mulongela, “Mndewa Imulungu wa Waebulania

kolonga, ‘Mbaka lini kolema kugwa kinguban-
guba kuulongozi wangu? Waleke wanhu zangu
wasegele, wakanitambikile.

4 Wahalema kuwaleka wanhu zangu wasegele,
mayo nogala mbalangulu mwiisi yako.

5 Isi yose yogubikigwa na mbalangulu na
kuduhu hanhu honda honeke. Na woja kila
kinhu kidodo kisigasigwe na mvula ya mabwe,
vivija woja hata mibiki isigale.

6 Mbalangulu wao omema mzing'anda zako
na mzing'anda za watawala zako na ng'anda za
Wamisili wose. Okuwa wengi hata wahenga zenu
hawanachona kinhu kamba acho toka viwaleleke
mbaka lelo.’ ” Abaho Musa kasegela kwa Falao.

7 Watawala wa Falao wamuuza, “Vino,
munhu ino kotugaza mbaka lini? Waleke
Waizilaeli wasegele, wakamtambikile Mndewa
Imulungu wao. Vino hulola kamba isi ya Misili
yobanangika?”

8 Abaho Musa na Haluni wakemigwa wabwele-
ganye kwa Falao, nayo Falao kawalongela, “Gen-
deni mkamtambikile Mndewa Imulungu wenu.
Lakini nouza, kina nani onda wachole hamoja na
mweye?”

9 Musa kamwidika, “Tochola hamoja na wab-
wanga na wavele na wanetu wa kimbigalo na
wa kitwanzi, ng'hondolo na ng'ombe na mbuzi,
kwavija tolondigwa tukamtendele nyimwiliny-
imwili Mndewa Imulungu.”

10 Lakini Falao kawalongela, “Mawe! Mndewa
Imulungu yawe hamoja na mweye, kamba na-
hawatogolela mweye mugende, hamoja na wat-

wanzi na wanenu! Niye nokona mweye mo-
gelegeza gehile mmizoyo yenu.
11 Bule! Wambigalo waiyeka wao onda wac-
hole kumtambikila Mndewa Imulungu, kwavija
mbuli ayo iyo imulonda.” Abaho Musa na Haluni
wawingigwa kuulongozi wa Falao.

12 Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
“Golosa fimbo yako uchanha mwiisi ya Misili,
ili mbalangulu walawilile na wengile mmigunda
na waje minoga yose ili mmigunda, na kila kinhu
kilekigwe kunangigwa na mvula ya mabwe.”
13 Avo Musa kagolosa fimbo yake uchanha mwi-
isi ya Misili. Mndewa Imulungu kagala beho ku-
lawa mwambu wa kudilawilila zuwa na beho dijo
dibuma uchanha mwiisi, imisi mbaka kilo chose.
Imitondo beho dijo digala mbalangulu.
14 Mbalangulu awo wenela kila hanhu mwiisi
ya Misili, wahumulukila uchanha mwiisi yose.
Mbalangulu awo wakala madali kwa madali.
Hawanalawilila mbalangulu kamba wano na
honda walawilile kabili.
15 Waigubika isi yose ya Misili mbaka ikala
ziza. Wakija kila kinhu kisigasigwe na mvula
ya mabwe na waija minoga na matunda gakalile
mna imigunda. Kuduhu tepo jojose disigale
mdibiki wala mna iminoga mwiisi ya Misili.

16 Abaho Falao kalopola kawakema Musa na
Haluni, kawalongela, “Niye nibananga kwa Mn-
dewa Imulungu wenu, na kumwenu mweye.
17 Avo nowapula mugele kumgongo nzambi
zangu mwanza uno na Mndewa Imulungu wenu
yanisegesele mbuli ino igala ifa.”

18 Musa kasegela kwa Falao na kachola
kumpula Mndewa Imulungu.
19 Nayo Mndewa Imulungu kagala beho kulu
kulawa mwambu wa kudihongela zuwa diwap-
wililisa mbalangulu wose na diwagala mbahali ya
Shamu. Kuduhu hata mbalangulu yasigale mwiisi
ya Misili.
20 Lakini Mndewa Imulungu kamtenda Falao
yawe na moyo mdala, nayo hawalekile Waizilaeli
wasegele.

Ziza

21 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa, "Golosa mkono wako uchanha kuulanga,
isi ya Misili iwe na ziza, wanhu wababase babase
mdiziza."
22 Avo Musa kagolosa mkono wake uchanha
kuulanga, kukala na ziza totolo mwiisi yose ya
Misili kwa siku ndatu.
23 Kuduhu munhu yadahile kumona miyage
hebu munhu kusegela hanhu hayakalile kwa siku
ndatu. Lakini Waizilaeli wose hanhu hawakalile
kukala na mulenge.
24 Abaho Falao kamkema Musa kamulongela,
"Gendeni mkamtambikile Mndewa Imulungu.
Watwanzi na wanenu vivija odaha kuchola
hamoja na mweye. Lakini ng'hondolo zenu na
ng'ombe na mbuzi osigala."
25 Lakini Musa kamulongela, "Wahatenda vivo
gweye utugwelele wanyama wa nhosa na nhosa
ya kusoma moto ili tukamtambikile Mndewa Imu-
lungu wetu.
26 Tolondigwa tuwasole wanyama wetu wala
kuduhu hata imoja yonda yasigale. Kwavija

kwa iwanyama awo tomulavila nhosa Mndewa Imulungu wetu, na mbaka sambi siye hatujuwa mbaka twahavika kuko, kinhu gani tolondigwa tukamulavile nhosa Mndewa."
27 Lakini Mndewa Imulungu kamtenda Falao yawe na moyo mdala na kalema kuwaleka Waizilaeli wasegele.
28 Falao kamulongela Musa, "Segela, witeganye sikuuchone kihanga changu kabili, kwavija siku yonda uchone kihanga changu kofa!"
29 Musa kamwidika, "Kulonga goya, sichona kabili kihanga chako."

11

Ifa ya wana wa chaudele wa Wamisili

1 Mndewa Imulungu kamulongela Musa, "Ding'hali kubulo dimoja disigala nomtowa najo Falao na Wamisili, abaho kumwande kowalekeseni musegele hano, na heyo mwenyego kowawinga musegele mwiisi yake.
2 Walongele Waizilaeli kamba kila mbigalo na mtwanzi yampule munhu wa behi yake vinhu va shaba na zahabu."
3 Mndewa Imulungu kawatenda Waizilaeli wanogeligwe na Wamisili, na Musa mwenyego kawa munhu mkulu ng'hani mwiisi ya Misili, mgameso ga watawala wa Falao hamoja na wanhu wose.
4 Musa kamulongela Falao, "Mndewa Imulungu kolonga vino, 'Kilo kikulu, lelo nobita hagati ya isi ya Misili.
5 Nahabita kila chaudele wa kimbigalo mwiisi ya Misili kofa. Kusongela chaudele wako gweye

Falao ija yeli muhazi wako mbaka chaudele wa
msang'hanaji wako ija yoduga kwa dibwe. Hata
chaudele wa fugo zako vivija wofa.
6 Hokuwa na kililo kikulu mwiisi yose ya Misili,
kililo acho hakinalawilila, na honda kilawilile ka-
bili.
7 Lakini mna iwanhu wa Izilaeli kokuwa
kuduhu kililo na kokuwa na tindiwalo,
baho kojuwa kamba Mndewa Imulungu ayo
yowabagula Waizilaeli na Wamisili.' ”
8 Abaho Musa kamulongela Falao,
“Wasang'hanaji zako okwiza kumwangu na
kunifugamila na onipula nisegele mwiisi ya Misili
niye na wanhu wose onikweleleza. Gahamala
gago nosegela.” Abaho Musa kasegela kwa Falao
kuno kagevuzika.
9 Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Falao
honda yakutegeleze ili nhende ng'hani unzonza
mwiisi ya Misili.”
10 Avo Musa na Haluni watenda unzonza wose
mgameso ga Falao. Lakini Mndewa Imulungu
kamtenda Falao yawe na moyo mdala, kalema
kuwaleka Waizilaeli wasegele mwiisi yake.

12

Pasaka

1 Viwakalile wang'hali mwiisi ya Misili, Mn-
dewa Imulungu kamulongela Musa na Haluni,
2 “Mwezi uno okuwa mwezi wa ichanduso wa
mwaka kumwenu.
3 Walongele Waizilaeli kamba mdisiku da longo
da mwezi uno, kila munhu mng'anda yake yasole
mwana ng'hondolo, hebu mwana mbuzi.

4 Kamba ng'anda ina wanhu wadodo na
haidaha kumuja mwana ng'hondolo wose,
iilumbe na wayao weli behi nao wamuje kamba
hewo viweli, na wasagule mnyama yodaha
kugoligwa kwa kila munhu kamba viyodaha
kuja.
5 Mnyama ayo yonda mumsagule yatelele,
na yawe mbigalo na yawe wa mwaka umoja
na modaha kumsola mwana ng'hondolo hebu
mwana mbuzi.
6 Kila ng'anda imkalize mbaka siku da longo na
nne ya mwezi uno, wanhu wa Izilaeli olondigwa
wawachinje wanyama awo ichungulo.
7 Abaho wasole idamu ya wanyama awo
na kuibaka mna iviwambaza va imilango na
uchanha ya imilango, mumo monda wadile
izinyama.
8 Kilo acho nyama ayo ibanikigwe na idigwe
hamoja na kinhu kili usungu na gate hadigeligwe
hamila.
9 Sikuidigwe ing'hali mbisi hebu
sikuikimusigwe na mazi, ila ibanikigwe yose
hamoja na pala na migulu na vinhu va mgati.
10 Sikumuleke nyama yoyose mbaka imitondo.
Nyama yoyose yonda isigale mbaka imitondo
muisome moto.
11 Nyama ayo, muije kuno muitanda kwa
mwanza kwa kuifunga mikwiji mvigudi venu
na kuvala vilatu na mugoge fimbo mmakono
genu na muje himahima, na ino ayo Pasaka* ya
Mndewa Imulungu.

* **12:11** Sambi *Pasaka* yodeng'heleligwa kamba siku ya kuzilibuka kwa Yesu.

12 “Kilo acho nobita hagati ya isi ya Misili na nowakoma wana wa chaudele wa Wamisili, wose chaudele wa wanhu na chaudele wa wanyama. Noitagusa milungu yose ya Misili. Niye ayo Mndewa Imulungu.
13 Damu ili mna iviwambaza yokuwa kilaguso kulagusa ng'anda zimukala. Nahayona damu ayo, nowabita mweye, na siwalumiza bule kipindi viniwabananga Wamisili.
14 Siku ayo muikumbuke, na mweye mutende nyimwilinyimwili kwa Mndewa Imulungu, muitende iwe nyimwilinyimwili kwa ulelo wenu wose mbuli ya niye, dino dokuwa lagizo da milele kumwenu.”
15 Mndewa Imulungu kagendelela kulonga, “Kwa siku saba, muje magate hagageligwe hamila. Siku ya ichanduso ya siku azo saba musegese hamila mna izing'anda zenu, munhu yoyose yahaja gate digeligwe hamila mzisiku azo saba, kobaguligwa mna iwanhu wa Izilaeli.
16 Siku ya ichanduso na siku ya saba hokuwa na mting'hano ung'alile. Na munhu yoyose mna izisiku azo sikuyasang'hane sang'hano yoyose ila sang'hano ya kutanda indiya.
17 Mutende nyimwilinyimwili ino ya magate hagageligwe hamila kukumbuka viniwalavile mweye makabila ga Izilaeli kulawa Misili. Ulelo wenu wose uideng'helele siku ayo, kamba lagizo da milele.
18 Avo muje magate hagageligwe hamila kusongela ichungulo ya siku ya longo na nne ya mwezi wa ichanduso, mbaka ichungulo ya siku ya malongo mabili na imoja ya mwezi uwo.

19 Mna izisiku azo saba hamila sikuyoneke mz-
ing'anda zenu. Na munhu yoyose, munhu baki
hebu mwenekae yonda yaje kinhu chochose kili
na hamila kobaguligwa mna iwanhu wa Izilaeli.
20 Hanhu hohose honda mukale sikumuje kinhu
chochose kigeligwe hamila. Molondigwa muje
magate hagageligwe hamila.”

Pasaka ya ichanduso

21 Avo Musa kawakema wavele wose wa Izilaeli,
kawalongela, “Saguleni wana ng'hondolo na
muwachinje kamba kila munhu viweli mng'anda
yake mbuli ya nyimwilinyimwili ya Pasaka.
22 Soleni bunho da hisopo na mdivabike
mwiidamu ili mbakuli na imizeni idamu
mviwambaza va milango na uchanha na munhu
yoyose sikuyalawe mng'anda yake mbaka
imitondo.
23 Mndewa Imulungu viyobita mwiisi ya Misili
na kuwakoma Wamisili, koyona idamu ili mvi-
wambaza va imilango na uchanha na komgomesa
ija imsenga wa ifa sikuyengile mzing'anda zenu
na kuwakoma.
24 Mweye na ulelo wenu mugagoge malagizo
gano milele.
25 Mwahavika mwiisi yonda yawagwee
Mndewa Imulungu kamba viyawalongele,
molondigwa muigoge nyimwilinyimwili ino.
26 Na wanenu wahawauza, ‘Nyimwilinyimwili
ino yofambula choni?’
27 Walongeleni, ‘Ino nhosa ya Pasaka kwa Mn-
dewa Imulungu, kwavija kazibita ng'anda za
Waizilaeli mwiisi ya Misili. Kawakoma Wamisili
lakini siye hatukomile.’ ”

Abaho Waizilaeli waidulika wamtambikila Mn-
dewa Imulungu.
28 Waizilaeli watenda kamba Mndewa Imu-
lungu viyawalagize Musa na Haluni.

Kufa kwa wana wa chaudele

29 Kilo kikulu Mndewa Imulungu kawakoma
wana wa chaudele wose wa Wamisili. Wose wafa
kusongela mwana chaudele wa Falao, imuhazi wa
undewa mbaka mwana chaudele wa mfungwa
yeli mkifungo, vivija wana chaudele wa wanyama
wafa.
30 Avo Falao na watawala zake na Wamisili wose
walamuka ikilo, kukala na kililo mwiisi yose ya
Misili, kwavija kukala kuduhu ng'anda iswelile
kufa munhu.
31 Kilo acho Falao kawakema Musa na Haluni,
kawalongela, "Lamukeni! Segeleni mwiisi yangu
mweye hamoja na Waizilaeli, gendeni mukam-
tambikile Mndewa Imulungu kamba vimulongile.
32 Soleni ng'hondolo zenu na ng'ombe na mbuzi
musegele, kamba vimulongile. Vivija nipulileni
kwa Mndewa yanitendele ganogile."

33 Wamisili wawasusumiza Waizilaeli walopole
kusegela mwiisi yao. Walonga, "Kamba
hamusegela wose tofa."
34 Avo Waizilaeli wasola usage wao ukandigwe
ung'hali haunageligwa hamila, na mabakuli gao
ga kukandila wavigela mzimbahasha na wapapa
mna gamaega.
35 Waizilaeli watenda kamba Musa viyawalag-
ize na wawapula Wamisili wawagwelele vinhu va
shaba na zahabu na viwalo.

36 Mndewa Imulungu kawatenda Wamisili
wawatendele ganogile Waizilaeli, na Wamisili
wawagwelela kila kinhu kiwapulile, vivo
Waizilaeli viwasolile vinhu va Wamisili.

Waizilaeli osegela mwiisi ya Misili

37 Waizilaeli wasegela Lamesesi wachola
Sukoti. Wakala wambigalo ovika kamba laki
sita, watwanzi na wana hawapetigwe.
38 Vivija kukala na bumbila da wanhu wengi
wayagwe wacholile hamoja nao. Vivija wakala na
ng'hondolo wengi na mbuzi na ng'ombe.
39 Kwavija wakala walopole kusegela mwiisi ya
Misili hawadahile kutanda ndiya ya kuja mnzila,
ila uja uusage ukandigwe bila kugeligwa hamila
wiiyeka, avo woka magate hagageligwe hamila.
40 Waizilaeli wakala mwiisi ya Misili kwa
kipindi cha miyaka magana mane na malongo
madatu.
41 Viishile miyaka ayo magana mane na ma-
longo madatu, makabila gose ga Mndewa Imu-
lungu gasegela mwiisi ya Misili.
42 Kilo acho Mndewa Imulungu kakala
kowalolesa Waizilaeli ili yawalave mwiisi ya
Misili, kilo acho cholondigwa kikumbukigwe na
Waizilaeli na ulelo wao wose kamba kilo cha
kumgwaa ukulu Imulungu.

Mwiko wa Pasaka

43 Mndewa Imulungu kawalongela Musa na
Haluni, "Uno awo mwiko wa Pasaka.
"Munhu baki sikuyaje ndiya ya Pasaka.
44 Mtumwa yoyose yaguligwe, tanhu
yengizigwe kumbi lekaavo yaje ndiya ino.

45 Munhu yoyose yokala kumwenu kamba
munhu baki hebu kibaluwa yolihigwa sikuyaje
ndiya ino.
46 “Nyama yose idiligwe mng'anda ayo iteleke-
ligwe. Sikumutule zege jake jojose.
47 Waizilaeli wose olondigwa waideng'helele
nyimwilinyimwili ino.
48 “Munhu baki yoyose yokala hamoja na mw-
eye yahalonda kudeng'helela nyimwilinyimwili
ya Pasaka, kolondigwa tanhu yawengize kumbi
wambigalo wose weli mng'anda yake, baho ko-
gesigwa kamba mwenekae miyenu na kodaha
kuideng'helela. Mbigalo yoyose yalekile kwingila
kumbi sikuyaje.
49 Mwiko uno okuwa kwa Mwiizilaeli na kwa
munhu baki yokala na mweye.”
50 Waizilaeli wose watenda kamba Mndewa
Imulungu viyamulagize Musa na Haluni.
51 Mdisiku dijo Mndewa Imulungu kagalava
makabila ga Izilaeli mwiisi ya Misili.

13

Wana wa chaudele wa kimbigalo olavigwa kwa Mndewa Imulungu

1 Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
2 “Muwalave kumwangu wana wose chaudele
wa kimbigalo, kwavija kila mwana chaudele wa
Kiizilaeli na mwana chaudele wa mnyama wose
wangu niye.”

Nyimwilinyimwili ya magate hagageligwe hamila

3 Musa kawalongela wanhu, “Sikumuisemwe
siku ino. Mweye vimulawile mwiisi ya Mis-
ili kuko kumukalile watumwa, kwavija Mndewa
Imulungu kawalava kwa nguvu za makono gake.
Sikumuje magate gageligwe hamila.
4 Lelo mosegela mwiisi ino ya Misili muumwezi
uno wa ichanduso, mwezi wa Abibu.
5 Kipindi Mndewa Imulungu vonda yawagale
mwiisi ya Wakanaani na Wahiti na Waamoli
na Wahivi na Wayebusi, mwiisi ija iyaiduwile
kowagwaa wahenga zenu isi imemile maziwa na
uki, molondigwa mutende nyimwilinyimwili kila
mwaka.
6 Diyeni magate hagageligwe hamila kwa siku
saba na mna isiku ya saba tendeni nyimwiliny-
imwili kwa kumgwaa ukulu Mndewa Imulungu.
7 Kwa siku azo saba moja magate hagageligwe
hamila. Gate digeligwe hamila hebu hamila siku-
voneke mzing'anda zenu hebu mgati ya izimbaka
zenu.
8 Mdisiku dijo walongeleni wanenu vino, ‘To-
tenda vino kwavija Mndewa Imulungu katulava
mwiisi ya Misili.’
9 Nyimwilinyimwili ino iwe kamba kilaguso
mna gamakono genu hebu mna ivihanga venu,
ili siku zose mukumbuke malagizo ga Mndewa
Imulungu. Kwavija Mndewa Imulungu kawalava
mwiisi ya Misili kwa mkono wake uli na nguvu.
10 Avo deng'heleleni nyimwilinyimwili ino mna
ikipindi kikigwe, kila mwaka.”

Wana wa chaudele wa kimbigalo

11 Musa kagendelela kuwalongela, “Mndewa
Imulungu kowagala mwiisi ya Wakanaani

na kowagwelela isi ayo, kamba viyaiduwile
kumwenu mweye na wahenga zenu.
12 Mwahavika kuko walaveni kwa Mndewa
Imulungu wana chaudele wa kimbigalo. Kila
mwana chaudele wa kimbigalo wa fugo zenu
kokuwa wa Mndewa Imulungu.
13 Lakini mwana chaudele wa kimbigalo wa
kihongwe molondigwa mumgombole kwa kuliha
mwana ng'hondolo. Lakini kamba hulonda kum-
gombola, kolondigwa umkome kwa kumbota
isingo. Kila mwana chaudele wa kimbigalo wa
munhu kolondigwa umgombole.
14 Ako kumwande mwanago yahakuuza mbuli
ino yofambula choni? Mulongele, 'Kwa nguvu ya
mkono wake Mndewa Imulungu katulava mwiisi
ya Misili, kuko kutukalile watumwa.
15 Falao kwa udala wa zoyo jake katulemela
sikutusegela mwiisi yake, avo Mndewa Imulungu
kawakoma wana chaudele wa kimbigalo wa
Wamisili, chaudele wa wanhu na wanyama.
Lekaavo tomulavila Mndewa Imulungu kila
mwana chaudele wa kimbigalo wa fugo zetu
lakini kila mwana chaudele wa kimbigalo wa
wanhu kogomboligwa.'
16 Mbuli ino yokuwa kamba kilaguso mmakono
genu na kilaguso mna ivihanga venu, kamba Mn-
dewa Imulungu katulava Misili kwa mkono wake
uli na nguvu."

Mhanda ya wingu na mhanda ya moto

17 Falao viyawalekile Waizilaeli wasegele, Imu-
lungu hawalongoze wabitile mwiisi ya Wafilisiti,
hamoja ikala nzila ya kukanhiza. Imulungu

kalonga, “Wahaiting'hana na ng'hondo odaha
kugimbula na kubwela Misili.”
18 Avo Imulungu kawabitiza mna inzila ya
kuzunguluka kubitila kuluwala, mwambu wa ba-
hali ya Shamu. Waizilaeli wasegela mwiisi ya
Misili kuno waitanda kwa ng'hondo.

19 Musa kaisola mizege ya Yusufu, kamba
Yusufu viyalagize yang'hali hanakufa. Yusufu
kakala yawaduwilize Waizilaeli kwa kulonga,
“Imulungu vonda yeze kuwataza, soleni mizege
yangu musegele nayo.”

20 Waizilaeli wasegela Sukoti weka ng'hambi
ako Etamu kumgwazo wa luwala.
21 Imisi Mndewa Imulungu kawalongoza kwa
wingu joneke kamba mhanda kuwalagusila
inzila, na ikilo kawalongoza kwa moto oneke
kamba mhanda kuwamwemwesela, ili wadahe
kugendelela na mwanza wao imisi na ikilo.
22 Imhanda ya wingu iwalongolela Waizilaeli
imisi na imhanda ya moto iwalongolela ikilo, siku
zose Waizilaeli walongozwa.

14

Kuloka bahali ya Shamu

1 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
2 “Walongele Waizilaeli wabweleganye kuk-
isogo na weke ng'hambi haulongozi ha Pi Hahiloti,
hagati ya buga da Migidoli na bahali ya Shamu na
behi na Baali Sefoni.
3 Falao kogesa kamba Waizilaeli onyawanyawa
mwiisi, na kiwala kiwatenda walemelwe kubita.

4 Noutenda moyo wa Falao uwe mdala na heyo
kowakweleleza. Na niye nopata ukulu kwa kuwa-
bananga heyo hamoja na iwakalizi zake. Abaho
Wamisili ojuwa kamba niye ayo Mndewa Imu-
lungu." Avo Waizilaeli watenda vivo.

5 Mndewa wa Misili viyalongeligwe Waizilaeli
wasegela, heyo na watawala zake wagalusa
nzewele zao walonga, "Totenda choni? Tuwaleka
Waizilaeli wasegela sikuwatusang'hanile!"
6 Avo Falao kautanda mtuka wake wa ng'hondo
na wakalizi zake.
7 Kasola mituka yake magana sita inogile kwa
ng'hondo, na mituka yose ya Misili ya ng'hondo
ilongozigwe na watawala wa isi.
8 Mndewa Imulungu kautenda moyo wa Falao,
mndewa wa Misili, uwe mdala, nayo kawak-
weleleza Waizilaeli wakalile wasegele mwiisi ya
Misili kwa kuitapa.
9 Wakalizi wa Kimisili wawakweleleza
Waizilaeli hamoja na falasi zao wose na mituka
ya ng'hondo, na wanhu wawakwelile iwafalasi.
Wawavika weka ng'hambi kumgwazo wa bahali
ya Shamu behi na Pi Hahiloti, na Baali Sefoni.

10 Waizilaeli viwamone Falao kokwiza na
wakalizi zake wadumba na wamulilila Mndewa
Imulungu yawataze.
11 Waizilaeli wamuyalalila Musa walonga,
"Vino kukala kuduhu hanhu ha kuzikila kuja
Misili mbaka kutugala tufile kuluwala? Habali
kututenda tusegele mwiisi ya Misili!
12 Vino hatukulongele vitukalile mwiisi ya Mis-
ili, 'Tuleke, tuwasang'hanile Wamisili'? Vinoga

ng'hani siye tuwasang'hanile Wamisili kubanza
kufila kuno kuluwala.”
13 Musa kawedika, “Sikumudumbe, imeni mu-
lole lelo Mndewa Imulungu vonda yawakombole,
kwavija wano Wamisili omuwona lelo honda mu-
wone kabili.
14 Mndewa Imulungu kowagombela, mweye
nyamaleni.”

15 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa, “Habali monilililа? Walongele Waizilaeli
wagendelele na mwanza wao.
16 Inula fimbo yako uigolose uchanha ya bahali,
mazi goigola na Waizilaeli odaha kubita hagati ya
bahali mna iisi inyalile.
17 Niye Mndewa noitenda mizoyo ya Wamisili
iwe midala, na avo owakweleleza na niye
nogweleligwa ukulu kwa kumbananga Falao
na wakalizi zake okwela falasi na mituka yake.
18 Wamisili ojuwa kamba niye ayo Mndewa
Imulungu, vonda nigweleligwe ukulu kubitila
Falao na mituka yake ya ng'hondo na wakalizi
zake okwela falasi.”
19 Avo msenga wa kuulanga, yakalile kuulon-
gozi kwa Waizilaeli, kasegela kema kukisogo
chao. Na ija imhanda ya wingu vivija isegela
kuulongozi wao ima kukisogo chao,
20 hagati ya Waizilaeli na Wamisili. Wingu dijo
ditenda ziza kwa Wamisili na diwamwemwesela
Waizilaeli. Avo Wamisili hawadahile kuwakwe-
sela behi Waizilaeli kilo kigima.

21 Musa kaugolosa mkono wake uchanha ya
bahali, na Mndewa Imulungu kaibweza bahali
kukisogo kwa beho kulu kulawa mwambu wa

kudilawililila zuwa. Beho dijo dibuma kilo kigima
na kuigola bahali banzi mbili na hagati yake ku-
lawililila isi inyalile.
22 Waizilaeli wabita hagati ya bahali, mwiisi
inyalile, na ng'huta za mazi zikala mwambu wao
wa mkono wa ukudila na wa ukumoso.
23 Wamisili wawakweleleza kubitila isi inyalile
ikalile hagati ya bahali hamoja na falasi zao na
mituka yao ya ng'hondo na wakwela falasi zao.
24 Ulukwili Mndewa Imulungu kawasungulila
Wamisili kubitila mhanda ya moto na mhanda ya
wingu, kawagela bwembwe Wamisili.
25 Kagatenda malingi ga mituka yao galemelwe
kutembela goya. Wamisili walonga, "Tusegele
hano, Mndewa Imulungu kowagombela
Waizilaeli."
26 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa, "Golosa mkono wako uchanha ya bahali
ili mazi gawagubike Wamisili, hamoja na mituka
yao na wakwela falasi wao."
27 Musa kaugolosa mkono wake uchanha ya ba-
hali, na imitondo mazi gabwela kamba vigakalile.
Wamisili wageza kugakimbila gamazi lakini Mn-
dewa Imulungu kawasung'hila mbahali.
28 Mazi gabwela na kuigubika mituka na wak-
wela falasi, na wakalizi wose wa Falao wawak-
weleleze Waizilaeli hagati ya bahali. Kuduhu hata
munhu yahonyeke.
29 Lakini Waizilaeli wabita hagati ya bahali mna
iisi inyalile, ng'huta za mazi ga bahali zikala zim-
ile mwambu wao wa ukudila na mwambu wa
ukumoso.
30 Mdisiku dijo Mndewa Imulungu kawakom-

bola Waizilaeli kulawa mna gamakono gawa Misili, na Waizilaeli wawona Wamisili kumgwazo wa bahali wafa mwaka.
31 Waizilaeli viwonile unzonza uyatendile Mndewa Imulungu kwa Wamisili, wamdumba Imulungu na wamtamanila Mndewa Imulungu na msang'hanaji wake Musa.

15

Lwila lwa Musa

1 Abaho Musa na Waizilaeli wamwimbila Mndewa Imulungu lwila luno,
“Nomwimbila Mndewa Imulungu kwavija kauchanha ng'hani,
falasi na wanhu owakwela kawasung'hila mwiibahali.
2 Mndewa iyo nguvu zangu na lwila lwangu
heyo iyo yanikombole.
Heyo iyo Imulungu wangu, na niye nomtogola,
na niye nomtogola Imulungu wa tatangu, na nomtambikila.
3 Mndewa Imulungu kamba munhu wa ng'hondo
Mndewa Imulungu dijo twaga jake.

4 Mituka ya Falao na wakalizi zake kawasila mwiibahali.
Watawala zake wadumbukila mwiibahali ya Shamu.
5 Mazi gawagubika,
Wadumbukila mbaka hasi mwiibahali kamba dibwe.

6 Mndewa Imulungu mkono wako wa kudila, ogweleligwa ukulu.

Mndewa Imulungu mkono wako wa kudila owahonda waja okwihila.
7 Kwa ukulu wako kuwabwanha hasi waja okwihila
kowahuvila kwa ng'hasiliki yako nayo yowasakaza kamba usoti.
8 Kwa mhumuzi yako mazi gailundiza.
Mawimbi gamazi gema wima kamba kisugulu,
mazi ga bahali gaganda.
9 Ija yatwihile kalonga, 'Nowakweleleza na nowagoga,
Noigolela vinhu vao kamba vinonda,
Nosomola sime jangu, na nowabananga kwa mkono wangu.'
10 Lakini gweye kugala beho jako, nayo bahali iwagubika.
Wadidimila mgamazi kamba dibwe.

11 Mndewa Imulungu, mna iwaja oikema mulungu nani kamba gweye?
Nani yaigalile na gweye, gweye ung'alile ng'hani,
Nani yodaha kutenda unzonza na vinhu vikulu kamba vako?
12 Kuugolosa mkono wako wa kudila,
na isi iwameza waja watwihile.
13 Gweye kotamaniligwa mna igaja goulonga, kuwalongoza waja uwakombole,
kwa nguvu zako kuwalongoza kuna iisi yako ing'alile.
14 Wanhu wa isi ziyagwe wazihulika mbuli azo, na wagwaya kwa bwembwe,
Wanhu okala Filisitia onyawanyawa.
15 Watawala wa isi ya Edomu ogwaya,

wakulu wa Moabu oinyuwata,
wanhu wose okala Kanaani mizoyo yao yolumbuka.
16 Bwembwe na ifa viwagubika.
Kwa ukulu wa nguvu zako
wao wanyamala tuluu kamba dibwe,
mbaka wanhu zako wabite,
ona mbaka waja uwakombole wabite.
17 Gweye kuwagala wanhu zako na kowahanda kulugongo lwako,
Hanhu hausagule hawe kae yako gweye Mndewa Imulungu,
kae yuuzengile kwa makono gako.
18 Gweye Mndewa Imulungu, kotawala milele."

Lwila lwa Miliamu

19 Falasi wa Falao na mituka yake na wak-
wela falasi wake viwengile mwiibahali hanhu
hanyalile, Mndewa Imulungu kagabweza mazi
ga bahali gawagubika. Lakini Waizilaeli wagen-
delela kutembela hanhu hanyalile hagati ya iba-
hali.
20 Abaho Miliamu mtula ndagu wa kitwanzi,
lumbu jake Haluni kasola ngoma ndodo, na wat-
wanzi wayagwe wamkweleleza, kuno wagoga
ngoma zao ndoondodo kuno ocheza.
21 Miliamu kawembila,
"Mwimbileni Mndewa Imulungu, kwavija kabanza kwa ukulu,
falasi na waja owakwela kawasung'hila mbahali."

Mazi gausungu

22 Abaho Musa kawalongoza Waizilaeli wagen-
delele na mwanza kulawa bahali ya Shamu, ku-
chola kuluwala lwa Shuli. Wagenda kuluwala
kwa siku ndatu bila kugona mazi.
23 Viwavikile hanhu hokemigwa Mala,
hawadahile kugang'wa mazi ga hanhu aho
kwavija gakala gausungu. Lekaavo hanhu aho
hakemigwa Mala.
24 Wanhu wamuyalalila Musa walonga,
“Tung'we choni?”
25 Musa kamulilila Mndewa Imulungu, nayo
Mndewa Imulungu kamulagusila kibiki. Abaho
Musa kakigela mgamazi, mazi gakala gaumulile.

Kuko Mndewa Imulungu kawagwaa Waizilaeli malagizo vivija kawageza.
26 Kawalongela, “Kamba monitegeleza goya
niye Mndewa Imulungu wenu kwa kutenda
ganogile mgameso gangu, na kugoga Malagizo
gangu, na niye siwakoboza bule kwa mitamu
iniwagalile Wamisili. Kwavija niye ayo Mndewa
Imulungu niwahonyaga mweye.”
27 Abaho Waizilaeli wavika kuko Elimu, kuko
kukalile na nzasa longo na mbili na mitende mal-
ongo saba, weka ng'hambi yao kuko behi na mazi.

16

Mana na Ng'hwale

1 Waizilaeli wose wasegela kulawa Elimu
wavika kuluwala lwa Sini hagati ya Elimu na
Sinai. Ino ikala siku ya longo na tano ya mwezi
wa kabili toka viwasegele mwiisi ya Misili.

2 Ako kuluwala Waizilaeli wakala owayalalila
Musa na Haluni.
3 Waizilaeli wawalongela, “Vinoga ng'hani
kamba Mndewa Imulungu yahatukomile
vitukalile mwiisi ya Misili, kuko tuja nyama
na tuja ndiya itulondile, lakini mweye mutugala
kuno kuluwala ili tufe kwa nzala.”
4 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
“Nowagalila magate kulawa kuulanga. Kila siku
odondola chakuja cha kuwafaya siku dijo. Kwa
nzila ino nowageza nilole kamba odaha kugagoga
malagizo gangu.
5 Mna isiku ya sita, wadondole chakuja miyanza
mibili ya vija viwadondolaga kila siku.”
6 Avo Musa na Haluni wawalongela Waizilaeli
wose, “Ichungulo mojuwa kamba Mndewa Imu-
lungu ayo yawalavile mwiisi ya Misili.
7 Imitondo mowona ukulu wa Mndewa Imu-
lungu, kwavija kawahulika vimmuyalalile. Siye
kina nani mbaka mutuyalalile?”
8 Vivija Musa kawalongela, “Ichungulo Mn-
dewa Imulungu kowagwaa nyama muje na imi-
tondo kowagwaa magate muje mushibe, kwavija
heyo kahulika kuiyalala kwenu. Siye twa kina
nani mbaka mutuyalalile? Sikumutuyalalile siye,
lakini muyalalileni Mndewa Imulungu.”
9 Musa kamulongela Haluni, “Walongele
Waizilaeli wose weme kuulongozi wa Mndewa
Imulungu, kwavija kahulika kuiyalala kwao.”
10 Haluni viyakalile kolonga na Waizilaeli,
wanhu wose walola kuluwala, bahaja ukulu wa
Mndewa Imulungu oneka mmawingu.
11 Mndewa Imulungu kamulongela Musa,

12 “Niwahulika Waizilaeli viwoniyalalila. Avo
walongele vino, ‘Ichungulo woja nyama na imi-
tondo woja magate. Abaho mojuwa kamba niye
ayo Mndewa Imulungu, Imulungu wenu.’ ”
13 Ichungulo ng'hwale weza waigubika
ng'hambi yao, imitondo tungwe dikala jenele
banzi zose za ng'hambi yao.
14 Tungwe vidinyalile, kukala na kinhu kidodo
cha ubulunge kikala kibewe.
15 Waizilaeli viwachone kinhu acho, waiuza,
“Akino choni?” Kwavija hawakijuwile kikala
kinhu gani.

Musa kawalongela, “Dino dijo gate diyowagwaa
Mndewa Imulungu muje.
16 Mndewa Imulungu kalagiza mutende vino,
‘Kila munhu yadondole kamba viyodaha kuja.
Yadondole mhishi imoja kamba wanhu wa
mng'anda mmwake viweli.’ ”
17 Avo Waizilaeli watenda vivo, wanhu
wayagwe wadondola vingi na wayagwe
wadondola kidogo.
18 Lakini viwapimile vija viwadondole mna ik-
ibaba, wajuwa kamba imunhu yadondole vingi
hakalile na kinhu kisigale na ija yadondole kidogo
hahungukilwe. Kila munhu kakala yadondole
kamba vija viyodaha kuja.
19 Musa kawalongela, “Munhu yoyose sikuyasi-
gase ndiya ino mbaka imitondo.”
20 Lakini wanhu hawamtegeleze Musa.
Wayagwe wasigasa mbaka imitondo, lakini
imitondo ndiya ayo ikala yolile na imema
ming'onyo. Avo Musa kawagevuzikila ng'hani
wanhu awo.

21 Kila imitondo, kila munhu kadondola kamba
viyodaha kuja, na zuwa vijalike, kija kisigale mwi-
isi kilumbuka.

22 Mna isiku ya sita, Waizilaeli wadondola vingi
kila munhu mhishi mbili, wavele wose wa Izilaeli
wamcholela Musa wamulongela Musa mbuli ayo.
23 Musa kawalongela, “Dino dijo lagizo da Mn-
dewa Imulungu, mayo yokuwa siku ya kubwihila
ya Mndewa Imulungu. Avo gendeni mkateleke
hebu kukimusa ndiya imulonda. Ndiya yonda
isigale ilekeni mbaka mayo.”
24 Avo watenda vivo na wasigasa ndiya iyagwe
mbaka mayo kamba vija Musa viyalongile,
imitondo yake kikala hacholile hebu kuwa na
ming'onyo.
25 Musa kawalongela, “Diyeni ndiya ino isigale,
kwavija lelo siku ya kubwihila ya Mndewa Imu-
lungu. Lelo honda muchone ako mwiisi.
26 Kwa siku sita modondola ndiya ino, lakini
siku ya saba yokuwa siku ya kubwihila avo honda
kiwe kuko bule.”

27 Mna isiku ya saba wanhu wayagwe wachola
kudondola lakini hawachonile.
28 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa, “Vino mbaka lini molema kugagoga
malagizo gangu na mafundizo gangu?
29 Mukumbuke kamba, niye Mndewa Imulungu
niwagwaa siku ya kubwihila, lekaavo niwagwaa
ndiya ya siku mbili mna isiku ya sita. Ili kila
munhu yabwihile ukae kumwake na sikuyachole
kokose mna isiku ya saba.”
30 Avo wanhu wahumula mna isiku ya saba.

31 Waizilaeli waikema ndiya ayo, “Mana.”*
Ikala kamba mbeyu ya uhemba mzelu na
uhaulanza ukala kamba gate digeligwe uki.
32 Musa kawalongela, “Vino avo viyalagize Mn-
dewa Imulungu, soleni mhishi imoja ya Mana
ikigwe mbuli ya wazukulu zenu, ili na hewo way-
one ndiya iniwagwelele muje ako kuluwala vini-
walavile mwiisi ya Misili.”
33 Musa kamulongela Haluni, “Sola mhishi
imoja ya Mana na uike kuulongozi wa Mndewa
Imulungu, ikalizigwe mbuli ya wazukulu zenu.”
34 Kamba Mndewa viyamulagize Musa, Haluni
keka Mana na ivibao va mabwe vandikigwe mala-
gizo ili ikalizigwe na Mndewa Imulungu.
35 Waizilaeli waja Mana kwa miyaka malongo
mane mbaka viwavikile mwiisi ifa ya kukala, isi
ikalile mzimbaka za Kanaani.
36 Vibaba vibili va Mana, vikala hanhu ha longo
ha kipimo kikemigwa Efa.

17

Mazi golawa mdibwe (Kupetigwa 20:1-13)

1 Waizilaeli wose wasegela kuluwala lwa Sini,
watembela kulawa hanhu mbaka hanhu kamba
Mndewa Imulungu viyawalagize. Weka ng'hambi
ako Lefidimu, lakini hanhu aho kukala kuduhu
mazi ga kung'wa.
2 Wasonga kumuyalalila Musa, “Tugwelele mazi
ga kung'wa.”

* **16:31** *Mana* fambulo jake, akino choni?

Musa kawedika, “Habali moniyalalila? Habali
momgeza Mndewa Imulungu?”
3 Lakini kwavija wanhu wakala na ng'hilu, wa-
gendelela kumuyalalila Musa wamulongela, “Ha-
bali kutulava Misili na kutugala hano tufe kwa
ng'hilu, siye na wanetu na fugo zetu?”
4 Avo Musa kampula ng'hani Mndewa Imu-
lungu kalonga, “Niwatendele choni wanhu wano?
Olonda kunhowa mabwe.”
5 Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
“Genda kuulongozi wa wanhu, wagale wavele
wa Izilaeli hamoja na gweye, na sola fimbo ija
yuutowile lwanda lwa Naili.
6 Niye nokwima kuulongozi wako uchanha ya
dibwe dili kulugongo lwa Holebu. Gweye ditowe
dibwe dijo na mazi golawa wanhu wang'we.”
Avo Musa katenda vivo mgameso ga wavele wa
Izilaeli.
7 Kahakema hanhu aho Masa* na Meliba†,
kwavija Waizilaeli waiyalala na wamgeza Mn-
dewa Imulungu, viwalongile, “Vino kweli Mn-
dewa Imulungu kahamoja na siye?”

Waizilaeli owatowa Waamaleki

8 Waamaleki weza wawavamila Waizilaeli ako
Lefidimu.
9 Musa kamulongela Yoshua, “Sagula wambi-
galo, uchole kuitowa na Waamaleki. Mayo
nokwima kuinhembeti ya lugongo, kuno nigoga
fimbo ya Imulungu.”

---

* **17:7** *Masa* fambulo jake kugeza. † **17:7** *Meliba* fambulo jake kuiyalala.

10 Avo Yoshua katenda kamba viyalagizwe na
Musa, kachola kuitowa na Waamaleki, Musa na
Haluni na Huli wakwela kuinhembeti ya lugongo.
11 Ikala, Musa viyenule makono gake Waizilaeli
wahuma lakini viyagahumuluse hasi, Waamaleki
wahuma.
12 Makono ga Musa vigadonhile Haluni na Huli
wasola dibwe ili Musa yakale. Abaho wagagoga
makono gake wagenula uchanha, imoja kenula
mkono wa kudila na iyagwe kenula mkono wa
kumoso. Avo makono ga Musa gakala na nguvu
kuno genuligwa, mbaka zuwa vidihongile.
13 Avo Yoshua kawahuma Waamaleki mna
ing'hondo.
14 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa, "Uyandike mbuli ino mkitabu ili
ikumbukigwe. Abaho mulongele Yoshua kwavija
nowafagila Waamaleki mwiisi yose."
15 Avo Musa kazenga upango wa kulavila nhosa
kaukema, "Mndewa Imulungu ayo yanhendile ni-
hume."
16 Kalonga, "Kwavija makono gangu genuligwa
kuna ikigoda cha Mndewa Imulungu. Mndewa
Imulungu kogendelela kuwatowa Waamaleki
ulelo mbaka ulelo!"

18

Yetulo komtembelela Musa

1 Yetulo tata mkwe yake Musa mulava nhosa
wa Midiani, kagahulika gose Mndewa Imulungu
gayamtendele Musa na viyawalavile Waizilaeli
mwiisi ya Misili.

2 Avo Yetulo kamsola Sipola mwehe wa Musa yakalile yabwezigwe kwa tatake, kamcholela Musa,
3 hamoja na wanage wabili, mwana imkulu kakemigwa Gelishomu, Musa kamgwaa twaga dijo kwavija kalonga, “Nikimbilila mwiisi ya ugeni,”
4 na wa kabili Eliezeli, kwavija Musa kalonga, “Imulungu wa tata zangu ayo yanitazile, sikunikomigwe na Falao.”
5 Yetulo tata mkwe yake Musa, hamoja na wanage Musa na mwehe wake kamcholela Musa kuluwala kuko kuwakalile wekile ng'hambi, kulugongo lwa Imulungu.
6 Yetulo kamtumila usenga Musa kalonga, “Niye mkwe yako Yetulo nokwiza hamoja na mwehe wako na wanago wabili.”
7 Avo Musa kachola kuiting'hana na mkwe yake na viyamone kamfugamila na kamnonela, wailamusa abaho wengila mkibanda.
8 Musa kamsimulila tata mkwe yake gose Mndewa Imulungu gayamtendele Falao na Wamisili mbuli ya Waizilaeli na gehile gose gawalawile mnzila na vija Mndewa Imulungu viyawakombole.
9 Yetulo kadeng'helela ng'hani kwavija Mndewa Imulungu kawatendela ganogile Waizilaeli, kwa kuwalava Waizilaeli mmakono gawa Misili.
10 Yetulo kalonga, “Mndewa Imulungu yatogoligwe kwavija kawakombola mulawe mmakono gawa Misili na mmakono ga Falao.
11 Sambi nojuwa kamba Mndewa Imulungu iyo mkulu kubanza milungu yose, kwavija kawakom-

bola Waizilaeli kulawa mmakono gawa Misili wakalile owabezeli."
12 Abaho Yetulo, tata mkwe yake Musa, kamulavila Imulungu nhosa za kusoma moto na nhosa ziyagwe. Nayo Haluni keza hamoja na wavele wa Izilaeli waje ndiya hamoja na tata mkwe yake Musa kuulongozi wa Mndewa Imulungu.

Wasemi osaguligwa (Kumbukumbu 1:9-18)

13 Imitondo yake Musa kakala mna ikigoda kulamula kamba msemi wa wanhu, na wanhu wakala wamzunguluke toka imitondo mbaka ichungulo.
14 Yetulo tata mkwe yake Musa, viyagonile gose Musa gayawatendele Waizilaeli, kamuuza, "Habali kowatendela iwanhu vinhu vino? Habali kokala gweye wiiyeka kamba msemi, na wanhu wose wano okuzunguluka toka imitondo mbaka ichungulo?"

15 Musa kamwidika, "Notenda vino kwavija wanhu onizila kuniuza viyolonda Imulungu.
16 Kamba wanhu wabili ogomba okwiza kumwangu, na niye nowalamula na kuwalongela vija vigalonda malagizo ga Imulungu."

17 Abaho Yetulo tata mkwe yake Musa kamulongela, "Kiutenda hakinogile bule.
18 Gweye hamoja na wanhu wano modonha, kwavija sang'hano ino munhu imoja hadaha kuitenda.

19 Avo tegeleza nokugwaa magesa, na Imulungu
yawe hamoja na gweye. Gweye kokwima kuulon-
gozi wa Imulungu mbuli ya wanhu na komgalila
Imulungu mbuli ya kugomba kwao.
20 Wafunze wanhu malagizo ga Imulungu, wa-
longele vija viwolondigwa kukala na sang'hano
ziwolondigwa kusang'hanwa.
21 Vivija usagule iwanhu odaha mna iwanhu,
wanhu otamaniligwa na omdumba Imulungu
na hawatogola kuhongigwa, ili wawe vilongozi
wa wanhu mna ivibumbila va wanhu elufu na
wanhu gana na wanhu malongo matano na
wanhu longo.
22 Waleke wawe kamba wasemi wa wanhu siku
zose. Gaja gamadala wakugalile gweye lakini gaja
gamadodo wagalamule. Kamba wahatenda vivo
kodaha kutenda sang'hano yako ibuhe kwavija
kosang'hana na hewo wose.
23 Wahatenda vivo na kamba viyolonda Imu-
lungu kodaha kufunga umoyo na wanhu wano
odaha kubwela ukae kumwao kwa tindiwalo."
24 Musa kakweleleza magesa ga tata mkwe yake
Yetulo.
25 Avo kawasagula wanhu weli na udahi mna
Waizilaeli, na kawatenda wawe vilongozi wa
wanhu mna ivibumbila va wanhu elufu na
wanhu gana na wanhu malongo matano na
wanhu longo.
26 Nao wakala wasemi wa wanhu kila siku, gaja
gamadala wamgalila Musa na gaja gamadodo wa-
galamula wenyego.
27 Abaho Musa na tata mkwe yake Yetulo
wailaga, abaho Yetulo kabwela mwiisi yake.

19

Kigongo cha Sinai

1 Siku da ichanduso da mwezi wa kadatu toka
Waizilaeli viwasegele mwiisi ya Misili, siku dijo
wavika kuluwala lwa Sinai.
2 Viwasegele ako Lefidimu na kuvika kuluwala
lwa Sinai, kuko weka ng'hambi kuulongozi lwa
ulugongo lwa Sinai.
3 Musa kakwela uchanha kulugongo
kuiting'hana na Imulungu.

Mndewa Imulungu kamkema Musa uchanha
kulugongo kamulongela, “Uwalongele vino ulelo
wa Yakobo na Waizilaeli wose,
4 ‘Mweye wenyego mugoga gaja ganiwatendele
Wamisili, na vija viniwasegese mweye kamba jola
viyogasegesa makinda gake kwa mabawa gake,
niwagala kumwangu.
5 Avo, kamba monitegeleza niye na kugoga
lagano jangu, mokuwa wanhu zangu musag-
uligwe hagati ya isi zose hamoja vivija isi yose
yangu.
6 Mweye mokuwa undewa wa walava nhosa na
isi ing'alile.’ Uwalongele vivo Waizilaeli.”
7 Avo Musa kabwela kawakema wavele wa
Izilaeli, kawalongela gaja gose Mndewa Imulungu
gayamulagize.
8 Wanhu wose wedikila hamoja, “Totenda gaja
gose gayalongile Mndewa Imulungu,” Nayo Musa
kabwela kwa Mndewa kumulongela gaja gawa-
longile iwanhu awo.

9 Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Lola
niye nokwiza kumwako mdiwingu kulu, ili

wanhu wahulike vonda nilonge na gweye, ili wakutogole milele.”

Musa kamulongela Mndewa, gaja gawalongile wanhu.

10 Avo, Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
“Genda ukawahunge wanhu lelo na mayo. Walongele wanhu wafue viwalo vao,

11 na waisasale mbuli ya kisindo, kwavija niye
Mndewa Imulungu nohumuluka kulugongo lwa Sinai kuulongozi wa wanhu wose.

12 Wekile wanhu imbaka kila mwambu na
uwalongele sikuwakwele kulugongo hebu kulukwasa. Munhu yoyose yonda yakwase ulugongo kokomigwa.

13 Yakomigwe kwa kutoigwa kwa mabwe hebu
kwa mgoha, na siyo kwa makono. Yawe munhu hebu mnyama sikummuleke yawe mgima. Lakini mhalati yahagendelela kutoigwa wanhu wakwese behi ya ulugongo.”

14 Abaho Musa kahumuluka kulugongo kachola
kwa iwanhu na kawahunga, nao wavifuwa viwalo vao.

15 Kawalongela, “Muisasale kwa kisindo na mbi-
galo yoyose sikuyamuwase mwehe wake.”

16 Imitondo siku ya kadatu kukala na ng'huwa
na mimwesa na wingu kulu dilawilila kulugongo, na sauti ng'hulu ya mhalati ihulikigwa. Wanhu wose mna ing'hambi wagwaya kwa bwembwe.

17 Musa kawalongoza wanhu wose mna
ing'hambi kuchola kuiting'hana na Imulungu, na wanhu wose wema hasi ya ulugongo.

18 Lugongo lwa Sinai lugubikigwa na yosi,
kwavija Mndewa Imulungu kahumuluka kwa

moto. Na yosi da moto uja difililika uchanha kamba yosi da biwi kulu dikwaka, na ulugongo lutigisika kwa nguvu.
19 Sauti ya mhalati igendelela kuhulikigwa ng'hani. Abaho Musa kalonga na Imulungu, Imulungu nayo kamwidika kwa ng'huwa.
20 Mndewa Imulungu kahumuluka kulugongo lwa Sinai, kamkema Musa kuna inhembeti ya ulugongo. Nayo Musa kakwela uchanha.
21 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Humuluka hasi ukawazume wanhu sikuweze kundola, kwavija wahatenda vivo wengi mna iwanhu awo wofa.
22 Vivija walava nhosa, awo onikweselaga olondigwa waihunge, kamba hawaihunga nowakoboza.”
23 Musa kamulongela Mndewa Imulungu, “Wanhu hawadaha kukwela uchanha ya ulugongo lwa Sinai kwavija gweye mwenyego kutulagiza twike mbaka kuzunguluka ulugongo.”
24 Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Humuluka hasi abaho wize na Haluni. Lakini sikuuwatogolele walava nhosa na wanhu wayagwe waloke mzimbaka weze kumwangu, buleavo nowakoboza.”
25 Avo Musa kahumuluka na kawalongela Waizilaeli gaja gose gayalagizwe.

20

Malagizo Longo
(Kumbukumbu 5:1-21)

1 Imulungu kalonga mbuli zino zose,

2 “Niye ayo Mndewa Imulungu, Imulungu
wako, nikulavile mwiisi ya Misili, kuko kuukalile
mtumwa.
3 “Sikuumtambikile imulungu yoyose iyagwe
ila niye.
4 “Sikuutende kinyago kiigalile na kinhu cho-
chose kili kuulanga hebu mwiisi hebu mgamazi
hasi ya isi ili ukitambikile.
5 Sikuuvifugamile hebu kuvitambikila, kwav-
ija niye Mndewa Imulungu wako nina migongo.
Nowakoboza wana mbuli ya nzambi za tata zao,
hata ulelo wa kadatu na wa ikane wa waja onihila.
6 Lakini nowatendela ganogile maelufu ga ulelo
ga wanhu waja oninogela na kugagoga malagizo
gangu.
7 “Sikuuditambule bule twaga jangu, niye Mn-
dewa Imulungu wako, kwavija niye Mndewa
sileka kumkoboza munhu yoyose yoditambula
bule twaga jangu.
8 “Ikumbuke siku ya kubwihila kwa kuitenda
ing'ale.
9 Kwa siku sita usang'hane na utende mbuli
zako zose,
10 lakini siku ya saba, siku ya kubwihila
ya Mndewa Imulungu wako. Siku ayo
sikuusang'hane sang'hano yoyose, gweye
mwenyego hebu mwanago wa kimbigalo hebu wa
kitwanzi hebu mtumwa wako wa kimbigalo hebu
wa kitwanzi hebu mnyama wako wa kufugigwa,
hebu munhu baki iyokala mwiisi yako.
11 Kwavija kwa siku sita niye Mndewa Imu-
lungu, nilumba ulanga na isi na bahali na vinhu
vose vili mgati yake, abaho nibwihila siku ya saba.

Lekaavo niye Mndewa Imulungu, niitenda siku ya kubwihila inoga na ing'ala.
12 “Wategeleze tatako na mamako, ili ukale mgima siku nyingi mwiisi inikugwelela, niye Mndewa Imulungu wako.
13 “Sikuukome.
14 “Sikuutende ugoni.
15 “Sikuwibe.
16 “Sikuumulavile miyago usindila wa uvizi.
17 “Sikuuisulukile ng'anda ya miyago, sikuumsulukile mwehe wa miyago hebu mtumwa wake wa kimbigalo hebu wa kitwanzi hebu ng'ombe wake hebu kihongwe wake hebu kinhu chochose kiyelinacho.”

Wanhu odumba (Kumbukumbu 5:22-33)

18 Wanhu wona mimwesa na kuhulika ng'huwa na mhalati, na lugongo vilulavile yosi, wanhu viwagone gago wagwaya na kwima kutali.
19 Wanhu wamulongela Musa, “Longa na siye tokutegeleza, lakini Imulungu sikuyalonge na siye, bule tofa.”
20 Musa kawalongela, “Sikumudumbe, kwavija Imulungu keza kuwageza ili mumdumbe siku zose na sikumutende nzambi.”
21 Lakini wanhu wema kutali, Musa viyadikwesele diwingu mumo muyakalile Imulungu.

Malagizo ga upango wa nhosa

22 Mndewa Imulungu kamulagiza Musa kamba walongele Waizilaeli vino, “Mweye wenyego mona kamba nilonga na mweye kulawa kuulanga.

23 Munitambikile niye niiyeka na sikumutende
milungu ya shaba hebu zahabu.
24 Unhendele upango wa ulongo wa kulavila
nhosa, na ulave nhosa zako uchanha yake, nhosa
za kusoma moto na nhosa za kugala kuilumba
na ng'hondolo zako na mbuzi zako na ng'ombe
zako, kila hanhu honda niweke munitambikile
baho niye nokwiza na kuwatendeleni ganogile.
25 Mwahanizengela upango wa kulavila
nhosa kwa mabwe, sikumuzenge kwa mabwe
gasongoligwe kwavija mwahasongola gamabwe
kwa viya va kusongolela mogafitiza.
26 Sikumutende upango wa kulavila nhosa na
kwika vidando, ili munhu sikuyoneke ka mwazi
yahakwela uchanha ya upango."

21

Malagizo mbuli ya watumwa
(Kumbukumbu 15:12-18)

1 "Wagwelele Waizilaeli malagizo gano,
2 wahamgula mtumwa Muebulania,
yakusang'hanile kwa miyaka sita, mwaka wa
saba mulekese bila heyo kukuliha.
3 Kamba viumgulile kakala hana sola kosegela
yaiyeka. Lakini kamba keza na mwehe wake avo
yasegele na mwehe wake.
4 Kamba mkulu wake kamsolela mwehe, nayo
yahalela wana wa kitwanzi na wa kimbigalo
wana awo okuwa wa mkulu wake, na mtumwa
ayo kosegela yaiyeka.
5 Kamba mtumwa ayo yahalonga, 'Nomno-
gela mkulu wangu na mwehe wangu, vivija
nowanogela wanangu na silonda kusegela,'

6 avo, mkulu wake mtumwa ayo komgala mtumwa ayo kuulongozi wa Imulungu kuikiwambaza, na ayo imkulu komtoga digwiti kwa sindano na kokuwa mtumwa wake siku zose.

7 “Munhu yahamuuza mndele wake yawe mtumwa, honda yasegele kamba watumwa wa kimbigalo.

8 Kamba mkulu ayo kawasa nayo na hanogeligwe nayo, aho yatogole mtumwa ayo yagomboligwe. Mkulu ayo halondigwa kumuuza mtumwa ayo kwa wanhu baki kwavija kamvizila.

9 Yahamgula mbuli ya mwanage wa kimbigalo kolondigwa yamtendele kamba mndele wake.

10 Kamba kosola mwehe wa kabili, kolondigwa yagendelele kumgwelela mwehe wake wa ichanduso ndiya na viwalo na vivija yawase nayo.

11 Kamba mbigalo ayo hamgwelela mtwanzi ayo vinhu avo vidatu, mtwanzi ayo kosegela bila kumuliha kinhu chochose.

Malagizo mbuli ya kuwalumiza wanhu wayagwe

12 “Yomtowa miyage na kumkoma nayo kolondigwa yakomigwe.

13 Kamba munhu halondile munhu ayo yafe lakini Imulungu kaileka mbuli ayo ilawilile, munhu ayo yakimbilile hanhu hanogile honda niwasagulileni.

14 Lakini munhu yahatenda giladi kumtowa munhu na kumkoma, hata kamba yahakimbilila hana uupango wa nhosa, mumsegese munhu ayo na mumkome.

15 “Munhu yoyose yahamtowa tatake hebu mamake yakomigwe.

16 “Munhu yoyose yomwiba munhu, ili yakamuuze hebu kumtenda mtumwa wake munhu ayo yakomigwe.

17 “Munhu yoyose yomduwila tatake hebu mamake munhu ayo yakomigwe.

18 “Wanhu wabili wahagomba, abaho imoja yahamtowa miyage kwa dibwe hebu konde bila kumkoma lakini yahamulumiza na kumtenda yalumwe na kuwasa mulusazi,

19 yahalawilila munhu yatoigwe kahona na abaho kotembela kwa mkongoja, munhu ayo yamtowile miyage nzambi zake zogeligwa kumgongo, lakini kamba munhu ayo yatoigwe hadaha kwinuka mulusazi, ayo yamtowile miyage yamulihe fungu da kipindi chose kiyawasile mulusazi na kolondigwa yamulole goya munhu ayo mbaka yahone.

20 “Munhu yahamtowa kwa fimbo mtumwa wake wa kimbigalo hebu wa kitwanzi na kumkoma, na heyo kolondigwa yakobozigwe.

21 Lakini kamba mtumwa ayo hafile bule siku dijo hebu da kabili, mkulu ayo honda yakobozigwe kwavija mtumwa ayo kakala wake.

22 “Wambigalo wahaitowa na wahamulumiza mtwanzi yeli na inda, na kumtenda inda yake ilawe lakini heyo mwenyego halumile bule, munhu ija yamulumize kolondigwa yalave sente yonda yaitambule mkasano wa mtwanzi ayo kamba vija wasemi vonda walamule.

23 Lakini kamba mtwanzi ayo kalumizigwa ng'hani yalihigwe ugima kwa ugima,

24 siso kwa siso, zino kwa zino na mkono kwa mkono na mgulu kwa mgulu,

25 kusomigwa moto kwa kusomigwa moto na
kilonda kwa kilonda na kulumizwa kwa kulu-
mizwa.
26 “Munhu yahamtowa mdisiso mtumwa wake
wa kitwanzi hebu wa kimbigalo na kudikoma
disiso, yamuleke yasegele mtumwa ayo mbuli ya
siso jake.
27 Vivija yahamtowa na kumng'ola zino, ya-
muleke yasegele mbuli ya zino jake.

Malagizo mbuli ya kuwalola wanyama

28 “Ng'ombe yahamtowa munhu kwa mhembe
zake na kumkoma, ng'ombe ayo yakomigwe kwa
kutoigwa mabwe na nyama yake sikuidigwe na
munhu. Lakini mwene ng'ombe ayo yalekigwe.
29 Lakini kamba ng'ombe ayo kazoela kuwa-
towa wanhu kwa mhembe zake, na mwene
ng'ombe kazumigwa lakini hamfungile bule, avo
yahamkoma munhu yakomigwe kwa mabwe na
mwene ng'ombe ayo vivija yakomigwe.
30 Lakini kamba mwene ng'ombe ayo yahato-
gola kuliha sente ili kuukombola ugima wake,
kolondigwa yalihe sente yose ilondigwa kuli-
higwa.
31 Ng'ombe yahamkoma kwa mhembe mwana
wa kimbigalo hebu wa kitwanzi lagizo dino dola-
muligwa vivino.
32 Kamba ng'ombe yahamkoma kwa mhembe
mtumwa wa kimbigalo hebu mtumwa wa
kitwanzi, mwene ng'ombe yamulihe mwene
mtumwa gilamu magana madatu za shaba,
na ng'ombe ayo kolondigwa yakomigwe kwa
mabwe.

33 “Munhu yahaleka kugubika simo hebu ya-
hahimba simo abaho hadigubike, abaho ng'ombe
hebu kihongwe yahadumbukila mdisimo dijo,
34 munhu mwene simo kolondigwa yamulihe
ayo mwene ng'ombe hebu kihongwe yengile
mdisimo, na mnyama ayo yafile mdisimo kokuwa
wake.
35 “Kamba ng'ombe wa munhu kamkoma
ng'ombe wa munhu iyagwe, wanhu awo wabili
wamuuze ng'ombe yamtowile mhembe ng'ombe
iyagwe na abaho waigolele zisente ziwamuuzile,
na vivija waigolele nyama ya ng'ombe ayo yafile.
36 Lakini kamba ng'ombe ayo kazoela kuwa-
towa mhembe ng'ombe wayagwe, na mwene
ng'ombe hamfungile ng'ombe wake, avo yalihe
ng'ombe kwa ng'ombe na ija yafile kokuwa wake.

22

Malagizo mbuli ya kuliha

1 “Munhu yaheba ng'ombe hebu ng'hondolo na
yahamchinja hebu kumuuza, kolondigwa yalihe
ng'ombe watano hanhu ha ng'ombe imoja, na yal-
ihe ng'hondolo wane hanhu ha ng'hondolo imoja.
2 Mbavi yahagogigwa ikilo kotula ng'anda ya
munhu na yahakomigwa, munhu yamkomile ha-
tendile nzambi kwa kumkoma mbavi ayo.
3 Lakini mbavi yahagogigwa na kukomigwa
imisi, yamkomile katenda nzambi. Mbavi
kolondigwa yalihe, kamba kabule kinhu cha
kuliha, heyo mwenyego yauzigwe ili kuliha vija
viyebile.
4 “Kamba mnyama kebigwa na yahakoneka
yang'hali mgima kwa mbavi ayo, avo mbavi ayo

yalihe miyanza mibili, iwe kwa ng'ombe hebu kihongwe na hata ng'hondolo.

5 “Kamba munhu yahawadima wanyama zake mumgunda wa munhu iyagwe, yalihe vinhu vinogile vili mumgunda wake hebu va mizabibu yake.

6 “Munhu yahabwinha moto na kulukuza mibiki ya miba na moto awo wahalokela mmigunda na kulukuza ndiya ya munhu ing'hali hainasengigwa, hebu mgunda wose wahalukula, munhu ayo yabwinhile umoto kolondigwa yalihe unanzi wose awo.

7 “Munhu yahamgwaa munhu sente hebu vinhu viyagwe yamwikile na vinhu avo vahebigwa mng'anda ya munhu ayo, mbavi yahagogigwa yalihe miyanza mibili ya vinhu avo viyebile.

8 Lakini kamba imbavi hagogigwe, mwene ng'anda kolondigwa yachole kuulongozi wa Imulungu na yalonge siyo heyo yebile vinhu va miyage.

9 “Wanhu wahamgombela ng'ombe yagile hebu kihongwe hebu ng'hondolo hebu viwalo hebu kinhu chochose chagile, na wanhu ogomba na kila munhu kolonga vinhu avo vake, wanhu awo wabili wachole kuulongozi wa Imulungu. Munhu ija yonda yoneke kaviza, komuliha miyage miyanza mibili.

10 “Kamba munhu yahamgwaa miyage kihongwe hebu ng'ombe hebu ng'hondolo hebu mnyama yoyose, yamulolele na kamba ija imnyama yahafa hebu kulumila hebu yahasoligwa na munhu kinyelegezi,

11 wanhu awo wabili wachole kuulongozi wa
Mndewa Imulungu, na ayo yagweleligwe im-
nyama ili yamulole yaiduwile, kulagusa kamba
hamwibile mnyama ayo wa miyage. Munhu
mwene ayo imnyama yatogole mbuli ayo, na ayo
iyagwe honda yalihe kinhu chochose.
12 Lakini kamba mnyama ayo kasoligwa kuno
heyo kolola, kolondigwa yamulihe mwene ayo
imnyama.
13 Kamba mnyama ayo kadigwa na mnyama wa
kumuhulo na vihande viyagwe visigala, munhu
yagweleligwe mnyama ayo yamulole kolondigwa
yagale vihande avo kamba usindila na honda yal-
ihe kinhu chochose.
14 “Kamba munhu yahampula mnyama wa
miyage na yahalumila hebu yahafa kipindi
mwenyego kahabule, kolondigwa yamulihe
munhu ayo.
15 Lakini kamba mwenyego kabaho, munhu
ayo yampulile honda yalihe chochose. Kamba
mnyama ayo kasoligwa kwa kukodi, sente yonda
ilihigwe ni ija ya kukodi.

Malagizo ga wanhu viwolondigwa kukala

16 “Munhu yahamvizila mhambe yang'hali ku-
soligwa na abaho kowasa nayo, kolondigwa yam-
fungile zengele na yamsole mhambe ayo.
17 Kamba tata wa mhambe ayo kalema
mwanage sikuyasoligwe, munhu ayo yalihe sente
ilondigwa kulihigwa kwa mhambe ayo.
18 “Sikuumuleke mtwanzi muhawi yawe
mgima.

19 “Munhu yoyose yotenda ugoni na mnyama
kolondigwa yakomigwe.

20 “Munhu yomulavila nhosa imulungu
iyagwe yoyose na siyo niye Mndewa Imulungu,
yakomigwe.

21 “Sikuumdununze munhu baki yokala
kumwenu kwavija na mweye vivija mukala
wanhu baki mwiisi ya Misili.
22 Sikuumdununze mtwanzi mgane hebu
mwana mkiwa.
23 Kamba wahatenda avo, niye Mndewa nohu-
lika kulila kwao na nowataza,
24 kwa ng'hasiliki yangu, nowakoma mna
ing'hondo, na wehe zenu okuwa wagane na
wanenu okuwa wabule tata.
25 “Wahamkopesha sente munhu imoja mna
iwanhu zangu weli wakiwa, sikuuwe kamba
wanhu okwika sente na kulonda nyongeza.
26 Kamba wahasola mgolole wa miyago kamba
poni, kolondigwa umbwezele zuwa ding'hali had-
inahonga,
27 kwavija awo mgolole wake uyeli nao wa
kuigubika. Vino gweye kogesa yahawasa koigu-
bika choni? Yahanilililila niye nomtegeleza, kwav-
ija niye nimema bazi.

28 “Sikuumulige Imulungu na sikuumduwile ki-
longozi wa wanhu zako.

29 “Sikuukawe kundavila ndiya na zabibu ili
mumgunda wako.

“Ndavileni wanenu wa chaudele wa kimbigalo.
30 Vivija ndavileni wana wa chaudele wa
ng'ombe na ng'hondolo zenu. Kila mwana wa

chaudele wa fugo zenu yakale na mamake kwa siku saba, na siku da nane ndavileni.

31 “Mweye mokuwa wanhu zangu mung'alile. Avo sikumuje nyama ya mnyama yakomigwe na mnyama wa kumuhulo, nyama azo wapigisileni umbwa.

23

Malagizo mbuli ya gaja golondigwa na bazi

1 “Sikuulonge mbuli za uvizi, na sikuumtaze munhu yotenda gehile kwa kulava usindila wa uvizi.
2 Sikuukweleleze bumbila da wanhu otenda gehile, na sikuuilumbe na wanhu kulava usindila wa uvizi mkitala.
3 Sikuumulole mkiwa mkihanga wahalamula mbuli mkitala.

4 “Kamba wahamvika ng'ombe hebu kihongwe wa munhu yokwihila kaga, msole umbweze kwa mwenyego.
5 Kamba kihongwe wa munhu yokwihila kagwa na mzigo wake, sikuumuleke mtaze munhu ayo kumwinula kihongwe wake.

6 “Sikuumbunze mkiwa kwa kija kiyolondigwa kupata mkitala.
7 Witeganye na vitala va uvizi na sikuuwakome wanhu welibule ubananzi kwavija niye nomkoboza munhu yoyose yotenda gago.
8 Sikuubokele hongo kwavija hongo dowatenda wanhu sikuwalole gaja golondigwa kutendigwa na dobananga mbuli za kweli.

9 “Sikuumtendele vihile munhu baki, mweye
mujuwa choni kuwa munhu baki kwavija na mw-
eye mukala wanhu baki ako Misili.

Malagizo ga kubwihila

10 “Kwa miyaka sita kohanda na kusenga vi-
handigwe.
11 Lakini muumwaka wa saba, koileka migunda
yako bila kuhanda kinhu, ili wanhu wakiwa
wadondole chochose kulawa mmigunda ayo,
na wanyama wa kumuhulo waje vija visigale.
Vivija kotenda vivo mmigunda ya mizabibu na
mizeituni.
12 “Sang'hana kwa siku sita, lakini
sikuusang'hane mdisiku da saba, ili ng'ombe
wako hebu kihongwe wako vivija nao wahumule,
na wana wa watumwa wako na wanhu baki
wahumule.
13 “Uzigoge mbuli zose zinikulongele,
sikumupule kwa milungu yoyose iyagwe, na
hata sikumugatambule matwaga gao mmilomo
yenu.

Nyimwilinyimwili
(Kulawa 34:18-26; Kumbukumbu 16:1-17)

14 “Miyanza midatu kila mwaka munhendele
nyimwilinyimwili.
15 Tendeni nyimwilinyimwili ya magate ha-
gageligwe hamila. Kamba viniwalagize, kwa siku
saba diyeni magate hagageligwe hamila. Ten-
deni vino kwa kipindi kilondigwa muumwezi wa
Abibu, kwavija muumwezi awo vivo vimulawile
Misili. Munhu yoyose sikuyeze kuulongozi wangu
makono gaiyeka.

16 “Tendeni nyimwilinyimwili ya vija vimu-
songa kusenga mmigunda yenu.
“Tendeni nyimwilinyimwili ya kulundiza ndiya mna ikimambukizo cha mwaka mwahalundiza indiya ili mmigunda yenu.
17 Miyanza midatu mna umwaka wambigalo
wose waiting'hane kuulongozi wangu niye Mkulu Mndewa Imulungu.
18 “Wahandavila nhosa sikuulave gate
digeligwe hamila, na sikuugaleke mavuta ga nhosa ya nyimwilinyimwili yangu gasigale mbaka imitondo.
19 “Ndavileni matunda ganogile gaichanduso
mgagale mng'anda ya Mndewa Imulungu wako.
“Sikuuteleke nyama ya mwana mbuzi mna gamaziwa ga mamake.

Imulungu kowazuma wanhu

20 “Nomtuma msenga wa kuulanga yawalon-
golele muumwanza wenu ili yawakalize muvike hanhu haniwatandileni.
21 Mumtegeleze na kugoga gaja gonda yawalon-
gele. Sikummulemele, kwavija niye na hamoja nayo na honda yazigele kumgongo nzambi zenu.
22 Lakini mwahamtegeleza na kugoga gose goy-
olonga niye nowehila wose owehila mweye.
23 Msenga wa kuulanga kowalongolela na
kowagala mziisi za Waamoli na Wahiti na Wapelizi na Wakanaani na Wahivi na Wayebusi, na niye nowabananga wanhu awo wose.
24 Sikumuifugamile milungu yao hebu
kuitambikila hebu kukweleleza mila zao. Lakini muibanange milungu yao na mugakindule mabwe gao gong'ala.

25 Kamba mwahanitambikila niye, Mndewa Imulungu wenu, nowatendela ganogile kwa kuwagwaa ndiya na mazi na noisegesa mitamu hagati yenu.
26 Mwiisi yenu kokuwa kuduhu mtwanzi yoyose yonda yatengule inda hebu mtwanzi mgumba, na niye nowatenda muwe wagima kwa siku nyingi.
27 “Nowatenda wanhu owehila mweye wanidumbe, nowatibula wanhu onda wagombe na mweye na nowatenda wanhu owehila wahindule na kuwakimbila.
28 Nowaswaswanya Wahivi na Wakanaani na Wahiti kamba wanhu viwoswaswanyigwa na dondola.
29 Lakini siwaswaswanya bule muumwaka umoja, nahatenda vivo isi yokuwa vihame na ming'onyo ya kumuhulo yowagaza.
30 Avo nowaswaswanya kidogo kidogo mbaka vonda mongezeke ng'hani na kuitawala isi ayo.
31 Zimbaka za isi yenu zokuwa kulawa bahali ya Shamu mbaka bahali ya Meditelania na kulawa kuluwala mbaka muulwanda lwa Fulate, kwavija nowagela wanhu wa isi ayo mmakono genu, na mweye mowawinga.
32 Sikumuilagane nao, hebu kuilagana na milungu yao.
33 Sikumuwatogolele wakale mwiisi yenu, sikuwawahonze munhende nzambi. Kamba mwahaitambikila milungu yao, awo okuwa mtego wa kuwanamata.”

24

Wanhu otogola kumtegeleza Imulungu

1 Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Izoni kumwangu gweye na Haluni na Nadabu na Abihu hamoja na wavele wa Izilaeli malongo saba, na mnitambikile kwa kutali.
2 Gweye Musa wiiyeka ayo yonda wize behi yangu, lakini wayagwe sikuweze behi yangu na wanhu sikuwakwele kulugongo hamoja na gweye.”
3 Musa kachola kuwalongela wanhu wose mbuli ziyalongeligwe na ziyalagizwe. Wanhu wose wedika, “Tosang'hana kila kinhu kiyatulongele Mndewa Imulungu.”
4 Musa kandika mbuli zose ziyalagizwe na Mndewa Imulungu. Imitondo yake kazenga upango wa kulavila nhosa hasi ya ulugongo na kasimika mabwe longo na mbili, kamba vigeli makabila longo na mabili ga Izilaeli.
5 Abaho kawatuma wabwanga longo wa Izilaeli wamulavile Mndewa Imulungu nhosa za kusoma moto na nhosa za ng'ombe wambigalo kamba nhosa za kugala kuilumba.
6 Musa kasola nusu ya damu ya awo iwanyama kaigida mdibakuli, na iyagwe kaimizila muupango wa kulavila nhosa.
7 Abaho kasola ikitabu cha lagano da Mndewa Imulungu, kawasomela wanhu kuulongozi wao, nao walonga, “Totenda kila kinhu kiyatulagize Mndewa.”
8 Musa kasola ija idamu ikalile mdibakuli kawamizila wanhu kuno kolonga, “Ino ayo damu ya lagano diyatendile Mndewa Imulungu na mweye viyawagwelele malagizo gano.”

9 Abaho Musa na Haluni na Nadabu na Abihu
na wavele malongo saba wa Waizilaeli wakwela
kulugongo,
10 na wamona Imulungu wa Izilaeli. Hasi ya
magulu gake honeka kamba sakafu ya mabwe
gokwaka, ikala buluu kamba ulanga.
11 Imulungu hawalumize bule vilongozi awo wa
wanhu wa Izilaeli, wamona Imulungu na waja na
kung'wa.

Musa hana ulugongo lwa Sinai

12 Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
"Izo kumwangu uchanha kulugongo, ukale
hano, nokugwelela vibao vibili va mabwe
mumo nyandika malagizo na gaja golondigwa
ili gawafunze Waizilaeli."
13 Musa kasegela na mtazaji wake Yoshua, Musa
kakwela kulugongo lwa Imulungu.
14 Musa kawalongela waja iwavele, "Tubeteni
hano mbaka vonda tubwele. Haluni na Huli
wabaha hamoja na mweye, munhu yoyose ya-
hawa na mbuli yomgaza yawacholele hewo."
15 Avo, Musa kakwela kulugongo lwa Sinai, na
wingu diugubika ulugongo,
16 na ukulu wa Mndewa Imulungu ukala
uchanha ya ulugongo lwa Sinai. Wingu diugubika
ulugongo kwa siku sita, na siku da saba Mndewa
kamkema Musa kulawa kudiwingu dijo.
17 Ukulu wa Mndewa Imulungu oneka kwa
wanhu wa Izilaeli kamba moto okwaka uchanha
ya ulugongo.
18 Musa kengila mgati ya dija diwingu,
viyakalile kokwela kulugongo. Kakala kuko siku
malongo mane imisi na ikilo.

25

Sadaka za hema ding'alile
(Kulawa 35:4-9)
1 Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
2 “Walongele Waizilaeli wandavile sadaka. Na
gweye ubokele kila kinhu chonda nilaviligwe na
kila munhu yonilavila kwa moyo unogile.
3 Kolondigwa ubokele sadaka zino, zahabu na
shaba na shaba ya kiguzi,
4 sufi ya buluu na sufi ya zambalau na sufi
ndung'hu, viwalo vinogile va kitani na viwalo
vitendigwe kwa mibahila ya mbuzi,
5 ng'hwembe za ng'hondolo mbigalo zigeligwe
langi ndung'hu na ng'hwembe za mnyama wa
mbahali na mibiki ya muhamvi na mkese,
6 mavuta ga taa na vinhu vilondigwa mbuli
ya mavuta ga kubakala na mbuli ya ubani un-
ung'hila goya.
7 Ubokele mabwe ga bei ng'hulu gokemigwa
shohamu na mabwe gayagwe mbuli ya kuki-
hamba kikoti cha mulava nhosa na kikoba cha
mmhambaga.
8 Vivija wanhu olondigwa wanitendele hema
ding'alile, ili ng'hale hamoja nao.
9 Utende hema dijo na vinhu vake kamba vonda
nikulagusile.

Sanduku da lagano
(Kulawa 37:1-9)
10 “Nao wanhendele sanduku da lagano kwa
mbao za mkese, utali wake uwe mkono umoja na
nusu na ugazi wake uwe mkono umoja na utali
wake kwa kuchola uchanha uwe mkono umoja.

11 Udibake sanduku dijo zahabu inogile kunze
na mgati, na udizungulusile lugigo lwa zahabu.
12 Abaho koditendela sanduku dijo vipete vine
va zahabu na uvigele mmagulu gake mane, kila
mgulu kipete kimoja.
13 Usongole mango za muhamvi na uzibake za-
habu.
14 Mango azo uzigele mna ivipete vili kila
mwambu wa disanduku, ili mudipape.
15 Mango azo zisigale mumo mvipete va disan-
duku sikuzilavigwe.
16 Abaho mgati ya disanduku dijo wike vibao
vibili va mabwe vandikigwe gamalagizo.
17 “Abaho usongole ngubiko* aho hozigeligwa
kumgongo nzambi, ngubiko ayo iwe ya zahabu
inogile, utali wake uwe mkono umoja na nusu na
ugazi wake uwe mkono umoja.
18 Abaho usongole viumbe vibili kwa zahabu,
abaho uvike mumgwazo wa ingubiko,
19 imoja umwike mwambu uno na iyagwe
mwambu uyagwe kuno na kuno. Uvike viumbe
avo mumgwazo wa ingubiko, lakini viilumbe na
ingubiko.
20 Viumbe awo wailole na mabawa gao gayan-
zanze uchanha ya ingubiko.
21 Mdisanduku dijo wike vibao vibili va mabwe
na uchanha yake wike ayo ingubiko.
22 Na niye noiting'hana na gweye, hagati ya
viumbe awo wabili weli uchanha ya disanduku da
lagano, nolonga na gweye na nokugwelela malag-
izo gose mbuli ya Waizilaeli.

* **25:17** Vivija *ngubiko*ayo yokemigwa kigoda cha bazi.

Meza ikiligwe magate galavigwe kwa Imulungu (Kulawa 37:10-16)

23 “Tenda meza ya mbao za mkese iwe na utali
wa mkono umoja na ugazi wa nusu mkono na
utali kwa kuchola uchanha uwe behi na kuvika
mkono umoja.
24 Uibake zahabu inogile na uizungulusile
lugigo lwa zahabu.
25 Abaho koizungulusila lubao luli na ugazi wa
ganza na lubakigwe zahabu.
26 Utende vipete vine va zahabu na uvigele mna
gamagulu gake mane.
27 Vipete avo vikale behi na luja ulubao luzun-
guluswe mwiimeza na vokuwa vakupapila imeza.
28 Usongole mango za muhamvi, na uzibake za-
habu, mango azo zokuwa za kupapila ayo imeza.
29 Utende sahani na vikasi, vivija utende bilika
na vibakuli va kugidila nhosa ya ung'waji. Uvi-
tende viya vose avo kwa zahabu inogile.
30 Uchanha ya imeza mogeka gaja gamagate
gamundavile. Magate gago gosigala baho siku
zose mgameso gangu.

Kingolobweda (Kulawa 37:17-24)

31 “Utende kingolobweda cha zahabu inogile,
dako jake na mgimbo wake uwe umoja, vikasi
vake na vifundo vake na maluwa gake vose vi-
tendigwe kwa kihande kimoja cha zahabu.
32 Matambi sita galawilile mumgimbo wa
ikingolobweda, matambi madatu mwambu uno
na madatu mwambu uyagwe.

33 Kila tambi diwe na vifundo vidatu kamba
vigali maluwa ga mulozi kila dimoja na vifundo
vake na luwa jake.
34 Na umgimbo wa ikingolobweda uhambigwe
na vifundo vine viigale kamba viwili mulozi uwe
na vifundo na maluwa.
35 Kila hanhu hogozukila gamatambi mabili ili
kuvikiza matambi sita ga ikingolobweda, hasi
yake hawe na kifundo kimoja.
36 Vifundo vivo na matambi gake vokuwa kinhu
kimoja na ikingolobweda na vose vitendigwe kwa
zahabu inogile.
37 Utende taa saba mbuli ya ikingolobweda
uzike uchanha yake ili zimwemwese kuulongozi.
38 “Vivija utende viya va kugogela makala ga
moto na viya va kuhalila moto kwa zahabu in-
ogile.
39 Sola kilo malongo madatu na tano za zahabu
inogile utendele acho ikingolobweda na viya vake
vose.
40 Witeganye utende kamba viulagusiligwe kuja
kulugongo.

26

Hema da mting'hano
(Kulawa 36:8-38)

1 “Tenda hema da mting'hano kwa mapanziya
longo ga kitani inogile galukigwe na nzabi za bu-
luu na zambalau na udung'hu na ugagele ulembo
wa viumbe weli na mabawa watendigwe na ma-
fundi wanogile.
2 Kila panziya diwe na utali wa makono longo
na mabili na ugazi wa makono mabili.

3 Mapanziya matano ugasonele hamoja dilaw-
ile panziya dimoja na matano gayagwe ugasonele
hamoja dilawile panziya dimoja.
4 Wike vitanzi va buluu mna imhindo ya
panziya da ikimambukizo na utende vivo kwa
mhindo ya panziya diyagwe.
5 Wike vitanzi malongo matano mna idipanziya
dimoja na vitanzi malongo matano mdipanziya
diyagwe, vitanzi vose viilole.
6 Abaho utende vifungilo va zahabu malongo
matano, ili ulumbilize vihande avo vibili va
panziya, avo dihema diwe dimoja.
7 "Vivija utende ngubiko ya dihema kwa ma-
panziya longo na dimoja ga mibahila ya mbuzi.
8 Kila panziya diwe na utali wa makono longo
na ndatu na ugazi wa makono mabili. Mapanziya
gose gaigale.
9 Mapanziya matano galumbilize hamoja na
mapanziya sita galumbilize hamoja. Panziya
dilumbilizigwe kwa mapanziya sita udibande ku-
ulongozi wa dihema.
10 Abaho wike vitanzi malongo matano mna
idipanziya dimoja na vitanzi malongo matano
mdipanziya diyagwe.
11 Utende vifungilo va shaba ya kiguzi malongo
matano na uvigele mvitanzi ili ugalumbilize gago
gamapanziya na kutenda ngubiko imoja ya di-
hema.
12 Ija inusu isigale ya dipanziya uigubike
mwambu wa kukisogo wa dihema.
13 Nusu mkono isigale ya idipanziya kila
mwambu uigubike kila mwambu mzimbavu
za dihema.

14 “Utende ngubiko iyagwe ya dihema kwa
ng'hwembe za ng'hondolo mbigalo zigeligwe
langi ndung'hu na ng'hwembe za mnyama wa
mbahali.
15 “Utende mbao za mkese za kwimila dihema.
16 Kila lubao luwe na utali wa makono mane, na
ugazi wa behi kuvikila mkono umoja,
17 kila lubao luwe na vilimi vibili va kulumbi-
lizila. Mbao zose za dihema uzitende vivo.
18 Utende mbao malongo mabili za mwambu wa
kusini wa dihema,
19 na vikalilo malongo mane va shaba, kila
lubao vikalilo vibili ili kugogeleza vija ivilimi vi-
bili.
20 Utende mbao malongo mabili za mwambu wa
kasikazini wa dihema,
21 na vikalilo malongo mane va shaba, kila
lubao vikalilo vibili.
22 Kwa mwambu kwa kukisogo wa dihema,
mwambu wa kudihongela zuwa utende mbao
sita,
23 na utende mbao mbili kuvingolobweda va
mwambu wa kukisogo wa dihema.
24 Mbao azo mbili za kutenda avo ivingolob-
weda vibili zilumbilizigwe kulawa hasi mbaka
uchanha kuna ipete ya ichanduso. Mbao azo
mbili za ivingolobweda avo vibili uzitende kamba
vivo.
25 Avo hokuwa na mbao nane na vikalilo longo
na sita va shaba, kila lubao vikalilo vibili.
26 “Utende mango za muhamvi, mango tano
mbuli ya mwambu umoja wa dihema,
27 na mango tano mbuli ya mwambu uyagwe na
mango tano mbuli ya mwambu wa kudihongela

zuwa, kukisogo mwa dihema.
28 Mango ili hagati ya mbao za dihema ibal-
azigwe kulawa mwambu uno mbaka uyagwe wa
dihema.
29 Mbao zose uzibake zahabu, na utende vipete
va zahabu kugogeleza zimango. Vivija mango
zose uzibake zahabu.
30 Utende dihema kamba vinikulagusile kuja
kulugongo.
31 "Tenda panziya da kitani inogile dilukigwe
na sufi ya langi ya buluu na ya zambalau na
udung'hu na udigele ulembo wa viumbe weli na
mabawa watendigwe na mafundi wanogile.
32 Udinanike mzimhanda nne za muhamvi
zibakigwe zahabu, na zili na vifungilo va zahabu
na zikale mvikalilo vine va shaba.
33 Dike dipanziya hasi ya vifungilo uchanha
ya dihema, abaho udigale disanduku da lagano
mumo mdihema kukisogo ya dipanziya. Panziya
dijo digole hanhu hong'ala na hanhu hong'ala
ng'hani.
34 Wike ingubiko uchanha ya disanduku da
lagano mgati ya hanhu hong'ala ng'hani.
35 Ija imeza ikigwe gamagate uike mwambu wa
kasikazini kunze ya dipanziya na kija ikingolob-
weda kike mwambu wa kusini wa dihema.
36 "Hana ulwingililo lwa dihema utende
panziya da kitani inogile dizamile dilukigwe
na sufi ya langi ya buluu na ya zambalau na
udung'hu na udihambe kwa ulembo.
37 Abaho utende mhanda tano za muhamvi za
dipanziya na uzibake zahabu na wike vifungilo
va zahabu na utende vikalilo vitano va shaba ya
kiguzi mbuli ya mhanda zizo."

27

Upango wa kulavila nhosa (Kulawa 38:1-7)

1 Imulungu kamulongela Musa, “Utende up-
ango wa kulavila nhosa kwa mbao za mkese.
Upango awo uigale kila mwambu, utali wake
uwe makono mabili na nusu na ugazi wake uwe
makono mabili na nusu na utali wake wa kuchola
uchanha uwe mkono umoja na nusu.
2 Utende mhembe nne mna zikona nne, na
mhembe azo zokuwa kinhu kimoja na upango
awo na uubake shaba ya kiguzi.
3 Viya vose va kulavila nhosa uvitende kwa
shaba ya kiguzi, zae da kwikila mitozi na lwiko
lwa kuzolela mitozi na bakuli na lwiko lwa kuhin-
dulila inhosa na viya va kuhalila moto.
4 Abaho utende lwavu lwa shaba ya kiguzi na
wike vipete vine va shaba ya kiguzi mna zikona
nne.
5 Ulwike lwavu awo mumgwazo hasi ya upango
wa kulavila nhosa, ili uvike nusu ya upango wa
kulavila nhosa.
6 Usongole mango za muhamvi za kupapila awo
uupango wa kulavila nhosa na uzibake shaba ya
kiguzi.
7 Mango azo uzigele mvipete kila mwambu wa
upango wa kulavila nhosa ili upapigwe.
8 Utende upango awo kwa mbao na uwe na
uvungu kamba vinikulagusile kuja kulugongo.

Luwa lwa mting'hano (Kulawa 38:9-20)

9 “Utende luwa lwa mting'hano. Mwambu wa
kusini kuwe na mapanziya gatendigwe kwa ki-
tani inogile ilukigwe, mapanziya gago gawe na
utali wa makono malongo mane na nne kwa
mwambu umoja.
10 Mapanziya gago gagogelezwe kwa mhanda
za shaba ya kiguzi malongo mabili zili na vikalilo
va shaba ya kiguzi. Ivifungilo va zimhanda na
nzabi zake viwe va shaba.
11 Vivija mwambu wa kasikazini, utali wa di-
panziya uwe makono malongo mane na nne kwa
mwambu umoja na mhanda malongo mabili za
shaba ya kiguzi, lakini vifungilo va zimhanda na
nzabi zake viwe va shaba.
12 Mwambu wa kudihongela zuwa dipanziya
diwe na utali wa makono malongo mabili na mbili
kwa mwambu umoja na mhanda longo na vikalilo
longo.
13 Mwambu wa kudilawila zuwa, mwambu wa
kwingilila, luwa luwe na ugazi wa malongo mabili
na mbili.
14 Panziya da mwambu umoja wa umulango
diwe na ugazi wa makono sita na nusu hamoja na
mhanda ndatu na vikalilo vidatu.
15 Vivija mwambu uyagwe wa umulango di-
panziya diwe na ugazi wa makono sita na nusu
hamoja na mhanda ndatu na vikalilo vidatu.
16 Hana umulango wa uluwa wike panziya diza-
mile dili na ugazi wa makono tisa, ditendigwe
kwa nzabi za buluu na zambalau na udung'hu na
kitani inogile ilukigwe na dihambigwe vinogile.
Panziya dijo digogigwe na mhanda nne zili na
vikalilo vine.
17 Mhanda zose kuzunguluka uluwa zigogigwe

na mango za shaba, vifungilo vake viwe va shaba
na vikalilo vake viwe va shaba ya kiguzi.
18 Luwa luwe na utali wa makono malongo
mane na nne na ugazi wa makono malongo mabili
na mbili na utali wa kuchola uchanha wa makono
mabili na nusu. Mapanziya gake gawe ga kitani
inogile na vikalilo va shaba ya kiguzi.
19 Vinhu vose viyagwe vizengiligwe na va kutu-
mia mdihema na uluwa, vose viwe va shaba ya
kiguzi hata vifungilo va nzabi viwe va shaba ya
kiguzi.

Mavuta ga itaa
(Walawi 24:1-4)

20 "Walagize wanhu wa Izilaeli wakugalile
mavuta ganogile ga mizeituni mbuli ya taa, ili taa
zikwake kila siku ichungulo.
21 Haluni na wanage weke taa mdihema da
mting'hano, kunze ya panziya dili kuulongozi wa
sanduku da lagano. Mgameso gangu taa azo zik-
wake toka ichungulo mbaka imitondo. Lagizo
dino digogigwe milele na Waizilaeli na ulelo wao.

28

Viwalo va walava nhosa
(Kulawa 39:1-7)

1 "Mgale ndugu yako Haluni na wanage wa
kimbigalo, Nadabu na Abihu na Eleazali na Ita-
mali. Uwasagule hagati ya wanhu wa Izilaeli ili
wanisang'hanile kamba walava nhosa.
2 Umsonele ndugu yako Haluni viwalo va kulav-
ila nhosa ili yoneke kanoga na yagweleligwe
ukulu mgameso ga wanhu.

3 Walagize mafundi waniwagwelele nzewele
wamtendele Haluni viwalo, ili yekigwe kwa
sang'hano ya kunilavila nhosa.
4 Walongele wamtendele vinhu vino, kikoba
cha mmhambaga na kikoti na kanzu igeligwe
ulembo na kanzu na kilemba na mkwiji. Ndugu
yako Haluni na wanage wavale viwalo vivo ili
wanisang'hanile kamba walava nhosa.
5 Mafundi awo wasone viwalo vivo kwa sufi
ya buluu na zambalau na udung'hu na nzabi za
zahabu na kitani inogile ilukigwe.

Kikoti cha mulava nhosa

6 “Wakitende kikoti cha mulava nhosa kwa sufi
ya buluu na zambalau na udung'hu na nzabi za
zahabu na kitani inogile ilukigwe na kuhambigwa
goya.
7 Kiwe na nzabi mbili zisonigwe mzikona mbili
ili zinzabi zifungigwe mmaega.
8 Mkwiji wa kufungila utendigwe kwa vinhu
vivija va nzabi za zahabu na sufi ya buluu na ya
zambalau na udung'hu na kitani inogile ilukigwe
na kutenda kiwe kinhu kimoja na ikikoti.
9 “Abaho usole mabwe mabili ga shohamu,
ugandike matwaga ga wana longo na wabili wa
Izilaeli,
10 kamba viwaleleke, matwaga sita mdibwe di-
moja na matwaga sita mdibwe diyagwe.
11 Ugandike gamatwaga ga wana wa Izilaeli
mgamabwe gago kamba munhu viyosongola
muhuli abaho ugakande mna ivigigo va zahabu.
12 Mabwe gago mabili gekigwe mzinzabi za
ikikoti kulagusa makabila longo na mabili ga
wana wa Izilaeli. Avo Haluni yavale matwaga

gago mmaega gake mgameso gangu niye Mndewa Imulungu, kamba kinhu cha kukumbuka.
13 Utende vigigo vibili va zahabu,
14 na mikufu mibili ya zahabu inogile ilukigwe kamba nzabi. Uifunge ayo imikufu mvigigo vivo.

Kikoba cha mmhambaga (Kulawa 39:8-21)

15 “Utende kikoba cha mmhambaga, mbuli ya kujuwa viyolonda Imulungu. Kitendigwe kwa vinhu vivija kamba ikikoti. Ukitende kwa nzabi za zahabu na sufi ya buluu na ya zambalau na udung'hu na kitani inogile ilukigwe goya.
16 Kikoba acho kibandigwe na kiigale kila mwambu, utali wake uwe lwayo lumoja na ugazi wake uwe lwayo lumoja.
17 Kihambigwe kwa misafa mine ya mabwe ga bei ng'hulu, msafa wa ichanduso uhambigwe kwa mabwe ga akiki na topazi na alimasi ndung'hu,
18 msafa wa kabili uhambigwe kwa mabwe ga zumalidi na johali ya langi ya samawati na alimasi,
19 msafa wa kadatu uhambigwe kwa mabwe ga yasinto na akiki ndung'hu na ametisito,
20 na msafa wa ikane uhambigwe kwa mabwe ga zabalajadi na shohamu na yasipi. Mabwe gago gose gakandigwe mvigigo va zahabu.
21 Avo hokuwa na mabwe longo na mabili, kila dibwe jandikigwe twaga da wana wa Izilaeli, kila dibwe dokuwa kamba muhuli, kulagusa makabila longo na mabili.

22 “Mbuli ya kikoba cha mmhambaga, utende
mikufu ya zahabu inogile na ilukigwe kamba nz-
abi.
23 Abaho utende pete mbili za zahabu na uzi-
funge mzikona mbili za ikikoba,
24 na imikufu mibili ya zahabu uifunge mzipete
zizo.
25 Mwambu umoja na mwambu uyagwe wa
imikufu uzifunge mvigigo vibili va kija ikikoba ili
vigogeleze ikikoti mmaega mwambu wa kuulon-
gozi.
26 Abaho utende pete mbili za zahabu na uz-
ifunge kwa hasi mna zikona mbili za hasi ya
ikikoba behi na kikoti.
27 Abaho utende pete mbili ziyagwe za za-
habu uzike mumgwazo wa ikikoti mwambu wa
hasi, hanhu aho ikikoti hokiilumba na umkwiji
ulukigwe goya.
28 Kikoba cha mmhambaga kifungigwe mkikoti
kwa nzabi ya buluu, ili acho ikikoba cha mmham-
baga kigoge goya na kikale mumkwiji ulukigwe
goya.
29 “Haluni yahengila hanhu hong'ala
yakivale mmhambaga kikoba acho cha kujuwa
golondigwa acho chandikigwe matwaga
gamakabila longo na mabili ga wana wa Izilaeli,
ili niye Mndewa Imulungu sikuniwasemwe
mweye.
30 Mkikoba acho ugele mabwe* ga kujuwa
golondigwa na gawe mwiimhambaga ya Haluni
kila viyokwingila kuulongozi wangu. Abaho
Haluni kogajuwa gaja gonilonda kwa Waizilaeli.

* **28:30** Kwa Kiebulania gago gamabwe gokemigwa *Ulimu* na *Tumimu.*

Viwalo viyagwe va mulava nhosa (Kulawa 39:22-31)

31 “Utende kanzu da kuvalila kikoti acho kwa
sufi ya buluu.
32 Kanzu ajo diwe na zonzo da kwingila pala.
Zonzo ajo dizunguluswe lugigo lulukigwe goya ili
sikudidegeke.
33 Mwiimhindo ya hasi uluke kinhu kamba
tonga kwa sufi ya buluu na zambalau na
udung'hu. Hagati ya kila tonga wike nyangili
ya zahabu.
34 Wike tonga abaho nyangili, tonga abaho
nyangili kuzunguluka kanzu jose.
35 Haluni yavale kanzu dijo viyosang'hana
sang'hano ya kulava nhosa na sauti ya nyangili
yohulikigwa viyokwingila hanhu hong'ala
mgameso gangu na viyolawa kunze, ili sikuyafe.
36 “Abaho utende lung'andi lwa zahabu inogile
na wandike mbuli zino, ‘Kalavigwa kwa Mndewa
Imulungu.’
37 Abaho ulufunge lung'andi awo kuulongozi
wa kilemba kwa luzabi lwa buluu.
38 Haluni yaluvale lung'andi awo mkihanga
chake. Kwa kutenda vivo kopapa gehile ga wanhu
wa Waizilaeli gawatendile viondavila nhosa zao,
avo nozitogola nhosa zao.
39 “Umtendele Haluni kanzu digeligwe ulembo
na dilukigwe kwa kitani inogile na umvaze
kilemba cha kitani inogile na mkwiji uhambigwe
goya.
40 “Uwatendele wanage Haluni makanzu na
mikwiji na vilemba ili oneke wanoga na wag-
weleligwe ukulu.

41 Umvaze ndugu yako Haluni na wanage
viwalo vivo, abaho uwagidile mavuta na
uwekile makono na uwalave kumwangu niye
ili wanisang'hanile kamba walava nhosa.
42 Vivija wasonele kaputula za kitani
ziwagubike toka mvigudi mbaka mgamahaza
ili sikuwakale mwazi.
43 Haluni na wanage wavale kaputula zizo
wahengila mdihema da mting'hano, hebu wa-
heza muupango wa kulavila nhosa, kusang'hana
kamba walava nhosa hanhu hong'ala ili siku-
woneke wa mwazi na wakomigwe. Lagizo dino
digogigwe milele na Haluni na ulelo wake.

29

Walava nhosa olavigwa kwa Mndewa (Walawi 8:1-36)

1 “Na gweye uwatendele vino Haluni na
wanage ili kuwatenda wanisang'hanile kamba
walava nhosa. Sola bofu da ng'ombe mbigalo na
ng'hondolo wabili wa kimbigalo watelele,
2 magate hagageligwe hamila, na maandazi ha-
gageligwe hamila na gakandigwe kwa mavuta na
vigate visisili vigeligwe mavuta. Vose vino uvi-
tende kwa usage unogile wa ngano.
3 Abaho uvike mkigelo undavile nhosa hamoja
na dija dibofu da ng'ombe na iwang'hondolo wa-
bili wa kimbigalo.
4 “Abaho uwagale Haluni na wanage hana ul-
wivi lwa dihema da mting'hano, abaho uwakoshe
kwa mazi.
5 Abaho usole iviwalo va ulava nhosa na um-
vaze Haluni, kanzu na kanzu igeligwe ulembo na

kikoti na kikoba cha mmhambaga na umfunge uja
umkwiji ulukigwe goya.
6 Umvaze kilemba mdipala na wike uja
ulung'andi lung'alile mumgwazo wa ikilemba.
7 Abaho usole gaja gamavuta ga kubaka,
umgidile Haluni mdipala jake avo komulava
kumwangu.

8 “Abaho uwagale wanage Haluni na uwavaze
gamakanzu.
9 Uwafunge mikwiji mvigudi vao na uwavaze
vilemba vao. Vino vivo vonda uwatende Haluni
na wanage wang'ale. Hewo na ulelo wao okuwa
walava nhosa milele.
10 “Abaho udigale dija dibofu da kimbigalo da
ng'ombe haulongozi wa dihema da mting'hano.
Haluni na wanage weke makono gao kudipala da
idibofu.
11 Dichinje bofu dijo mgameso gangu aho hana
ulwivi lwa dihema da mting'hano.
12 Sola damu kidogo na uibake kwa kidole chako
mzimhembe za upango wa kulavila nhosa, na
damu yonda isigale ite hasi ya uupango.
13 Abaho ulave mavuta gose geli mna ivinhu va
mgati, maini na figo mbili uvisome moto uchanha
ya upango.
14 Lakini nyama yake na ing'hwembe na mavi
gake uvisole ukavisome moto kunze ya ng'hambi
yenu. Ino ayo nhosa ya kusegesa nzambi.

15 “Abaho sola ng'hondolo imoja mna
iwang'hondolo wabili wa kimbigalo na
umulongele Haluni na wanage weke makono
gao kudipala jake.

16 Umchinje na usole idamu uimizile banzi zose
za uupango wa kulavila nhosa.
17 Abaho mkanhe vihande vihande ayo
ing'hondolo. Sunha ivinhu va mgati na migulu yake, uvike vose hamoja na dipala na nyama ziyagwe.
18 Abaho umsome ng'hondolo wose uchanha ya
uupango, ili undavile niye nhosa ya kusoma moto. Mnung'ho wa nhosa ayo oninogeza niye Mndewa Imulungu.

19 “Umsole ija ing'hondolo iyagwe, Haluni na
wanage weke makono gao kudipala jake.
20 Umchinje ng'hondolo ayo na usole damu ki-
dogo na umbake Haluni na wanage mumgwazo wa magwiti gao ga mkono wa kudila na mna imidole ng'hulu ya makono gao ga kudila na mna imidole ng'hulu ya magulu gao ga mkono wa kudila. Damu yonda isigale uimizile banzi zose za uupango wa kulavila nhosa.
21 Sola damu kidogo ili muupango wa kulavila
nhosa hamoja na gaja gamavuta ga kubakala ummizile Haluni na viwalo vake, vivija uwamizile wanage na viwalo vao, avo Haluni na wanage okuwa wang'ala na viwalo vao kumwangu niye.

22 “Abaho usole mavuta ga ng'hondolo ayo wa
ikimbigalo, mavuta ga mkila wake na mavuta gagubike ivinhu va mgati na maini na figo zose mbili na mavuta gake na kihili cha ukudila.
23 Kulawa mna ikigelo cha magate hagageligwe
hamila, kili kuulongozi wa Mndewa Imulungu, sola gate dimoja na andazi dimoja digeligwe mavuta na kigate kisisili kimoja.

24 Vinhu vose avo wagwelele Haluni na wanage
na wao ovinula uchanha kamba kilaguso cha kun-
davila niye Mndewa Imulungu.
25 Abaho uvisole mmakono gao uvisome moto
muupango wa kulavila nhosa hamoja na ija in-
hosa ya kusoma moto, ili vinung'hile goya na
kuninogeza niye Mndewa Imulungu. Ino ayo
nhosa ilavagwa kwa moto.
26 "Abaho usole kidali cha ing'hondolo wakum-
tenda Haluni yalavigwe kumwangu na ukinule
uchanha kamba kilaguso cha kundavila niye Mn-
dewa Imulungu. Kidali acho chokuwa chako.
27 "Mulava nhosa yahalavigwa kumwangu, ki-
dali na kihili cha ng'hondolo mbigalo vilavigwe
kumwangu, vose avo vokuwa va Haluni na wan-
age.
28 Avo milele wanhu wa Izilaeli wajuwe kamba
zinhosa za kugala kuilumba ziwonilavila niye
Mndewa Imulungu kidali na kihili mwenyego
Haluni na ulelo wake. Ayo yokuwa nhosa yao kwa
Mndewa Imulungu.
29 "Haluni yahafa, viwalo vake ving'ala
wagweleligwe wanage wavivale siku donda
wabakigwe mavuta na kwikiligwa makono.
30 Mwanage Haluni yonda yasole hanhu ha
ulava nhosa wa tatake yavivale viwalo avo
kwa siku saba mna dihema da mting'hano ili
yasang'hane mna ihanhu hong'ala.
31 "Sola nyama ya ayo ing'hondolo yalavigwe
kumwangu, na uitelekele hanhu hong'ala.
32 Abaho uwagwelele Haluni na wanage, na
wao waidile hana ulwivi lwa dihema da mt-
ing'hano hamoja na magate gasigale mkigelo.

33 Wavije vinhu avo visang'hanilwe kuwalava
kumwangu na kuwatenda wailumbe na niye,
lakini munhu yoyose iyagwe sikuyaje kwavija
vinhu avo ving'ala.
34 Kamba nyama yoyose hebu magate vosigala
mbaka imitondo, uvisome moto. Sikuvidigwe
kwavija ving'ala.
35 "Vino vivo vonda uwatendele Haluni na wan-
age kamba vinikulagize. Uwatende wang'ale kwa
siku saba,
36 na kila siku uchinje ng'ombe mbigalo yawe
nhosa ya kusegesa nzambi kwa kutenda vivo kou-
tenda upango wa kulavila nhosa ung'ale, abaho
uugidile mavuta ili uulave kumwangu.
37 Kwa siku saba uutende upango wa kulavila
nhosa ung'ale na uulave kumwangu. Wahamam-
bukiza upango awo okuwa ung'ala na kinhu cho-
chose chonda kiukwase chong'ala.

Nhosa za kila siku (Kupetigwa 28:1-8)

38 "Kila siku, kipindi chose kumwande ulave
nhosa uchanha ya upango, mabofu mabili ga
ng'hondolo geli na mwaka umoja.
39 Bofu dimoja da ng'hondolo udilave imitondo
na diyagwe ichungulo.
40 Hamoja na dija dibofu da ng'hondolo diulava
imitondo ulave na vibaba vibili va usage ulibule
midundulu uhanganyigwe na nyhupa imoja ya
mavuta ganogile ga mzeituni, na nyhupa imoja ya
divai kamba nhosa ya king'waji.
41 Vivija na dija dibofu da ng'hondolo dilavagwa
ichungulo udilave hamoja na nhosa ya ndiya

na nhosa ya king'waji kamba dija da imitondo.
Mnung'ho wa nhosa azo zilavigwa kumwangu
oninogeza niye Mndewa Imulungu.
42 Nhosa ino ya kusoma moto ilavigwe siku zose,
ulelo mbaka ulelo mgameso gangu niye Mndewa
Imulungu, kuulongozi wa ulwivi lwa dihema da
mting'hano, aho honda niiting'hane na mweye na
kulonga na mweye.
43 Vivija aho honda niiting'hane na Waizilaeli
na mng'alo wangu ohatenda hanhu aho hang'ale.
44 Avo dihema da mting'hano na uupango
wa kulavila nhosa, novitenda ving'ale. Vivija
Haluni na wanage nowatenda wang'ale ili
wanisang'hanile kamba walava nhosa.
45 Avo, niye nokala na Waizilaeli, na nokuwa
Imulungu wao.
46 Na hewo ojuwa kamba niye Mndewa Imu-
lungu wao, niwalava mwiisi ya Misili ili ng'hale
nao. Niye ayo Mndewa Imulungu wao.

30

Upango wa kusomela ubani (Kulawa 37:25-28)

1 "Utende upango kwa mbao za mkese, mbuli ya
kusomela ubani.
2 Upango awo uigale, utali wake na ugazi wake
uwe nusu mkono, na utali wake wa kuchola
uchanha uwe mkono umoja. Mhembe zake zilaw-
ilile na ziwe kinhu kimoja na awo uupango,
3 na uubake zahabu inogile. Mwambu
wa uchanha, banzi zose za mulubavu na
mzimhembe, vivija uzungulusile lugigo lwa
zahabu.

4 Utende vipete vibili va zahabu na uvike hasi
ya lugigo mna zibanzi zake mbili ziilola. Vipete
avo vogogeleza zimango kipindi cha kuupapa uu-
pango.
5 Usongole mango za muhamvi na uzibake za-
habu.
6 Upango awo uwike kuulongozi wa panziya
dili kuulongozi wa sanduku da lagano, aho hana
ingubiko baho honda niiting'hane na gweye.
7 Kila imitondo Haluni yahengila kuzitanda zi-
taa, yasome ubani unung'hila goya uchanha ya
upango.
8 Yatende vivo yahabwinha zitaa ichungulo.
Nhosa ino ya ubani igendelele bila kulekigwa
kipindi chose chonda kize cha ulelo wenu.
9 Muupango awo, sikumusome ubani hautelele,
na sikumulave nhosa ya kusoma moto, hebu
nhosa ya ndiya, hebu kugida nhosa ya king'waji.
10 Mwanza umoja kwa mwaka Haluni yautende
upango ung'ale kwa kugida mzimhembe zake
damu ya nhosa ya kusegesa nzambi. Mbuli ayo
itendigwe kila mwaka kipindi chose chonda kize.
Upango awo ung'ala kwa Mndewa Imulungu."

Kuliha sente mbuli ya hema da mting'hano

11 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa,
12 "Vonda uwapete wanhu wa Izilaeli, kila
munhu kolondigwa kuliha sente mbuli ya ugima
wake kipindi cha kupetigwa. Avo kuduhu utamu
wihile mna iwanhu wapetigwe.
13 Kila munhu yapetigwe kolondigwa yalihe gil-
amu tano za shaba kwa kipimo kili mdihema da
mting'hano. Sadaka ino kondavila niye.

14 Kila munhu yopetigwa, kulawa miyaka ma-
longo mabili na kugendelela kondavila sadaka
ayo.
15 Munhu mkiwa na munhu tajili wose
olondigwa walihe sawa, kwa kipimo kili
mdihema da mting'hano.
16 Ubokele shaba ayo kulawa kwa Waizilaeli,
na gweye uzitumie kwa sang'hano ya dihema da
mting'hano. Nayo yokuwa kinhu cha kukum-
bukigwa na Waizilaeli kuulongozi wangu, mbuli
ya kuliha ugima wenu."

Bakuli da shaba

17 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa,
18 "Utende bakuli da shaba ya kiguzi na utende
mgimbo wa shaba ya kiguzi wa kukalila dibakuli
dijo, dike bakuli dijo hagati ya dihema da mt-
ing'hano na uupango wa kulavila nhosa, na ugele
mazi mdibakuli dijo.
19 Haluni na wanage wasunhe makono gao na
magulu gao kulawa mdibakuli dijo.
20 Wang'hali hawana kwingila mna dihema da
mting'hano olondigwa waisunhe kwa mazi ili
sikuwafe. Vivija waisunhe wahakwesa hana uu-
pango ili wanisang'hanile kwa kunilavila nhosa
ya kusoma moto.
21 Olondigwa wagasunhe makono gao na mag-
ulu gao ili sikuwafe. Mbuli ino yokuwa lagizo kwa
Haluni na ulelo wake, milele."

Mavuta gang'alile

22 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa,

23 “Sola vinhu vinogile kamba vija manemane
ya mazi nyhupa sita, mdalasini unung'hila goya
kilo ndatu, mkegeni unung'hila goya kilo ndatu,
24 na mdalasini uyagwe kilo sita na vipimo avo
vose viigale na kipimo kili mdihema ding'alile,
vivija usole nyhupa nne za mavuta ga mzeituni.
25 Kwa vinhu vivo utende mavuta gang'alile
na ugahanganye kamba viwatendaga awo wen-
gaga mavuta gonung'hila goya, mavuta gago mo-
gasang'hanila kwa kulava vinhu kumwangu.
26 Abaho udigidile mavuta gago dihema da mt-
ing'hano, na disanduku da lagano,
27 meza na viya vake vose, taa na ikingolob-
weda chake na viya vake na upango wa kusomela
ubani,
28 na upango wa kulavila nhosa na viya vake
vose na dibakuli da shaba na mgimbo wake na
dako jake.
29 Uvilave kumwangu ili ving'ale ng'hani.
Kinhu chochose chahakwasa vinhu avo chokuwa
king'ala.
30 Abaho uwagidile gamavuta Haluni na wan-
age na kuwalava kumwangu ili wanisang'hanile
kamba walava nhosa.
31 Walongele Waizilaeli, ‘Gano gokuwa mavuta
gangu gang'alile ga kubaka mna uulelo wenu
wose.
32 Mavuta gano sikuyagidiligwe munhu yoyose
vivino vivino, na sikumutende mavuta gayagwe
kamba gano, mavuta gano gang'ala na mugone
kamba gang'ala siku zose.
33 Munhu yoyose yonda yatende mavuta
kamba gano, hebu yahamgidila munhu

hafaya kugidiligwa mavuta gano, munhu ayo kobaguligwa na wanhu zake.' "

Ubani

34 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa, "Sola vipimo va vinhu va umulile viigale na vinhu vino, ululu wa natafi na ululu wa shekeleti na ululu wa kelibena na ubani unogile.
35 Soleni vinhu avo mutendele ubani,
kamba viyatendaga munhu yokwenga mavuta gonung'hila goya. Ubani awo ugeligwe mkele ili unoge na ung'ale.
36 Abaho udugigwe na kuwa usage msisili ili
utumike mgati mdihema da mting'hano, kuulongozi wa sanduku da lagano, aho honda niiting'hane na gweye. Ubani awo ung'ala kumwenu.
37 Sikuutende ubani kamba awo kwa kutumia
mwenyego, kwavija ubani awo okuwa ung'ala kumwangu niye Mndewa Imulungu.
38 Munhu yoyose yonda yatende ubani kamba
awo ili kudeng'helela viunung'hila kobaguligwa na wanhu zake."

31

Wasang'hanaji wa kutenda dihema da mting'hano

(Kulawa 35:30-36:1)

1 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
2 "Nimsagula Bezaleli mwanage Uli mzukulu wa
Huli kulawa kabila da Yuda,
3 na nimmemeza loho yangu. Nimgwaa
nzewele na kujuwa vinhu na ufundi,
4 ili yatende sang'hano inogile, yawe mtenda
vinhu va zahabu na shaba na shaba ya kiguzi.

5 Nimtenda yajuwe kukanha goya mabwe, ku-
songola vibao na kila udahi wa kutenda vinhu.
6 Vivija nimsagula Oholiabu mwanage
Ahisamaki, kulawa kabila da Dani, yasang'hane
hamoja na heyo. Vivija niwagwaa udahi mkulu
wanhu wayagwe kwa sang'hano ziyagwe, ili
watende vinhu vose vinilagize visang'hanigwe.
7 Watende, hema da mting'hano, sanduku da
lagano, na ngubiko yake, na vinhu vake vose,
8 meza na viya vake, kingolobweda na vinhu
vake, na upango wa kusomela ubani,
9 upango wa kulavila nhosa na viya vake vose,
bakuli da shaba na mgimbo wake,
10 viwalo ving'ala va mulava nhosa Haluni
hamoja na wanage onda wasang'hane kamba
walava nhosa,
11 mavuta gang'alile na ubani unung'hila goya
mbuli ya hanhu hong'ala. Vinhu avo vose vi-
tendigwe kamba vinikulagize."

Siku ya kubwihila

12 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa,
13 "Walongele Waizilaeli olondigwa waikum-
buke siku yangu ya kubwihila, kwavija siku ayo ni
kilaguso cha niye na mweye na ulelo wenu wose
kamba niye ayo Mndewa Imulungu niwatenda
mung'ale.
14 Molondigwa muideng'helele siku ya
kubwihila, kwavija siku ayo ing'ala kumwenu.
Munhu yoyose yoleka kuigoga siku ayo
yakomigwe. Na munhu yoyose yonda

yasang'hane siku dijo kobaguligwa na wanhu zake.

15 Sang'haneni sang'hano zenu kwa siku sita, lakini siku ya saba ni siku ya kubwihila, na siku ayo ing'ala. Munhu yoyose yonda yasang'hane siku ayo yakomigwe.

16 Avo Waizilaeli waideng'helele siku ayo ya kubwihila muulelo wao wose kamba lagano dilibule uhelelo.

17 Mbuli ino yokuwa kilaguso cha niye Mndewa Imulungu na Waizilaeli milele, kwavija nilumba ulanga na isi kwa siku sita na siku ya saba ndeka kusang'hana nibwihila."

18 Mndewa Imulungu viyeshilize kulonga na Musa kuna ulugongo lwa Sinai, kamgwelela Musa vija ivibao vibili va mabwe, Imulungu viyandike malagizo kwa kidole chake mwenyego.

32

Ng'ombe wa zahabu
(Kumbukumbu 9:6-29)

1 Wanhu viwonile Musa kokawa kuhumuluka kulugongo, waiting'hana kuulongozi wa Haluni, wamulongela, "Tutendele imilungu yonda itulongoze kwavija hatujuwa choni kimulawile Musa ayo yatulavile mwiisi ya Misili."

2 Haluni kawedika, "Laveni heleni za zahabu zili mmagwiti ga wehe zenu na wanenu munigalile."

3 Avo wanhu wose walava iziheleni zao za zahabu na wamgalila Haluni.

4 Nayo kazisola kazilumbula na katenda kinyago cha ng'ombe wa kimbigalo.

Wanhu wakemelela, “Ino ayo imulungu wetu
Waizilaeli yatulavile mwiisi ya Misili.”

5 Abaho Haluni kazenga upango wa kulavila
nhosa kuulongozi wa kinyago acho cha ng'ombe,
abaho kawalongela wanhu, “Mayo hokuwa na
nyimwilinyimwili ya kumgwaa ukulu Mndewa
Imulungu.”
6 Imitondo yake wanhu walamuka ulukwili
walava nhosa za kusoma moto na nhosa za kugala
kuilumba. Wanhu wakala hasi waja na kung'wa
ng'hani, abaho wasonga kucheza.

7 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
“Humuluka hasi kwavija wanhu zako uwalavile
mwiisi ya Misili wainanga na watenda nzambi.
8 Wagaleka malagizo ganiwalagize na wait-
endela kinyago kiigalile na ng'ombe wa kimbi-
galo. Nao wakitambikila na okilavila nhosa kuno
olonga, ‘Gweye Izilaeli ino ayo imulungu wetu
yatulavile mwiisi ya Misili.’ ”
9 Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “No-
juwa kamba wanhu wano wana mizoyo midala.
10 Avo, sikuugeze kungomesa. Nileke
niwakoboze abaho nokutenda gweye uwe na
ulelo onda uwe kabila kulu.”
11 Lakini Musa kampula Mndewa Imulungu
wake kalonga, “Go Mndewa Imulungu, habali
kowagevuzikila ng'hani wanhu wako uwalavile
mwiisi ya Misili kwa udahi na mkono wenye
nguvu?
12 Wahatenda vivo Wamisili olonga, ‘Kawalava
ili yawakome kulugongo na sikuwoneke kabili
mwiisi.’ Go Mndewa Imulungu, leka kuwage-

vuzikila na sikuutende acho kiulonda kutenda kwa wanhu zako.
13 Wakumbuke wasang'hanaji zako Abulahamu na Isaka na Izilaeli, gweye mwenyego kuiduwila kwa kulonga, 'Nowatenda muwe na ulelo kamba nhondo za kuulanga na nowagwelela isi yose inilongile nowagwaa iwe yao milele.' "
14 Avo, Mndewa Imulungu kaleka kuwatendela dija dihile diyalongile kotenda.

15 Abaho Musa kahumuluka hasi ya ulugongo, kuno kagoga vibao vibili va mabwe ga lagano vandikigwe malagizo ga Imulungu banzi zose.
16 Vibao avo vikala vitendigwe na Imulungu mwenyego, na Imulungu mwenyego heyo yandike.

17 Yoshua viyahulike wanhu okemelela, kamulongela Musa, "Wanhu otowa nyangi za ng'hondo kuna ing'hambi."

18 Musa kamwidika, "Siyo nyangi za kuhuma, hebu kuhumwa, ila niye nohulika nyangi za wanhu okwimba."
19 Viwavikile behi ya ng'hambi wachona acho ikinyago cha ng'ombe wa kimbigalo na wanhu ocheza, aho Musa kagevuzika, kavasa hasi avo ivibao kulawa mmakono gake na kavibena.
20 Avo, kakisola kinyago acho kakilukuza, kakihonda honda kiwa kamba usage, kaukologa usage awo mgamazi na kawanananahiza Waizilaeli wang'we.
21 Musa kamuuza Haluni, "Wa kutenda choni wanhu wano mbaka kuwengiza mna inzambi kamba ino?"

22 Haluni kamwidika Musa, “Chonde go mkulu
sikuunigevuzikile niye msang'hanaji wako. Gw-
eye kuwajuwa goya wanhu wano viwaitandile
kutenda gehile.
23 Wanilongela, Musa yatulavile mwiisi ya Mis-
ili hatujuwile choni kimpatile avo, ‘Tutendele
imulungu wetu yonda yatulongoze.’
24 Niye niwalongela, kila munhu yeli na za-
habu yalave. Avo wangalila na niye nizilumbula
muumoto na kilawa kinyago kino cha ng'ombe wa
kimbigalo!”

25 Musa viyonile wanhu watenda ubozi, na
Haluni kawalekela watende ubozi awo, na kui-
galila kinyala kuulongozi wa wanhu owehila,
26 Musa kema hana ulwivi lwa kwingilila kuna
ing'hambi kalonga, “Munhu yoyose yeli mwambu
wa Mndewa Imulungu yeze kumwangu!” Walawi
wose wamcholela Musa.
27 Abaho kawalongela, “Mndewa Imulungu wa
Izilaeli kolonga vino, ‘Kila munhu yaifunge sime
mkigudi chake na yazunguluke kila hanhu mna
ing'hambi kulawa mulango uno mbaka uyagwe,
na kila munhu yamkome ndugu yake, mbwigake
na munhu yokala nayo behi.’ ”
28 Walawi watenda kamba viwalagizwe na
Musa, siku dijo wakomigwa wanhu elufu ndatu.
29 Musa kawalongela, “Lelo mweye wenyego
muilava kwa Mndewa Imulungu, kwavija
hamulemile hata kuwakoma wanenu na ndugu
zenu. Imulungu yawatende mumwede lelo.”

30 Imitondo yake Musa kawalongela wanhu,
“Mtenda nzambi ng'hulu ng'hani. Lakini sambi

nokwela kulugongo kwa Mndewa Imulungu, sen-
gine nodaha kutenda Imulungu yazigele kum-
gongo nzambi zenu.”
31 Avo Musa kabweleganya kwa Mndewa Imu-
lungu kamulongela, “Chonde Imulungu, wanhu
watenda nzambi ng'hulu, waitendela imulungu
wao wa zahabu.
32 Lakini sambi nokupula uzigele kumgongo
nzambi zao, kamba huzigela kumgongo, dilave
twaga jangu mna ikitabu chako kiwandike mat-
waga ga wanhu zako.”
33 Mndewa Imulungu kamwidika Musa,
“Munhu yoyose yatendile nzambi nodilava twaga
jake mna ikitabu changu.
34 Lakini sambi chola, ukawalongoze wanhu
mbaka hanhu hanikulongele. Nomtuma msenga
wangu wa kuulanga yakulongolele, lakini siku
yovika vonda niwakoboze wanhu wano kwa
nzambi zao.”
35 Mndewa Imulungu kawagalila wanhu
mikubulo kwavija wampula Haluni yawatendele
kinyago cha ng'ombe kimbigalo.

33

Waizilaeli olagizwa wasegele kulugongo lwa Holebu

1 Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
“Usegele hanhu hano gweye hamoja na wanhu
uwalavile mwiisi ya Misili, muchole mwiisi
iniwalongele Abulahamu na Isaka na Yakobo
kamba nowagwaa isi ayo ulelo wao.

2 Nomtuma msenga wa kuulanga yawalongoze
mweye, na nowawinga Wakanaani na Waamoli
na Wahiti na Wapelizi na Wahivi na Wayebusi.
3 Choleni mwiisi imemile maziwa na uki. Lakini
niye sichola na mweye kwavija mweye mizoyo
yenu midala nodaha kuwakoma mnzila."

4 Wanhu viwahulike mbuli azo za kugela giogio,
wasonga kulila na kuduhu munhu yavalile vinhu
va kuihamba.
5 Watenda avo kwavija Mndewa Imulungu ka-
mulongela Musa yawalongele Waizilaeli, "Mw-
eye wanhu hamuhulikaga munhu, nahachola na
mweye nodaha kuwakoma wose. Sambi vuleni
vinhu venu va kuihamba na nojuwa kinhu cha
kuwatenda."
6 Avo Waizilaeli wavula vinhu vao va kuihamba
viwasegele kulugongo lwa Holebu.

Hema diyagwe

7 Musa kekaga hema diyagwe kunze ya
ing'hambi, hema dijo vivija kadikema, "Hema
da mting'hano." Munhu yoyose yalondile mbuli
yoyose kulawa kwa Mndewa Imulungu, kochola
kuna dihema dijo da mting'hano kunze ya
ing'hambi.
8 Kila mwanza Musa viyacholile kuna dihema
dijo, kila munhu kema hana ulwivi lwa ikibanda
chake na kumulola Musa viyokwingila mna di-
hema dijo.
9 Musa yahengila mdihema dijo mhanda ya
wingu yokwima hana ulwivi lwa dihema, na Mn-
dewa Imulungu kolonga na heyo.

10 Wanhu wose viwayone mhanda ayo ya wingu
ima hana ulwivi lwa dihema, kila munhu kaidulika na kumtambikila Mndewa Imulungu hana ulwivi lwa kibanda chake.
11 Mndewa Imulungu kakala kolonga na
Musa meso kwa meso, kamba vija munhu na mbwigake. Abaho Musa kabwela kabili kuna ing'hambi na mbwanga Yoshua mwanage Nuni hasegele kuna dihema.

Mndewa Imulungu kolonga kokuwa na wanhu zake

12 Musa kamulongela Mndewa Imulungu, "Gw-
eye kunilongela niwalongoze wanhu wano, lakini hunilongele nani yonda umtume yanitaze. Gweye kunongela, 'Nokujuwa gweye kwa twaga jako na nokunogela.'
13 Sambi nokupula kamba koninogela, nda-
gusile nzila zako ili nikujuwe na nigendelele kunogeligwa na gweye. Vivija uwakumbuke wanhu wa isi yako."
14 Mndewa Imulungu kalonga, "Niye nochola
hamoja na gweye na nokugwaa tindiwalo."
15 Musa kedika, "Kamba gweye huchola na siye
sikuutulave hanhu hano.
16 Vino niye nojuwaze kamba nonogeligwa na
gweye, niye na wanhu zako kamba huchola hamoja na siye? Wahachola na siye mbuli ayo yotutenda niye na wanhu zako tuwe wanhu tulieka mna iwanhu wose mwiisi yose."
17 Mndewa Imulungu kamulongela Musa, "No-
tenda vivo kamba viulongile, kwavija nokunogela na nikujuwa kwa twaga jako."

18 Abaho Musa kalonga, “Sambi chonde ndagusile viwili.”
19 Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Nobita kuulongozi wako, kuno noditambula twaga jangu Mndewa Imulungu. Nomtendela ganogile munhu yoyose inimulonda na nomonela bazi munhu yoyose inimulonda.
20 Lakini honda uchone kihanga changu, kwavija kuduhu munhu yoyose yodaha kuchona kihanga changu abaho yawe mgima.”
21 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Kuna hanhu behi yangu baho kodaha kwima uchanha ya dibwe dijo.
22 Kipindi vinibita, nokwika gweye mna imhango mdibwe na nogubika kwa mkono wangu mbaka vonda nibite.
23 Abaho nousegesa mkono wangu kuchugu changu, na gweye konyona kumgongo, lakini honda uchone kihanga changu.”

34

Vibao viyagwe va mabwe
(Kumbukumbu 10:1-5)

1 Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Usongole vibao vibili va mabwe kamba vija va ichanduso na niye nokwandika mbuli zija zikalile mvibao vija va ichanduso, vija uvibenile.
2 Uitande mayo imitondo, wize tuiting'hane uchanha kulugongo lwa Sinai.
3 Sikuwize na munhu yoyose na sikuyoneke munhu yoyose kulugongo, wala ng'ombe na ng'hondolo sikuwadimiligwe behi ya ulugongo.”

4 Avo Musa kasongola vibao vibili va mabwe
kamba vija va ichanduso abaho imitondo ng'hani
kakwela kulugongo lwa Sinai kamba viyalagizwe
na Mndewa Imulungu, kuno mna gamakono gake
kavikoga vibao avo vibili va mabwe.
5 Abaho Mndewa kahumuluka mdiwingu
mbaka hasi na kema hamoja na Musa,
kaditambula twaga jake, Mndewa Imulungu.
6 Abaho Mndewa Imulungu kabita kuulongozi
wa Musa kuno kolonga, “Niye na Mndewa Imu-
lungu, Imulungu nimemile unogelwa na bazi,
sigevuzika himahima nina moyo unogile na nota-
maniligwa.
7 Notenda gaja ganongile kwa maelufu ga ulelo
na nogela kumgongo gehile na nzambi, lakini
sileka kuwakoboza wana na wazukulu mbaka
ulelo wa kadatu na wa ikane kwa nzambi za iwa-
henga zao.”
8 Musa kaidulika himahima na kamtambikila.
9 Abaho kalonga, “Go Mndewa kamba konino-
gela, nokupula ugende na siye. Wanhu wano
wana mizoyo midala, lakini nokupula ugele kum-
gongo gehile getu na nzambi zetu, tubokele
kamba wanhu wako mwenyego.”

Lagano dotendigwa kabili
(Kulawa 23:14-19; Kumbukumbu 7:1-5; 16:1-17)

10 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela
Musa, “Sambi notenda lagano na wanhu
wa Izilaeli, notenda vilaguso havinalawilila
mgameso ga wanhu wa mwiisi yose. Wanhu
awo ozona sang'hano ng'hulu zonda nikutendele
niye Mndewa Imulungu.

11 Gagogeni malagizo goniwalagiza lelo.
Nowawinga Waamoli na Wakanaani na Wahiti
na Wapelizi na Wahivi na Wayebusi.
12 Loleni, sikumutende lagano na wanhu wa isi
imugenda, kwavija mbuli ayo yokuwa mtego wa
kuwanamata.
13 Lakini molondigwa mubomole kila upango
wao wa kulavila nhosa, na mugakindule mabwe
gao gang'alile na muibene imhanda ya kumtam-
bikila imulungu wao Ashela.
14 “Sikumumtambikile imulungu yoyose
iyagwe kwavija niye Mndewa Imulungu twaga
jangu diyagwe yeli na migongo, niye na Imulungu
mwene migongo.
15 Sikumutende lagano na wenekae wa isi ayo
kwavija vonda wavitambikile ivinyago va im-
ilungu yao na kuilavila nhosa, owagonekeni, na
mweye monogeligwa kuja ndiya yao ilavigwe
nhosa,
16 na wabwanga zenu wahasola wandele zao,
na wandele awo owalongoza wabwanga zenu
kuitambikila imilungu yao.
17 “Sikumutende na kuvitambikila vinyago va
imilungu ya zuma.
18 “Muideng'helele nyimwilinyimwili ino ya
magate hagageligwe hamila. Kwa siku saba muje
magate hagageligwe hamila kwa kipindi chose
kikigwe, muumwezi wa Abibu kamba viniwalag-
ize, kwavija mwezi awo niwalava mwiisi ya Mis-
ili.
19 “Wanenu wa chaudele okuwa wangu, hamoja
na wana wa chaudele wa kimbigalo wa fugo zenu,
ng'ombe na ng'hondolo.

20 Lakini mwana chaudele wa kihongwe komgombola kwa kungalila ng'hondolo. Kamba humgombola bule umbote isingo. Wanenu wose wa chaudele wa kimbigalo muwagombole.

"Munhu yoyose sikuyeze kuulongozi wangu makono gaiyeka.

21 "Sang'haneni kwa siku sita lakini siku ya saba mubwihile hata kamba chahawa kipindi cha kulima hebu kusenga.

22 "Tendeni nyimwilinyimwili ya vija vimusonga kusenga mmigunda yenu*, na tendeni nyimwilinyimwili ya kulundiza indiya mna ikimambukizo cha mwaka.

23 "Miyanza midatu mna umwaka wambigalo wose waiting'hane kuulongozi wangu niye Mkulu Mndewa Imulungu, Imulungu wa Izilaeli.

24 Nowawinga wanhu wa isi ziyagwe mgameso genu, nozitenda zimbaka za isi yenu ziwe ng'hulu. Kuduhu munhu yoyose yonda yaisulukile isi yenu kipindi mwahaiting'hana kunitambikila niye Mndewa Imulungu wenu miyanza midatu kila mwaka.

25 "Sikumundavile nhosa hamoja na gate digeligwe hamila, sikumusigase kinhu chochose cha mnyama wa nyimwilinyimwili ya Pasaka mbaka imitondo.

26 "Nilavileni ndiya za ichanduso za imigunda yenu na muzigale mng'anda ya Mndewa Imulungu wenu.

"Sikuuteleke nyama ya mwana mbuzi mna gamaziwa ga mamake."

---

* **34:22** Kwa Kiebulania yokemigwa *nyimwilinyimwili ya mawiki.*

27 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa, “Wandike mbuli zino, kwavija kubitila mbuli zino notenda lagano na gweye hamoja na Waizilaeli.”
28 Musa kakala kuko kulugongo hamoja na Mndewa Imulungu kwa siku malongo mane imisi na ikilo bila kuja kinhu chochose wala kung'wa mazi. Na kandika mvibao vivo mbuli zose za lagano na Malagizo Longo.

Musa kohumuluka kulugongo lwa Sinai

29 Musa viyahumuluke hasi kulugongo lwa Sinai, kuno kapapa vija ivibao vibili va malagizo, kakala hajuwile kamba kihanga chake kikala chong'ala kwavija kakala kolonga na Mndewa Imulungu.
30 Haluni na Waizilaeli wose viwamonile Musa, wadumba kumkwesela behi kwavija kihanga chake kikala chong'ala.
31 Lakini Musa kamkema Haluni na vilongozi wose wamkwesele behi, abaho Musa kalonga na hewo.
32 Kipindi kidodo kumwande, Waizilaeli wose wamkwesela behi Musa, avo Musa kawagwaa malagizo gose gayagweleligwe na Mndewa Imulungu kulugongo lwa Sinai.
33 Musa viyamambukize kulonga na hewo, kagubika kihanga chake kwa kikumbi.
34 Lakini kila kipindi Musa viyacholile kulonga na Mndewa Imulungu kuna dihema da mting'hano, kakala kokivula kikumbi acho mbaka yahalawa kunze. Yahalawa kunze kowalongela Waizilaeli mbuli zose ziyalagizwe na Mndewa Imulungu,

35 na wao wachona kihanga chake chong'ala.
Avo Musa kagubika kihanga chake kwa kikumbi
mbaka yahachola kulonga na Mndewa Imulungu.

35

Malagizo mbuli ya siku ya kubwihila

1 Musa kaiting'hana hamoja na wanhu wose wa
Izilaeli abaho kawalongela, “Mndewa Imulungu
kawalagiza musang'hane mbuli zino,
2 kwa siku sita musang'hane, lakini siku ya
saba ni siku ing'alile ya kubwihila kwa Mndewa
Imulungu. Munhu yoyose yonda yasang'hane
mwiisiku ayo yakomigwe.
3 Sikumubwinhe moto mzikae zenu mwiisiku
ayo ya kubwihila.”

Sadaka za hema ding'alile (Kulawa 25:1-9)

4 Musa kawalongela Waizilaeli, “Mbuli ino ayo
iyailagize Mndewa Imulungu,
5 mna ivinhu venu, mulavileni sadaka Mndewa
Imulungu. Munhu yoyose yolonda, yamulavile
Mndewa Imulungu sadaka za zahabu na shaba na
shaba ya kiguzi,
6 sufi ya buluu na sufi ya zambalau na sufi
ndung'hu na viwalo vinogile va kitani na viwalo
vitendigwe kwa mibahila ya mbuzi.
7 Mulavileni ng'hwembe za ng'hondolo mbi-
galo zigeligwe langi ndung'hu na ng'hwembe za
mnyama wa mbahali na mibiki ya muhamvi na
mkese,

8 mavuta ga taa na vinhu vilondigwa mbuli
ya mavuta ga kubakala na mbuli ya ubani un-
ung'hila goya,
9 mabwe ga bei ng'hulu gokemigwa shohamu na
mabwe gayagwe mbuli ya kukihamba kikoti cha
mulava nhosa na kikoba cha mmhambaga.

Vinhu vilondigwa mna dihema ding'alile.
(Kulawa 39:32-43)

10 "Kila munhu hagati yenu yeli na nzewele
ya kutenda kinhu chochose yasang'hane ivinhu
viyalagize Mndewa Imulungu.
11 Watende hema ding'alile na ngubiko yake,
vifungilo vake na vibao vake na mango zake na
mhanda zake na vikalilo vake,
12 sanduku da lagano na mango zake za kudi-
papila na ngubiko yake na panziya da hanhu
hong'ala ng'hani,
13 meza na mango zake za kuipapila na viya
vake na magate galavigwe kwa Mndewa Imu-
lungu.
14 Watende kingolobweda cha taa na viya vake
na taa zake na mavuta ga taa,
15 upango wa kusomela ubani na mango zake
za kuupapila na mavuta gang'alile na ubani un-
ung'hila goya na panziya da ulwivi lwa dihema.
16 Watende upango wa kulavila nhosa na lwavu
lwake lwa shaba ya kiguzi na mango zake za
kuupapila na viya vake vose na bakuli da shaba
ya kiguzi na mgimbo wake.
17 Watende mapanziya ga uluwa na mhanda
zake na vikalilo vake na panziya da ulwivi lwa
uluwa

18 na vifungilo va nzabi va dihema na va uluwa
na nzabi zake.
19 Watende viwalo vilukigwe vinogile mbuli
ya kusang'hanila hanhu hong'ala na viwalo va
Haluni na wanage ili wasang'hane kamba walava
nhosa."

Wanhu ogala sadaka zao

20 Avo kibumbila chose cha Waizilaeli wasegela
kuulongozi wa Musa,
21 kila munhu kasulukila mmoyo wake na ka-
mulavila sadaka Mndewa Imulungu mbuli ya di-
hema da mting'hano na sang'hano zake zose, na
viwalo vake ving'alile.
22 Avo wanhu weli na moyo unogile watwanzi
na wambigalo wagala heleni na pete na ushanga
na kila kinhu cha kuihamba cha zahabu na wav-
inula uchanha kamba kilaguso cha kumulavila
Mndewa Imulungu.
23 Kila munhu kagala chochose kiyelinacho,
mwene sufi ya buluu hebu sufi ya zambalau
hebu sufi ndung'hu hebu viwalo vitendigwe
kwa mibahila ya mbuzi hebu ng'hwembe za
ng'hondolo mbigalo zigeligwe langi ndung'hu
hebu ng'hwembe za mnyama wa mbahali.
24 Kila munhu yadahile kugala sadaka za shaba
na shaba ya kiguzi kamgalila Mndewa Imulungu,
na kila munhu yeli na mbao za mkese kazigala.
25 Watwanzi wose wadahile kusona wagala
vinhu vao viwasonile kwa sufi ya langi ya buluu
na ya zambalau na ndung'hu na kitani kilukigwe
goya.
26 Na watwanzi wose wadahile kusona viwalo
waluka mibahila ya mbuzi.

27 Vilongozi wagala mabwe ga shohamu na
mabwe gayagwe mbuli ya kikoti na kikoba cha
mmhambaga.
28 Vivija wagala vinhu vinung'hila goya na
mavuta ga taa na mavuta ga kubaka na ubani
unung'hila goya.
29 Waizilaeli wose wambigalo na watwanzi weli
na moyo unogile wamulavila Mndewa Imulungu
sadaka azo mbuli ya sang'hano ya Mndewa Imu-
lungu kamba Musa viyawalagize watende.

Wasang'hanaji wa kutenda dihema da mting'hano
(Kulawa 31:1-11)

30 Abaho Musa kawalongela Waizilaeli, “Mn-
dewa Imulungu kamsagula Bezaleli mwanage Uli
mzukulu wa Huli kulawa kabila da Yuda,
31 kammemeza loho wake na kamgwaa nzewele
na kujuwa vinhu va ufundi kwa kila sang'hano,
32 ili yatende sang'hano inogile ya vinhu va
zahabu na shaba na shaba ya kiguzi.
33 Yasongole mabwe ga kuhambila na mbao
mbuli ya sang'hano zose za ufundi.
34 Vivija kamgwaa heyo na Oholiabu mwan-
age Ahisamaki kulawa kabila da Dani, udahi wa
kuwafunza wayagwe ufundi awo.
35 Kawagwelela udahi wa kutenda kila
sang'hano ya ufundi itendigwa na wanhu
osongola mabwe na oluka viwalo va sufi ya langi
ya buluu na zambalau na ndung'hu na oluka
kitani inogile, kwa ufundi wao wose.

36

1 “Avo Bezaleli na Oholiabu na kila mbigalo
yagweleligwe udahi na Mndewa Imulungu wa
kujuwa kusang'hana sang'hano ya kuzenga di-
hema, yatende sang'hano kamba Mndewa Imu-
lungu viyalagize wasang'hane.”

Wanhu ogala sadaka nyingi

2 Musa kamkema Bezaleli na Oholiabu na kila
munhu yagweleligwe ufundi wowose na Mndewa
Imulungu na yalondile kusang'hana sang'hano na
kawalongela wasonge isang'hano.
3 Nao wabokela kulawa kwa Musa vinhu vose
vilavigwe na Waizilaeli mbuli ya sang'hano ya
dihema ding'alile. Wanhu wagendelela kulava
sadaka zao kwa kulonda wenyego kila imitondo.
4 Abaho wanhu wose weli na ufundi wakalile
ozenga dihema da mting'hano wamcholela Musa,
5 wamulongela, “Wanhu okugalila vinhu
vingi ng'hani kubanza vinhu vilondigwa kwa
sang'hano ilagizwe na Mndewa Imulungu
tuisang'hane.”
6 Abaho Musa kawalagiza wanhu waleke ku-
gendelela kusanga vinhu mbuli ya dihema da mt-
ing'hano, avo wanhu hawagalile vinhu kabili.
7 Kwavija vinhu vigaligwe vikala vingi ng'hani
kubanza vilondeke kwa sang'hano.

Kuzenga hema da mting'hano
(Kulawa 26:1-37)

8 Wambigalo wose weli na ufundi wakuzenga
dihema da mting'hano, wadizenga ajo dihema
kwa mapanziya longo ga kitani ilukigwe vinogile

na kwa sufi ya buluu na ya zambalau na ndung'hu na ulembo wa viumbe weli na mabawa.
9 Kila panziya dikala na utali wa makono longo na mabili na ugazi wa makono mabili. Mapanziya gose gaigala.
10 Mapanziya matano wagasonela hamoja dilawila panziya dimoja na vivija gaja ga matano gayagwe.
11 Abaho weka vitanzi va buluu mna imhindo ya panziya da ikimambukizo na watenda vivo kwa mhindo ya panziya diyagwe.
12 Vivija weka vitanzi malongo matano mna idipanziya dimoja na vitanzi malongo matano mdipanziya diyagwe, vitanzi vose viilola.
13 Abaho watenda vifungilo va zahabu malongo matano, na walumbiliza vihande avo vibili va panziya na dihema diwa dimoja.
14 Vivija watenda ngubiko ya dihema kwa mapanziya longo na dimoja ga mibahila ya mbuzi.
15 Kila panziya dikala na utali wa makono longo na ndatu na ugazi wa makono mabili. Mapanziya gose gaigala.
16 Mapanziya matano wagalumbiliza hamoja na mapanziya sita wagalumbiliza hamoja.
17 Abaho weka vitanzi malongo matano mna idipanziya dimoja na vitanzi malongo matano mdipanziya diyagwe.
18 Vivija watenda vifungilo va shaba ya kiguzi malongo matano na wavigela mvitanzi na wagalumbiliza gago gamapanziya na kutenda ngubiko imoja ya dihema.
19 Watenda ngubiko iyagwe ya dihema kwa ng'hwembe za ng'hondolo mbigalo zigeligwe

langi ndung'hu na ng'hwembe za mnyama wa mbahali.

20 Abaho watenda mbao za mkese za kwimila dihema.
21 Kila lubao lukala na utali wa makono mane, na ugazi wa behi kuvikila mkono umoja,
22 kila lubao lukala na vilimi vibili va kulumbi-
lizila. Mbao zose za dihema wazitenda vivo.
23 Vivija watenda mbao malongo mabili za mwambu wa kusini wa dihema,
24 na vikalilo malongo mane va shaba, kila lubao vikalilo vibili ili kugogeleza vija ivilimi vibili.
25 Abaho watenda mbao malongo mabili za mwambu wa kasikazini wa dihema,
26 na vikalilo malongo mane va shaba, kila lubao vikalilo vibili.
27 Kwa mwambu kwa kukisogo wa dihema, mwambu wa kudihongela zuwa watenda mbao sita,
28 na watenda mbao mbili kuvingolobweda va mwambu wa kukisogo wa dihema.
29 Mbao azo mbili za kutenda avo ivingolob-
weda vibili wazilumbiliza kulawa hasi mbaka uchanha kuna ipete ya ichanduso. Mbao azo mbili za ivingolobweda avo vibili vivo wazitendile.
30 Avo kukala na mbao nane na vikalilo longo na sita va shaba, kila lubao vikalilo vibili.

31 Abaho watenda mango za muhamvi, mango tano mbuli ya mwambu umoja wa dihema,
32 na mango tano mbuli ya mwambu uyagwe na mango tano mbuli ya mwambu wa kudihongela zuwa, kukisogo mwa dihema.

33 Abaho mango ili hagati ya mbao za dihema
waibalaza kulawa mwambu uno mbaka uyagwe
wa dihema.
34 Mbao zose wazibaka zahabu, na watenda
vipete va zahabu va kugogeleza zimango. Vivija
mango zose wazibaka zahabu.
35 Abaho watenda panziya da kitani inogile
dilukigwe na sufi ya langi ya buluu na ya zam-
balau na udung'hu na wadigela ulembo wa vi-
umbe weli na mabawa watendigwe na mafundi
wanogile.
36 Vivija watenda mhanda nne za muhamvi
wazibaka zahabu na weka vifungilo va zahabu
ili wadinanike dipanziya. Vivija watenda vikalilo
vine va shaba va kukalila zimhanda.
37 Hana ulwingililo lwa dihema watenda
panziya da kitani inogile dizamile dilukigwe
na sufi ya langi ya buluu na ya zambalau na
udung'hu na wadihamba kwa ulembo.
38 Abaho watenda mhanda tano za muhamvi za
dipanziya na wazibaka zahabu na weka vifungilo
va zahabu na watenda vikalilo vitano va shaba ya
kiguzi mbuli ya azo zimhanda.

37

Sanduku da lagano (Kulawa 25:10-22)

1 Bezaleli katenda sanduku da lagano kwa mbao
za mkese, utali wake ukala mkono umoja na nusu
na ugazi wake ukala mkono umoja na utali wake
kwa kuchola uchanha ukala mkono umoja.
2 Kadibaka sanduku dijo zahabu inogile kunze
na mgati, na kadizungulusila lugigo lwa zahabu.

3 Abaho kaditendela sanduku dijo vipete vine
va zahabu na kavigela mmagulu gake mane, kila
mgulu kipete kimoja.
4 Vivija kasongola mango za muhamvi na kaz-
ibaka zahabu,
5 mango azo kazigela mna ivipete vili kila
mwambu wa disanduku, ili dipapigwe.
6 Abaho kasongola ngubiko aho hozigeligwa
kumgongo nzambi, ngubiko ayo kaitenda kwa
zahabu inogile, utali wake ukala mkono umoja na
nusu na ugazi wake ukala mkono umoja.
7 Vivija kasongola viumbe vibili kwa zahabu,
abaho kavika mumgwazo wa ingubiko,
8 imoja kamwika mwambu uno na iyagwe
mwambu uyagwe kuno na kuno. Kavika viumbe
avo mumgwazo wa ingubiko, lakini viilumba na
ingubiko.
9 Viumbe awo wailola na mabawa gao gayan-
zanza uchanha ya ingubiko.

Meza ikiligwe magate galavigwe kwa Imulungu (Kulawa 25:23-30)

10 Vivija Bezaleli katenda meza ya mbao za
mkese ikala na utali wa mkono umoja na ugazi wa
nusu mkono na utali wa kuchola uchanha ukala
behi na kuvika mkono umoja.
11 Kaibaka meza ayo zahabu inogile na kaizun-
gulusila lugigo lwa zahabu,
12 abaho kaizungulusila lubao luli na ugazi wa
ganza na kalubaka zahabu,
13 na kaitendela vipete vine va zahabu na kav-
igela mna gamagulu gake mane.

14 Abaho vipete avo kagela behi na luja ulubao luyazunguluse mwiimeza ili kuipapila imeza.
15 Vivija kasongola mango za muhamvi, na kazibaka zahabu, mango azo zikala za kupapila ayo imeza.
16 Abaho katenda sahani na vikasi, vivija katenda bilika na vibakuli va kugidila nhosa ya ung'waji. Viya vose avo kavitenda kwa zahabu inogile.

Kingolobweda (Kulawa 25:31-40)

17 Abaho katenda kingolobweda cha zahabu inogile, dako jake na mgimbo wake ukala umoja, vikasi vake na vifundo vake na maluwa gake vose kavitenda kwa kihande kimoja cha zahabu.
18 Matambi sita galawilila mumgimbo wa ikingolobweda, matambi madatu mwambu uno na madatu mwambu uyagwe.
19 Kila tambi dikala na vifundo vidatu kamba vigali maluwa ga mulozi kila dimoja na vifundo vake na luwa jake.
20 Na umgimbo wa ikingolobweda kauhamba na vifundo vine viigalile kamba viwili mulozi una vifundo na maluwa.
21 Kila hanhu hogotela matambi mabili ili kuvikiza matambi sita ga ikingolobweda, hasi yake keka kifundo kimoja.
22 Vifundo vivo na matambi gake vikala kinhu kimoja na ikingolobweda na vose kavitenda kwa zahabu inogile.
23 Katenda taa saba za ikingolobweda, vivija katenda viya va kugogela makala ga moto na viya va kuhalila moto kwa zahabu inogile.

24 Kasola kilo malongo madatu na tano za zahabu inogile katendela acho ikingolobweda na viya vake vose.

Upango wa kusomela ubani (Kulawa 30:1-5)

25 Abaho Bezaleli katenda upango kwa mbao
za mkese, mbuli ya kusomela ubani. Upango
awo uigala, utali wake na ugazi wake ukala nusu
mkono, na utali wake kuchola uchanha ukala
mkono umoja. Mhembe zake zilawilila na zikala
kinhu kimoja na awo uupango.
26 Kaubaka upango awo zahabu inogile.
Mwambu wa uchanha, banzi zose za mulubavu
na mzimhembe, vivija kauzungulusila lugigo lwa
zahabu.
27 Abaho katenda vipete vibili va zahabu na
kavigela hasi ya ulugigo mna zibanzi zake mbili
ziilola. Vipete avo vigogeleza zimango kipindi cha
kuupapa uupango.
28 Vivija katenda mango za muhamvi na kazibaka zahabu.
29 Abaho katenda mavuta gang'alile ga kubaka
na ubani unung'hila goya uhanganyigwe vinogile
kamba munhu yotenda mavuta gonung'hila goya.

38

Upango wa kulavila nhosa (Kulawa 27:1-8)

1 Abaho katenda upango wa kulavila nhosa
kwa mbao za mkese. Upango awo uigala kila
mwambu, utali wake makono mabili na nusu na
ugazi wake makono mabili na nusu na utali wake
kuchola uchanha ukala mkono umoja na nusu.

2 Vivija katenda mhembe nne mna zikona nne,
na mhembe azo zikala kinhu kimoja na upango
awo na kaubaka shaba ya kiguzi.
3 Viya vose va kulavila nhosa kavitenda kwa
shaba ya kiguzi, zae da kwikila mitozi na lwiko
lwa kuzolela mitozi na bakuli na lwiko lwa kuhin-
dulila nhosa na viya va kuhalila moto.
4 Abaho katenda lwavu lwa shaba ya kiguzi.
Kalwika lwavu awo mumgwazo hasi ya upango
wa kulavila nhosa, na uvikila nusu ya upango wa
kulavila nhosa.
5 Vivija kalwikila vipete vine va shaba ya kiguzi
mna zikona nne za ulwavu.
6 Abaho katenda mango za muhamvi za kupa-
pila awo uupango wa kulavila nhosa na kazibaka
shaba ya kiguzi,
7 na kazigela azo zimango mvipete kila
mwambu wa upango wa kulavila nhosa ili
upapigwe na katenda upango awo kwa mbao
na kawikila na uvungu.

Bakuli da shaba
(Kulawa 30:18)

8 Abaho katenda bakuli da shaba ya kiguzi, na
mgimbo wake ukala wa shaba ya kiguzi, bakuli
dijo na mgimbo wake kavitenda kwa shaba ya
vioo va watwanzi osang'hana hana ulwivi lwa
dihema da mting'hano.

Luwa lwa mting'hano
(Kulawa 27:9-19)

9 Abaho katenda luwa lwa mting'hano.
Mwambu wa kusini keka mapanziya gatendigwe
kwa kitani inogile ilukigwe, mapanziya gago

gakala na utali wa makono malongo mane na nne
kwa mwambu umoja.
10 Mapanziya gago gagogelezwa kwa mhanda
za shaba ya kiguzi malongo mabili zili na vikalilo
va shaba ya kiguzi. Ivifungilo va zimhanda na
nzabi zake vikala va shaba.
11 Vivija mwambu wa kasikazini, utali wa di-
panziya ukala makono malongo mane na nne kwa
mwambu umoja na mhanda malongo mabili na
vikalilo va shaba ya kiguzi, lakini vifungilo va
zimhanda na nzabi zake vikala va shaba.
12 Mwambu wa kudihongela zuwa dipanziya
dikala na utali wa makono malongo mabili na
mbili kwa mwambu umoja na mhanda longo zili
na vifungilo na nzabi za shaba na vikalilo longo.
13 Vivija mwambu wa kudilawila zuwa,
mwambu wa kwingilila, katenda luwa luli na
ugazi wa makono malongo mabili na mbili.
14 Panziya da mwambu umoja wa umulango
dikala na ugazi wa makono sita na nusu hamoja
na mhanda ndatu na vikalilo vidatu.
15 Vivija mwambu uyagwe wa umulango di-
panziya dikala na ugazi wa makono sita na nusu
hamoja na mhanda ndatu na vikalilo vidatu.
16 Mapanziya gose kuzunguluka uluwa
gatendigwa kwa kitani inogile ilukigwe.
17 Vikalilo vose va zimhanda vikala va shaba
ya kiguzi na vifungilo vake na nzabi zake na
uchanha ya zimhanda vose vitendigwa kwa
shaba. Mhanda zose zigogelezwa kwa mango
za shaba.
18 Hana umulango wa uluwa keka panziya di-
tendigwe kwa sufi ya langi ya buluu na ya zam-

balau na udung'hu na kitani inogile ilukigwe na dihambigwe vinogile. Panziya dijo dikala na utali wa makono tisa na ugazi wa makono mabili kamba vigakalile gamapanziya gayagwe ga uluwa.
19 Panziya dijo digogigwa na mhanda nne zili
na vikalilo vine va shaba ya kiguzi. Uchanha ya zimhanda na vifungilo vake na nzabi zake vose kavitenda kwa shaba.
20 Vifungilo va nzabi za uluwa na dihema vose
kavitenda kwa shaba ya kiguzi.

Vinhu vizengiligwe dihema

21 Vino avo vinhu vitumike kuzengela dihema da mting'hano, mumo mudikalile disanduku da lagano. Vinhu avo vose vandikigwa na Walawi kwa kulagizwa na Musa na vikala mna uwimilizi wa Itamali mwanage imulava nhosa Haluni.

22 Bezaleli mwanage Uli na mzukulu wa Huli kulawa kabila da Yuda, katenda kila kinhu Mndewa Imulungu kiyamulagize Musa.
23 Mtazaji wake Oholiabu mwanage Ahisamaki
kulawa kabila da Dani, ayo yakalile yosongola gamabwe na kagela ulembo ivinhu, na katenda sufi ya langi ya buluu na ya zambalau na ndung'hu na kitani inogile ilukigwe goya.

24 Zahabu yose ilavigwe kwa kwinuligwa uchanha kwa Mndewa mbuli ya kuzengela dihema da mting'hano ikala na uzito wa kilo kamba elufu imoja kwa kipimo cha mdihema.
25 Shaba iwasangile wanhu awo viwapetigwe
ikala na uzito wa kilo kamba elufu ndatu na nusu kwa kipimo cha mdihema.

26 Kila munhu yapetigwe yakalile na miyaka
malongo mabili na kugendelela kasanga gilamu
tano za shaba kamba viyalondigwe, na wambi-
galo wose wapetigwe wakala laki sita na elufu
ndatu na magana tano na hamsini.
27 Kilo azo kamba elufu ndatu na nusu zitumika
kutenda vikalilo gana va dihema na uluwa, kila
kikalilo kitendigwa kwa kilo kamba malongo ma-
datu na tano.
28 Kilo kamba malongo madatu za shaba zisi-
gale, wazitumia kilo azo kutenda vifungilo na
zinzabi na wabaka uchanha ya zimhanda.
29 Shaba ya kiguzi ilavigwe kwa kwinuligwa
uchanha kwa Mndewa Imulungu ikala na uzito
wa kilo kamba elufu mbili magana nne.
30 Bezaleli katumia shaba ayo ya kiguzi kuten-
dela vikalilo va ulwivi lwa dihema da mting'hano
na uupango wa kulavila nhosa na lwavu lwake na
viya vose va upango awo,
31 kwa shaba ayo ya kiguzi katenda vikalilo va
uluwa na va ulwivi lwa uluwa na vifungilo va
nzabi va dihema na uluwa.

39

Viwalo va walava nhosa (Kulawa 28:1-14)

1 Kwa kutumia sufi ya langi ya buluu na ya
zambalau na ndung'hu watenda viwalo va ku-
sang'hanila hanhu hong'ala. Vivija wamsonela
Haluni viwalo ving'alile kamba Mndewa Imu-
lungu viyamulagize Musa.

2 Watenda kikoti cha zahabu na kwa sufi ya langi ya buluu na ya zambalau na ndung'hu, na kitani inogile ilukigwe goya.
3 Nao waisoma izahabu na waikanha iwa kamba vizabi visisili ili wavigele hamoja na sufi ya langi ya buluu na ya zambalau na ndung'hu, na kitani inogile ilukigwe goya.
4 Kikoti acho kivaligwa kwa nzabi mmaega zisonigwe mna mzikona mbili za ikikoti.
5 Mkwiji wa kufungila wautenda kwa vinhu vivija va nzabi za zahabu na sufi ya buluu na ya zambalau na udung'hu na kitani inogile ilukigwe na watenda kiwe kinhu kimoja na ikikoti, kamba Mndewa Imulungu viyamulagize Musa.
6 Abaho wasola mabwe ga shohamu, wagakanda mna ivigigo va zahabu wagandika matwaga ga wana longo na wabili wa Izilaeli.
7 Abaho wageka mabwe gago mna zinzabi za kikoti zili mmaega kamba kinhu cha kukumbuka makabila longo na mbili ga Izilaeli, kamba Mndewa Imulungu viyamulagize Musa.

Kikoba cha mmhambaga (Kulawa 28:15-30)

8 Abaho watenda kikoba cha mmhambaga kwa vinhu vivija kamba ikikoti. Wakitenda kwa nzabi za zahabu na sufi ya buluu na ya zambalau na udung'hu na kitani inogile ilukigwe goya.
9 Kikoba acho kibandigwa na kiigala kila mwambu, utali wake ukala lwayo lumoja na ugazi wake ukala lwayo lumoja.

10 Wakihamba kwa misafa mine ya mabwe ga
bei ng'hulu, msafa wa ichanduso wauhamba kwa
mabwe ga akiki na topazi na alimasi ndung'hu,
11 msafa wa kabili wauhamba kwa mabwe ga
zumalidi na johali ya langi ya samawati na ali-
masi,
12 msafa wa kadatu wauhamba kwa mabwe ga
yasinto na akiki ndung'hu na ametisito,
13 na msafa wa ikane wauhamba kwa mabwe
ga zabalajadi na shohamu na yasipi. Mabwe gago
gose wagakanda mvigigo va zahabu.
14 Avo kukala na mabwe longo na mabili, kila
dibwe jandikigwa twaga da wana wa Izilaeli, kila
dibwe dikala kamba muhuli, kulagusa makabila
longo na mabili.
15 Mbuli ya kikoba cha mmhambaga, watenda
mikufu ya zahabu inogile na ilukigwe kamba nz-
abi.
16 Abaho watenda vigigo vibili na pete mbili za
zahabu na wazifunga mzikona mbili za ikikoba.
17 Mikufu ayo mibili ya zahabu waifunga
mzipete zizo.
18 Mwambu umoja na mwambu uyagwe wa
imikufu wazifunga mvigigo vibili va kija ikikoba
ili vigogeleze ikikoti mmaega mwambu wa kuu-
longozi.
19 Abaho watenda pete mbili za zahabu na waz-
ifunga kwa hasi mna zikona mbili za hasi ya
ikikoba behi na kikoti.
20 Abaho watenda pete mbili ziyagwe za za-
habu wazika mumgwazo wa ikikoti mwambu wa
hasi, hanhu aho ikikoti hokiilumba na umkwiji
ulukigwe goya.

21 Kikoba cha mmhambaga wakifunga mkikoti kwa nzabi ya buluu, ili acho ikikoba cha mmhambaga kigoge goya na kikale mumkwiji ulukigwe goya, kamba Mndewa Imulungu viyamulagize Musa.

Viwalo viyagwe va mulava nhosa (Kulawa 28:31-43)

22 Abaho watenda kanzu ya kuvalila kikoti acho kwa sufi ya buluu.

23 Kanzu ajo dikala na zonzo da kwingila pala. Zonzo ajo dizunguluswa lugigo lulukigwe goya ili sikudidegeke.

24 Mwiimhindo ya hasi waluka kinhu kamba tonga kwa sufi ya buluu na ya zambalau na udung'hu na kitani inogile ilukigwe.

25 Abaho watenda nyangili za zahabu inogile na wazika mna imhindo ya dikanzu hagati ya tonga kuzunguluka kanzu jose.

26 Weka tonga abaho nyangili, tonga abaho nyangili kuzunguluka kanzu jose mbuli ya kulavila nhosa, kamba Mndewa Imulungu viyalagize.

27 Abaho wawatendela Haluni na wanage makanzu ga kitani inogile ilukigwe goya,

28 na watenda kilemba na kofia na kaputula kwa kitani inogile ilukigwe goya,

29 na mikwiji ya kitani inogile ilukigwe na sufi ya langi ya buluu na ya zambalau na ndung'hu na ihambigwa goya kamba Mndewa Imulungu viyamulagize Musa.

30 Abaho watenda lung'andi lwa zahabu inogile na wandika mbuli zino kamba munhu yotenda muhuli, “Kilavigwa kwa Mndewa Imulungu.”

31 Abaho walufunga lung'andi awo mkilemba
kwa luzabi lwa buluu, kamba Mndewa Imulungu
viyamulagize Musa.

Sang'hano yomambukizwa (Kulawa 35:10-19)

32 Avo sang'hano yose ya dihema da mting'hano
imambukizwa. Waizilaeli wasang'hana gose
kamba Mndewa Imulungu viyamulagize Musa.
33 Wamgalila Musa dihema da mting'hano
hamoja na viya vake vose na vifungilo vake na
mbao zake na mango zake na mhanda zake na
vikalilo vake,
34 ngubiko ya ng'hwembe za ng'hondolo
mbigalo igeligwe langi ndung'hu na ng'hwembe
za mnyama wa mbahali na panziya da hanhu
hong'ala,
35 sanduku da lagano na mango zake za kudipa-
pila na ngubiko yake.
36 Wamgalila imeza na mango zake za kuipapila
na viya vake na magate galavigwe kwa Mndewa
Imulungu,
37 ikingolobweda cha zahabu inogile na taa zake
na viya vake vose hamoja na mavuta ga taa,
38 upango wa kusomela ubani na mavuta ga
kubaka na ubani unung'hila goya na panziya da
ulwivi lwa dihema.
39 Wamgalila upango wa kulavila nhosa na
lwavu lwake lwa shaba ya kiguzi na mango zake
za kuupapila na viya vake vose na bakuli da shaba
ya kiguzi na mgimbo wake,
40 mapanziya ga uluwa na mhanda zake na
vikalilo vake na panziya da ulwivi lwa uluwa na

nzabi zake na vifungilo va dihema na viya vose va
kutumia mdihema.
41 Wamgalila viwalo vilukigwe vinogile mbuli
ya kusang'hanila hanhu hong'ala na viwalo va
Haluni na wanage ili wasang'hane kamba walava
nhosa.
42 Waizilaeli watenda kila kinhu kamba Mn-
dewa Imulungu viyamulagize Musa.
43 Musa kakagula kila kinhu, kavona vinoga
kamba watenda kila kinhu kamba Mndewa Imu-
lungu viyamulagize. Avo Musa kawatambikila.

40

Hema dokwinuligwa

1 Abaho Mndewa Imulungu kamulongela Musa,
2 “Mna isiku ya ichanduso ya mwezi wa ichan-
duso udinule dihema da mting'hano.
3 Mgati mdihema ajo wike dija disanduku
da lagano dili na malagizo longo, abaho wike
panziya kuulongozi wake.
4 Abaho wingize imeza na wike viya vake
uchanha yake. Vivija wingize kija ikingolobweda
na uzike zitaa uchanha yake.
5 Wike uupango wa zahabu wa kusomela ubani
kuulongozi wa disanduku da lagano, abaho
unanike dipanziya hana ulwivi lwa dihema da
mting'hano.
6 Wike uupango wa kulavila nhosa kuulongozi
wa ulwivi lwa dihema da mting'hano.
7 Wike dibakuli da shaba ya kiguzi hagati ya
dihema da mting'hano na uupango wa kulavila
nhosa na udimemeze mazi.

8 Abaho uzungulusile luwa na wike panziya
hana ulwivi lwake.

9 “Abaho udilave kumwangu dihema hamoja
na viya vake vose kwa kuvigidila gamavuta
gang'alile, na hema na viya vake vong'ala.
10 Abaho uulave kumwangu uupango wa kulav-
ila nhosa hamoja na viya vake vose kwa kuvigidila
gamavuta gang'alile na vose vong'ala.
11 Vivija dibakuli da shaba ya kiguzi na mgimbo
wake navo uvitendele kamba vivo.

12 “Abaho umgale Haluni na wanage hana ul-
wivi lwa idihema da mting'hano, na uwakoshe
kwa mazi
13 Abaho umvaze Haluni iviwalo ving'alile,
umgidile mavuta gang'alile na umulave
kumwangu, ili yanisang'hanile kamba mulava
nhosa.
14 Wagale wanage na uwavaze gaja gamakanzu.
15 Abaho uwagidile mavuta kamba viumgidile
tatao, ili na hewo vivija wanisang'hanile kamba
walava nhosa. Wahawagidila mavuta hewo na
ulelo wao okuwa walava nhosa siku zose.”

16 Musa katenda kila kinhu kamba Mndewa
Imulungu viyamulagize.
17 Avo mna isiku ya ichanduso ya mwezi wa
ichanduso mna umwaka wa kabili toka walawe
Misili, dihema da mting'hano dinuligwa.
18 Musa viyadinule dihema keka vikalilo vake,
kazinula zimbao, na keka zimango na kazisimika
mhanda zake.
19 Abaho katandika ingubiko ya dihema na keka
ingubiko iyagwe uchanha yake, kamba Mndewa
Imulungu viyamulagize.

20 Abaho kasola vija ivibao vibili va mabwe kav-
igela mdisanduku da lagano. Kazigela zimango
za kudipapila mvipete vake na keka ingubiko
uchanha yake.
21 Abaho kadika disanduku mgati ya dihema na
kananika dipanziya. Kwa kutenda vivo kadigu-
bika disanduku da lagano sikujoneke, kamba Mn-
dewa Imulungu viyamulagize.
22 Abaho Musa keka imeza mgati ya dihema da
mting'hano, mwambu wa kasikazini kuulongozi
wa dipanziya,
23 uchanha ya imeza keka gamagate galavigwe
kwa Mndewa, kamba Mndewa Imulungu viyamu-
lagize.
24 Keka ikingolobweda mgati ya dihema da
mting'hano mwambu wa kusini mwambu kwa
mwambu na imeza.
25 Mumo mgati kuulongozi wa Mndewa Imu-
lungu kazibwinha zitaa kamba Mndewa Imu-
lungu viyamulagize.
26 Abaho Musa keka uja uupango wa zahabu wa
kusomela ubani mgati ya dihema da mting'hano,
kuulongozi wa dipanziya,
27 na kausoma ubani unung'hila goya uchanha
yake kamba Mndewa Imulungu viyamulagize.
28 Kananika panziya hana ulwivi lwa dihema da
mting'hano,
29 keka aho behi ya ulwivi lwa dihema da mt-
ing'hano upango wa kulavila nhosa, uchanha
yake keka nhosa ya kusoma moto na nhosa ya
ndiya kamba Mndewa Imulungu viyamulagize.
30 Abaho keka dibakuli da shaba ya kiguzi ha-
gati ya dihema da mting'hano na uupango wa

kulavila nhosa, na kadimemeza mazi.
31 Musa na Haluni na wanage wose wasunha
makono gao na magulu gao kulawa mdibakuli
dijo,
32 kila viwengile mgati ya dihema da
mting'hano hebu viwaukwesele uja uupango
wa kulavila nhosa, watenda vivo kamba Mndewa
Imulungu viyamulagize Musa.
33 Kukimambukizo Musa keka uluwa kuzungu-
luka dihema da mting'hano na uupango wa kulav-
ila nhosa, na kananika panziya hana ulwivi lwa
uluwa. Avo Musa kaimambukiza sang'hano yose.

Wingu uchanha ya dihema da mting'hano (Kupetigwa 9:15-23)

34 Abaho wingu digubika dihema da mting'hano
na ukulu wa Mndewa Imulungu umema mdi-
hema jose.
35 Musa hadahile kwingila mna dihema da
mting'hano kwavija wingu dijo dikala dimile
uchanha yake, na ukulu wa Mndewa Imulungu
ukala umemile mdihema ajo.
36 Waizilaeli hawacholile mwanza wowose
mbaka tanhu wingu dijo vidisegesigwe uchanha
ya dihema.
37 Kamba wingu hadisegesigwe hawacholile
kokose, wabeta mbaka wingu dijo vidisegesigwe.
38 Mna imiyanza yao yose Waizilaeli wajona
diwingu da Mndewa Imulungu dikala uchanha ya
dihema da mting'hano imisi, na ikilo wona moto
okwaka mdiwingu uchanha ya dihema.

Biblia Kikutu
The New Testament in Kutu

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Kutu

Translation by: Pioneer Bible Translators

Contributor: The Word For The World

The New Testament in Kutu

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.
If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

NT: © 2014 Pioneer Bible Translators and The Word for the World; OT: © 2019 Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files dated 6 May 2025
b3548da5-0b1c-5f8f-89e7-2d3bc2f58102